

TRANSKRIPT
74. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
održane 24.3.2010. godine, sa početkom u 10.10 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
MILORAD ŽIVKOVIĆ

Kolegice i kolege poslanici, dame i gospodo, poštovani gosti, otvaram 74. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

/INTONIRANJE HIMNE/

Kolegice i kolege poslanici, osim naših redovnih gostiju, članova Predsjedništva BiH, Savjeta ministara BiH, predstavnika OHR-a, OSCE-a i drugih međunarodnih organizacija, predstavnike nevladinih organizacija, pozvali smo i predsjedavajućeg Kancelarije za razmatranje žalbi doktora Amira Pilava zbog rasprave o Izvještaju o radu Kancelarije za razmatranje žalbi u 2009. godine, sve prisutne poslanike i goste pozdravljam.

Prema informaciji službe, sjednici je prisutan 31 poslanik. Odsustvo opravdali poslanici: Savo Erić, Sadik Bahtić, Jerko Ivanković, Lazar Prodanović. Konstatujem da sjednica ima kvorum za punovažan rad i odlučivanje.

Što se tiče izmjena dnevnog reda, želim vas upoznati da smo sa dnevnog reda skinuli dvije tačke, tačku 2. i 3. Prijedlog zakona o autorskim i srodnim pravima i Prijedlog zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava. Ustavnopravna komisija je tražila produženje roka za dostavljanje izvještaja. Kolegijum je odobrio rok do 19. aprila 2010. godine.

Konstatujem da je Prošireni kolegij usvojio i predložio Parlamentu BiH izmijenjeni dnevni red sa 74. sjednice Predstavničkog doma PSBiH. Na samom Proširenom kolegijumu nije bilo prigovora na ovaj dnevni red. Nažalost, kao što vidite, zakonskih projekata nema. To je posljedica prošle sjednice koju smo dva put prekidali, tri puta nastavljali. Međutim, ima važnih tačaka koje danas možemo da raspravimo. Radimo do 14.00 sati.

Otvaram raspravu o predloženom dnevnom redu. Izvolite.
Uvaženi poslanik Sefer Halilović. Izvolite.

SEFER HALILOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolege poslanici.

Ne vidim razloga da na današnjoj sjednici vodimo raspravu o Inicijativi o stanju pripadnika Oružanih snaga kojima u toku 2010. godine ističe ugovor o profesionalnoj vojnoj službi sa prijedlogom rješenja, zato što tu informaciju nismo dobili.

Dakle, predlažem da se ova tačka ostavi za narednu sjednicu i nadam se da ćemo dobiti informaciju, da bismo onda mogli kvalitetno o njoj raspravljati. Danas da raspravljamo o nečemu što nemamo u rukama...

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Gospodine Haliloviću, ovdje se radi o Vašoj Inicijativi koja je prošla svu poslovničku proceduru. Poslovnička procedura je da ode u nadležnu komisiju, nadležna komisija da svoje mišljenje o inicijativi i ovaj sad Predstavnički dom treba da se izjasni o tome da li podržava. Ako se podrži inicijativa, onda slijedi traženi izvještaj. Znači, samo glasamo o tome da podržimo Vašu inicijativu i da se nakon toga traži izvještaj.

SEFER HALILOVIĆ

Ja sam razumio da je ta inicijativa podržana.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ne, ta inicijativa je otišla u komisijsku fazu. Tamo je za ljudska prava dato mišljenje o inicijativi i sad se izjašnjavamo o toj inicijativi. Ako je usvojimo, tražit će se izvještaj. Ako je ne usvojimo, onda neće biti ni tačka dnevnog reda.

Nema više prijavljenih.
Zaključujem raspravu.

Konstatujem da 74. sjednica Doma ima sljedeći

D n e v n i r e d

- 1. Poslanička pitanja:**
  - a) **Komentari na dobijene odgovore,**
  - b) **Nova poslanička pitanja;**
- 2. Prijedlog strategije razvoja sporta u Bosni i Hercegovini – predlagač: Savjet ministara BiH, broj: 01,02-35-372/10 od 24.2.2010. godine;**
- 3. Rasprava o Izvještaj o aktivnostima Savjeta Evrope u 2009. godini – prijedlog za razmatranje: Delegacija PSBiH u Parlamentarnoj skupštini Savjeta Evrope, materijal broj: 04/1-05-5/10 od 12.2.2010. godine;**
- 4. Izvještaj o aktivnostima na projektu „Autoput na Koridoru Vc“ i Plan narednih aktivnosti – materijal Ministarstva komunikacija i transporta BiH, broj: 01,02,01/5-29-371/10 od 24.2.2010. godine;**
- 5. Izvještaj o radu Kancelarije za razmatranje žalbi u 2009. godini – materijal Kancelarije za razmatranje žalbi, broj: 01,02-50-3-386/10 od 26.2.2010. godine;**

6. **Prijedlog rezolucije o važnosti osude genocida u Srebrenici i ratnih zločina u Bosni i Hercegovini za izgradnju trajnog mira – predlagač: poslanik Denis Bećirović, broj: 01-02-12-261/10 od 3.2.2010. godine;**
7. **Izjašnjavanje o Inicijativi poslanika Sefera Halilovića sa 71. sjednice Predstavničkog doma, održane 3. februara 2010. godine, koja glasi: „Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH zahtijeva od Savjeta ministara BiH da dostavi kompletnu Informaciju o stanju pripadnika Oružanih snaga BiH kojima u toku 2010. godine ističe ugovor i predložena rješenja ovog pitanja, kako bi se na narednoj sjednici Doma obavila rasprava o ovom važnom pitanju i donijele odluke“.**

Prelazimo na realizaciju dnevnog reda

Ad. 1. Poslanička pitanja:

a) Komentari na dobijene odgovore,

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Komentare na dobijene odgovore su dobili:

1. Halid Genjac i Vesna Šain od Regulatorne agencije za komunikacije na pitanja postavljena na 71. sjednici;
2. Velimir Jukić od Ministarstva unutrašnjih poslova Zapadno-hercegovačkog kantona i SIPA-e na pitanje postavljeno na 72. sjednici;
3. Martin Raguž, Momčilo Novaković, Nermina Zaimović-Uzunović, Željko Kuzmanović, Milorad Živković od Savjeta ministara BiH na pitanje postavljeno na 70. sjednici;
4. Rifat Dolić od Savjeta ministara BiH na inicijativu upućenu na 66. i pitanje postavljeno na 70. sjednici;
5. Sadik Bahtić od Savjeta ministara BiH na pitanje postavljeno na 64. sjednici.

Ima li komentara na dobijene odgovore neko?

Uvaženi poslanik Rifat Dolić. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege, uvaženi gosti.

Ja sam na 66. sjednici Doma održanoj 21.12. uputio inicijativu Vijeću ministara BiH da Parlamentarnoj skupštini BiH dostavi informaciju o stanju, naučnoj valorizaciji i perspektivama geološkog lokaliteta visočke piramide u Visokom.

Umjesto tražene informacije od Vijeća ministara BiH, ja sam još jednom dobio odgovor od federalnog Ministarstva kulture i sporta, i ministra Gavriela Grahovca, sa kojim i dalje nisam zadovoljan jer su i dalje za mene neprihvatljive konstatacije u tom odgovoru. Ja nisam, dakle, tražio da se odgovor ili informacija o stanju naučne valorizacije i perspektivama ovoga lokaliteta

dostavi meni osobno, već Parlamentarnoj skupštini BiH, odnosno, ovome domu. Mislim da je i ovoga puta federalno Ministarstva kulture i sporta pokazalo indolentnost i neozbiljnost naspram ovoga, po meni, važnog pitanja.

Radi toga, ja još jednom insistiram na cjelovitoj informaciji Vijeća ministara BiH o ovome pitanju koje se podnosi Parlamentarnoj skupštini BiH, kako bi Skupština i poslanici bili upoznati o službenom stajalištu po ovome pitanju.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Hvala Vam, gospodine predsjedavajući.

Evo, ja sam dobio odgovor, naime, postavio sam dva pitanja – Da li će u 2010. godini biti odborene kvote za uvoz šećera u BiH i, ako hoće, na koji način? I drugo – Koji su efekti ranije donesenih izmjena za uvoz šećera? Znači, dobio sam odgovor da će i u 2010. godini biti odobrene kvote za uvoz šećera što me, naravno, veoma raduje. Ovdje je objašnjeno i na koji način, odnosno, šta će sve biti iskorišteno kao osnov za donošenje ove tarifne kvote. Ali, ono što moram reći da me nije baš obradovalo, jeste odgovor na drugi dio pitanje, a to je – Koji su efekti ranije donesenih mjera?

Naime, Ministarstvo je vrlo šturo reklo da cijeni da je cilj zakona postignut. Ja takođe cijenim da je cilj zakona postignut. I tu se Ministarstvo i ja apsolutno slažemo, odnosno, ministar i ja. Ono što se ne slažemo su finansijski efekti. Naime, da su finansijski efekti oslobađanjem od plaćanja uvoznih dažbina za sirovinu postignuti korišćenjem instalisanih kapaciteta i zapošljavanjem u BiH. Ja moram reći da sam imao priliku, a i većina vas, da čuje izjavu zamjenika ministra trezora koji je potpuno jasno rekao koliko je BiH izgubila zbog ukidanja carine na uvoz šećera. On je, takođe, potpuno jasno rekao koliki su negativni efekti donošenja ove odluke i ovog zakona.

Ja sam pokušao da dođem do toga koliko je novih radnika zaposleno u ovoj firmi i nisam uspio doći do podatka da je i jedan novi radnik zaposlen, što će reći da neki efekti u zapošljavanju nisu postignuti. I bilo bi dobro da je Ministarstvo potpuno jasno reklo, postigli smo te efekte u zapošljavanju, firma je imala toliko i toliko zaposlenih, primila je toliko i toliko. Ili, da nismo to uradili, od 100 i nešto zaposlenih ne bi ostao niko tamo da radi ili bi ostalo 20 da radi. Naravno, to bismo onda mogli uporediti sa nekim drugim mjerama koje je Savjet ministara BiH preduzeo, a koje su rezultirale smanjenjem velikog broja radnika u mnogim firmama, i ne samo Savjet ministara BiH.

Naravno, rekao sam da, kad se radi o finansijskim efektima, o njima je govorio više zamjenik ministra, i vjerovatno postoje neki finansijski efekti koji se ovdje ne vide.

Takođe je ovdje rečeno da je omogućeno firmama da budu konkurentne na domaćem tržištu, jer je na svjetskom tržištu došlo, zamislite, do značajnog povećanja cijena šećera, a kod nas je, eto, cijena niža nego u Hrvatskoj i Srbiji. Pretpostavljam da je Ministarstvo htjelo reći da, zahvaljujući ovoj mjeri, kod nas nisu porasle cijene šećera kao u Srbiji i Hrvatskoj, što bi podrazumijevalo onda da bi Hrvatska i Srbija, takođe, trebale primijeniti ovu mjeru kako bi i one smanjile cijenu šećera. Jedino mi nije jasno, od koga je opasnost onda za uvoz šećera na naše tržište ako su te cijene šećera u Hrvatskoj u Srbiji veće nego kod nas? Od koje opasnosti smo mi bježali onda kad smo donosili zakon, odnosno, od kojeg straha da će nam ovdje skočiti cijene šećera kad su one više kod onih koji su trebali da ga izvezu nama.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović. Jeste li Vi dobili pitanje? Odgovor na dobijeno pitanje, jel?

DENIS BEĆIROVIĆ

Komentar na postavljena pitanja, a kada ne dobijete odgovor i to je odgovor neki. Zbog toga ću biti vrlo kratak.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Da, ja vidim da Vas nisam pročitao da ste dobili odgovor, pa ne znam.

DENIS BEĆIROVIĆ

Da, tako je. S obzirom da na brojna pitanja nisam dobio odgovor, a da i brojni drugi poslanici nisu dobili na desetine drugih pitanja, ja samo predlažem u ovom dijelu sjednice, ako je moguće, da zaključimo da Kolegij zatraži da nam se dostave sva postavljena pitanja na koja nismo dobili odgovor i da se, eventualno, uputi još jedna urgencija prema Vijeću ministara BiH i onima prema kojima smo postavljali do sad pitanja.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Da, ja ću podsjetiti Parlament BiH da smo mi u nekoliko navrata dostavili takve zbirne sadržaje. Od sekretara imam dojavu da se radi taj najnoviji zbirni izvještaj, tako da ćete u najskorije vrijeme dobiti taj izvještaj.

Uvaženi poslanik Martin Raguž. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se.

Znači, pitanje koje sam postavio na 70. sjednici odnosilo se – Šta je učinjeno od strane Vijeća ministara BiH na realizaciji zaključaka ovog doma usvojenih 9.7. prošle godine, vezano

za ekstremne poplave u Popovu Polju, rijeci Kupi i Hutovom Blatu, te da li su se i kakvi učinci postigli i kakva je realizacija projekta upravljanja Neretvom i Trebišnjicom koji finansira Svjetska banka u iznosu od 8 miliona dolara?

Dobio sam odgovor i sad nije bitno što ja nisam zadovoljan odgovorom, nego, najgore je što su se u međuvremenu, od usvojenih zaključaka do danas, desile poplave kakve se nisu ni prošle godine desile, nego još ekstremnije. I, naravno, tu trebamo biti objektivni i respektirati ove klimatske događaje koji su bili, koji su objektivni uzroci. (Međutim, činjenica je da se na realizaciji) Zaključka 1. ovog doma, ja ću ga sad vrlo brzo pročitati, kojim smo mi zadužili Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa da do kraja prošle godine, u suradnji s nadležnim entitetskim ministarstvima za vode, agencijama za vode, Elektropivredom RS, odnosno, Hidroelektranama Trebišnjice, Elektropivredom Herceg-Bosne, Hidroelektranom Čapljina, definiraju, uspostave i inteziviraju postojeće nadgledanje i razmjena podataka relevantnih za rad. Formirana je u međuvremenu neka komisija koja, evo, po tom prijedlogu zaključaka tek polovicom ovog mjeseca treba da utvrdi protokol.

Znači, prošla je jedna godina, desila se katastrofa, eto, tako mi radimo. Kad smo predlagali da se na razini BiH uvedu realni instrumenti ove države da može koordinirati pitanje upravljanja vodama, onda nema suglasnosti, pa su date ovima koji imaju kompetencije. Evo, nismo dovodili u pitanje ni ovlasti ni kompetencije, oni neće da rade, a narod strada i poruke su, zaista, katastrofalne, moram reći obeshrabrujuće. I jedino što mogu reći i ponoviti pitanje i tražiti jednu cjelovitu raspravu oko ovoga.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Mirko Okolić. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ

To je novo pitanje, ako nema...

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ima.

PRVI ZAMJENIK PREDSJEDAVAJUĆEG
NIKO LOZANČIĆ

Uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Već duže vremena, kažem, razmatram pitanje dvojnog državljanstva i sklapanje bilateralnih ugovora. I, evo, odgovori koje sam dobio od Ministarstva spoljnih poslova i Ministarstva civilnih poslova, mi daju za pravo da kažem da je pristup rješavanju ovog važnog pitanja u BiH, za sve njene građane koji žive pogotovo u dijaspori, neozbiljno, neorganizovano ili, najblaže rečeno, usputna aktivnost. To je vidljivo iz odgovora koji sam dobio od Ministarstva spoljnih poslova koji kaže da on nema Plan o zaključivanju ovih ugovora, da je to pitanje u nadležnosti Ministarstva civilnih poslova. Ali oni uvijek kad imaju prilike da vode razgovore sa nadležnim organima u zemlji, (primaju i iniciraju početka razgovora zaključivanje ovih sporazuma).

To je neozbiljan pristup ovom važnom pitanju. A da je stanje još gore i odgovor koji sam dobio od Ministarstva civilnih poslova koji doslovno u zadnjoj rečenici kaže – da, s obzirom na izloženo, postavlja se pitanje svrsishodnosti daljih inicijativa za zaključivanje bilateralnih ugovora o dvojnomo državljanstvu zbog blokiranja istih od strane nadležnih organa BiH.

Znači, u ovoj državi se svjesno blokiraju i oni dogovori sa zemljama čiji ustav omogućava da se ti bilateralni sporazumi naprave i vjerovatno će rješenje da se negdje u ovome parlamentu pokuša naći, a to je izmjena Ustava i svjesni smo da ono što nam Ustav omogućava, trenutno ne želimo da ispoštujemo, ne želimo da iskoristimo, nego želimo da dodatno politizujemo ovo pitanje i da govorimo o izmjenama Ustava. Ovo je nedopustivo i predstavlja opstrukciju provedbe Ustava u BiH u vezi sa sklapanjem bilateralnih sporazuma o dvojnomo državljanstvu.

Idemo redom, uvaženi poslanik Mirko Okolić. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja imam 4 poslanička pitanja za jedno te isto ministarstvo, odnosno, za Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice. Obzirom na određene špekulacije koje mogu biti tačne ili netačne, ja sam iz toga izvukao ova poslanička pitanja koja ću sada postaviti.

1. Koliko je obnovljeno stambenih jedinica, a da tu sada sa stalnim mjestom boravka nisu njeni vlasnici?
2. Koliko je obnovljeno stambenih jedinica, a da su vlasnici iste otuđili?
3. Koliko je stambenih jedinica obnovljeno po narodima?
4. Koliko je incidenata bilo prema povratnicima i vjerskim objektima po opštinama, odnosno, po entitetima?

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo.

Imam jedno pitanje – Početkom ove godine, na teritoriji Bosne i Hercegovine, na području općine Bijeljina, postavljena su zvanična obilježja Republike Srbije, zvanični natpis opštine Bogatić. Interesuje me ko je to uradio i na osnovu čega? Šta su učinili organi BiH da se ti natpisi uklone? Posebno šta je uradila Granična policija BiH, Ministarstvo vanjskih poslova BiH i MUP RS? Kakve su bile reakcije općinskih organa općine Bijeljina?

Prema pismu koje sam ja, kao zamjenik predsjedavajućeg Komisije za odbranu i sigurnost Parlamentarne skupštine BiH dobio, obaviješten sam da je na području općine Bijeljina, dakle, na teritoriji BiH, na više od 800 m nakon državnog graničnog prelaza Pavlovića most, unutar BiH, postavljen ovaj natpis. Dakle natpis, zvaničan natpis općine iz susjedne države. Zbog toga postavljam ovo pitanje i tražim hitnu i oštru reakciju državnih organa BiH.

Toliko, hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeća je uvažena zastupnica Azra Alajbegović.

AZRA ALAJBEGOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo.

Ja imam jedno vrlo kratko pitanje Upravi za indirektno oporezivanje koje glasi – Koliko je sredstava uplaćeno od PDV-a, uzetog na PDV, za lijekove tokom 2009. godine i kako je izvršen povrat novca ubiranog po osnovu PDV-a za lijekove entitetskim budžetima, u smislu konkretnih cifri?

Razloge ne bih nabrajala, obzirom da bi objašnjenje bilo vrlo dugo i komplicirano.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Slavko Matić.

SLAVKO MATIĆ

Gospodine predsjedatelju, uvažene kolegice i kolege zastupnici, poštovani gosti.

Ja imam jedno pitanje za Vijeće ministara BiH – Što je Vijeće ministara BiH do sada uradilo i što planira poduzeti za stavljanje u funkciju plovnog puta na rijeci Savi i riječnih luka u Bosanskom Šamcu i Brčkom?

Kratko obrazloženje – Naime, inače je poznato da plovni prijevoz, u ovom slučaju riječni, je među najjeftinijim, a vjerojatno i najjeftiniji, i stoga bi veoma značajno bilo što prije staviti u funkciju i onaj dio plovnog puta na rijeci Savi, koliko je to moguće. Ovdje bih želio posebno

naglasiti mogućnosti i značaj riječne luke u Bosanskom Šamcu koja je izgrađena pred sam rat i praktički nikada nije ni korištena, nije stavljena u funkciju, iako je svojim kapacitetima čak i veća od riječne luke u Brčkom. Značaj ove riječne luke je sama njena lokacija i položaj, izravno je fizički vezana za prugu Šamac – Sarajevo. S druge strane, vjerojatno vam je poznato da je prošle godine u Hrvatskoj napokon krenula izgradnja kanala Šamac – Vukovar, odnosno Sava – Dunav kanala, projekat koji je desetljećima planiran u Republici Hrvatskoj i koji će raniji plovni put od Šamca preko Beograda do Vukovara, odnosno Savom i Dunavom, prema srednjoj Bosni, skratiti čak za 400 i nešto kilometara.

Iz svih ovih razloga, veoma je bitno da Vijeće ministara BiH urgentno poduzme aktivnosti, koliko je moguće, da se riječni plovni put na rijeci Savi što je moguće prije stavi u funkciju.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Šemsudin Mehmedović.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici.

Evo, ja imam vrlo kratko jedan set pitanja za ministra civilnih poslova – Zašto do sada nije definisan način provođenja inspeksijskog nadzora nad provođenjem Zakona o lijekovima i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, a koji provodi Farmaceutska inspekcija? Zatim – Zašto nije definisan program polaganja posebnog stručnog ispita za farmaceutskog inspektora, sastav ispitne komisije i način polaganja ispita, jer implementacija Zakona o lijekovima kasni upravo zbog ovih odredbi?

Zatim set zastupničkih pitanja za Vijeće Agencije za lijekove. Prvo, kada će direktorica agencije početi sa potpunom primjenom Zakona o lijekovima, bez izbora članova, na čijoj primjeni insistira i (istovremenim odgađanjem inspekcije) onih veledrogerija koje ne poštuju zakon? Jer je u pitanju tržište lijekova i tržište BiH je preplavljeno nekvalitetnim lijekovima i lijekovima sumnjivog kvaliteta i porijekla. Zatim, Zakon o lijekovima je u članu 80., stav 4., odredio da uslove, okolnost i postupak angažiranja ovlaštenih laboratorija za potrebe kontrole i kvaliteta, te način vođenja evidencije o kontrolama provedenim na ovaj način, propisuje stručno vijeće na prijedlog direktora Agencije. Međutim, direktorica Agencije, bez da je ispoštovala odredbe zakona i po usvojenom pravilniku koji bi propisalo stručno vijeće, pokrenula je aktivnosti i sklopila ugovor sa agencijom iz Srbije. Ugovor nije prezentiran stručnom vijeću. Zašto, pitam. Po osnovu koje odredbe zakona je sklopljen ovaj ugovor i ko je dao ovlaštenje za sklapanje takvog, po Zakonu o lijekovima, nevažećeg ugovora?

I treće – u Zakonu o lijekovima, član 83., stav 1., za utvrđivanje liste esencijalnih lijekova je rečeno da Vijeće ministara BiH, najmanje svake 2 godine, a na prijedlog stručnog vijeća Agencije uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnih ministarstava entiteta i Odjela za

zdravstvo Distrikta Brčko, utvrđuje listu esencijalnih lijekova u BiH. Zašto to do sada nije urađeno?

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ

Zahvaljujem se. Predsjedavajući, kolegice i kolege poslanici.

Evo, ja bih htio postaviti pitanje Ministarstvu pravde i Vijeću ministara BiH, a radi se o sljedećem. Svjedoci smo da su mediji ovih dana objavili da je Sigurnosno-obavještajna agencija Republike Hrvatske prisluškivala visokog državnog funkcionera BiH, što, priznat ćemo, predstavlja međunarodni skandal.

Istovremeno, postoje indicije da i Bezbjedonosna informaciona agencija Srbije, također, ima mogućnost da prisluškuje građane BiH, u kojem obimu se radi možemo nagađati samo.

Postavljam pitanje, znači, tražim odgovor – Da li Vijeće ministara BiH i Ministarstvo pravde imaju saznanja da se prisluškuju građani BiH? Šta je poduzeto i šta će se poduzeti da se onemogući protivpravno prisluškivanje njenih građana od strane sigurnosnih agencija drugih država?

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Selim Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, poštovani gosti.

Ja se vraćam malo u naš Parlament, pa pošto stalno raspravljamo o entitetskom glasanju, ja imam dva pitanja, uvažavajući i jučerašnju sjednicu. U koliko slučajeva je u ovom sazivu Predstavničkog doma PSBiH korišteno entitetsko glasanje za odbijanje zakona i kojih zakona?

I drugo pitanje – U koliko slučajeva je u istom periodu korišteno entitetsko glasanje za odbijanje ostalih akata, zaključaka, odluka, rezolucija, deklaracija, imenovanja i o kojim se aktima radi?

Hvala vam. To tražim odgovor od Parlamentarne skupštine BiH.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Mehmed Suljkanović.

MEHMED SULJKANOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti.

Ja imam jedno kratko pitanje koje upućujem Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa i Uredu za veterinarstvo BiH. Da li na području BiH, osim Agencije za označavanje životinja sa sjedištem u Banja Luci, djeluje još neka institucija koja se bavi istim poslom koji je u isključivoj nadležnosti Agencije za označavanje životinja?

Kratko obrazloženje – Odlukom Vijeća ministara BiH od 2004. godine formirana je na državnom nivou Agencija za označavanje životinja čija je isključiva nadležnost označavanje životinja na cijeloj teritoriji BiH. Ima indicija da na području BiH djeluju i druge institucije koje obavljaju aktivnosti iz domena označavanja životinja, a što je, kao što je već rečeno, isključiva nadležnost Agencije u Banja Luci.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem. Gospodine predsjedavajući, uvažene kolegice i kolege.

Ja imam jednu inicijativu u okviru ove tačke. Naime, predlažem da, i pokrećem inicijativu za stavljanje na dnevni red sljedeće tačke dnevnog reda – Utvrđivanje smjernica za djelovanje privremenih delegacijama koje u ime BiH učestvuju na međunarodnim skupovima.

Naime, ne samo u posljednje vrijeme, nego vrlo često nam se dešava da privremene delegacije na različitim međunarodnim skupovima, ili međuparlamentarnim skupovima, dođu u situaciju da članovi delegacija iznose različite stavove, čime se, naravno, nanosi ozbiljna šteta, prije svega, stvara se jedan dojam neozbiljnosti delegacije, a s druge strane nanosi ozbiljna šteta ugledu BiH.

Mene je ponukalo na ovo, da predložim ovo, činjenica da je poslovnički definisano ponašanje stalnih delegacija i da je tamo rečeno da prije odlaska, stalne delegacije obavezno održavaju sjednicu radi zauzimanja stavova o pitanjima koja su na dnevnom redu. Dakle, na neki način stalne delegacije su dužne da prije odlaska usaglase stavove i da se u skladu sa tim stavovima ponašaju. Naravno, i tu ima ponekad odstupanja, ali bar smo mi to poslovnički definisali. Kad se radi o privremenim delegacijama, nemamo poslovničke odredbe i zbog toga ja i predlažem ovu tačku dnevnog reda, s ciljem da na neki način, da li da damo upute komisijama koje rade na izmjenama Poslovnika ili jednostavno da jednim zaključkom Doma obavežemo privremene komisije na takvu vrstu usaglašavanja.

Posebno što je bila inicijalna kapisla, jeste jedan izvještaj koji se raspravlja na Zajedničkoj komisiji za odbranu, koji Zajednička komisija nije prihvatila zato što su članovi delegacije imali potpuno različite stavove o nekim pitanjima o kojima se vodila rasprava, a u ime

delegacije je predsjedavajući delegacije potpisao neki dokument, sa čim se ostali nisu slagali. Nije uobičajeno da kasnije izvještaj odbiju komisije. Pošto se to desilo, mene je to motivisalo da predložim ovakvu tačku dnevnog reda i ja ću inicijativu dostaviti.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Remzija Kadrić.

REMZIJA KADRIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja imam dva kratka pitanja, neću ih obrazlagati, a koja glase: Prvo pitanje Vijeću ministara BiH – Koje aktivnosti Vijeće ministara BiH preduzima u vezi sa reformom javne uprave, a u skladu sa Strategijom javne uprave koja je usvojena 2006. godine? I drugo pitanje vladama entiteta, Federacije BiH i RS – Zašto se ne implementira Odluka Ustavnog suda BiH o konstitutivnosti naroda po pitanju proporcionalne zastupljenosti u institucijama javne uprave?

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Adem Huskić.

ADEM HUSKIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja, takođe, imam dva vrlo kratka pitanja bez komentara, oba su za Vijeće ministara BiH. Prvo pitanje glasi – Koje međunarodne sporazume, koji su ratificirani od strane BiH, nije ratificirala druga zemlja potpisnica? Drugo pitanje – Kada će biti upućeni u parlamentarnu proceduru sljedeći zakoni Zakon o Agenciji za informatičko društvo i Zakon o državnoj pomoći, budući da su ova dva zakona između ostalog vezani za proces evropskih integracija?

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja postavljam pitanje predsjedavajućem Vijeću ministara BiH – Šta ste konkretno učinili s ciljem realizacije ciljeva sadržanih u Građanskoj platformi za izbore 2006. godine koju je, kao što znamo, potpisalo preko 500.000 građana BiH i to u periodu od 1. januara 2007. godine do 20. marta 2010. godine?

Slična pitanja postavljam i nekim ministrima, no, da ih ne ponavljam, evo, dostavljam ih sve u pisanoj formi.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Rifat Dolić.

RIFAT DOLIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege.

Ja imam dva poslanička pitanja. Prvo pitanje je Kolegiju Zastupničkog doma PSBiH – Po čijem nalogu i sa kojim razlozima je stavljena zabrana davanja podataka za javnost o visini plaća i ostalih primanja poslanika u Parlamentarnoj skupštini BiH? Prije neki dan, gost BH Dnevnika 1 bio je predstavnik Centra civilnih inicijativa koji prati rad Parlamentarne skupštine BiH i tom prilikom je izjavio da u svom izvještaju o ocjeni rada Parlamentarne skupštine u 2009. godini nisu objavili primanja poslanika jer je stavljen embargo na javno korištenje ovih podataka.

Uz sve rezerve, pa ponekad i iskrivljavanje informacija o primanjima poslanika u Parlamentarnoj skupštini BiH, mislim da je nedopustivo da ovi podaci nisu dostupni građanima i javnosti, i iz ugla običnog građanina nije nimalo ugodno slušati kako je neko na korištenje ovih podataka dao embargo. Mi nismo menadžeri koje bira upravni ili nadzorni odbor, mi smo poslanici koji su birali građani i sviđalo se nama ili ne, građani i javnost imaju pravo znati podatke i o našim primanjima. Radi toga, uz odgovor na postavljeno pitanje tražim da se podaci o primanjima poslanika u 2009. godini po svim osnovama stave na službenu web stranicu Parlamentarne skupštine BiH. Ukoliko i o tome nema konsenzusa, tražim da se meni osobno dostave podaci o mojim primanjima u 2009. godini po svim osnovama kako bi ih učinio dostupnim građanima i javnosti.

Drugo pitanje je odgovarajućem resornom ministru u Vijeću ministara BiH – Postoje li oficijelni podaci o broju javnih kuhinja u BiH, mjestima u kojima rade i o broju korisnika u javnim kuhinjama, te načinu njihovog finansiranja? Na postavljanje ovoga pitanja potaknut sam dirljivim slikama iz javnih kuhinja i vapajima da restrikcije budžetske potrošnje ne idu na račun smanjivanja vrijednosti grantova i izdataka za rad javnih kuhinja. Rast broja javnih kuhinja u BiH i broja korisnika u njima jeste ponižavajuće postignuće u 21. vijeku, ali, očito da je to za mnoge danas sve više jedini spas od gladi i bilo bi dobro da iz problematike rada javnih kuhinja u BiH sagledamo može li ovo poniženje biti bar malo dostojanstvenije.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Sead Jamakosmanović.

SEAD JAMAKOSMANOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege.

Moje je pitanje upućeno Ministarstvu pravde i Ministarstvu bezbjednosti. Na koji način azilanti u imigracionom centru BiH ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu?

Hvala.

DRUGI ZAMJENIK PREDSJEDAVALJUĆEG
BERIZ BELKIĆ

I imamo posljednje pitanje, dopredsjedavajući, gospodin Lozančić.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Poštovane kolegice i kolege zastupnici, uvaženi članovi Vijeća ministara BiH, ja ću postaviti jedno vrlo intrigantno pitanje, nadajući se da će ono biti u pozitivnom smislu i shvaćeno i tretirano. Ja vrlo često, u komunikacijama sa nekim kolegama ovdje u Parlamentarnoj skupštini BiH, ali i u svakodnevnom životu, čujem da u ovoj zemlji postoji rasprostranjena jedna nova vrsta opasnog, i ako ga ima, vrlo, vrlo opasnog i društveno štetnog kriminalnog djelovanja. Navodno organizirane kriminalne skupine ucjenjuju različite gospodarstvenike, različite nositelje vlasti na različitim razinama i različite osobe koje donose vrlo bitne odluke u ovoj zemlji prijeteći im da će u negativnom kontekstu biti obrađivani u određenim medijima ukoliko za iste ne osiguraju protupravnu imovinsku korist, navodno, ili tzv. medijski reket.

Ja pitam Ministarstvo sigurnosti, OSA-u, SIPA-u, Tužiteljstvo BiH i sve agencije za provedbu zakona u BiH – Da li iste raspolažu makar operativnim saznanjima o postojanju ovakve vrste kriminaliteta i, ako raspolažu, koliko je to rasprostranjeno i šta poduzimaju da se ovi oblici kriminalnog djelovanja sankcioniraju?

Nemamo više zainteresiranih za postavljanje zastupničkih pitanja i prelazimo na drugu točku utvrđenog dnevnog reda.

Ad. 2. Prijedlog strategije razvoja sporta u Bosni i Hercegovini – predlagač: Vijeće ministara BiH, broj: 01,02-35-372/10 od 24.2.2010. godine

NIKO LOZANČIĆ

Vijeće ministara BiH je Prijedlog strategije dostavilo u parlamentarnu proceduru 24.2.2010. godine. Ustavnopravno povjerenstvo, kao nadležno, Mišljenje je dostavilo 22.3.2010. godine u kojem jednoglasno podržava donošenje strategije te predlaže Domu da zbog značaja dokumenta donese zaključak kojim će zadužiti Ustavnopravno povjerenstvo da organizira javnu raspravu te Domu dostavi izvještaj radi konačnog usvajanja Strategije.

Otvaram raspravu o Prijedlogu strategije.

Uvaženi zastupnik Šefik Džaferović

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Reći ću tek toliko koliko ste zapravo i Vi kazali u ime Ustavnopravne komisije. Mi smo ovaj dokument razmatrali i on je stigao kao prijedlog i on bi trebao biti usvojen kao prijedlog, međutim, imajući u vidu značaj ove problematike, imajući u vidu da možda po prvi puta u BiH mi donosimo ovu strategiju, na inicijativu nekih članova komisije i ja mislim da bi to bila dobra inicijativa, mi smo se odlučili da danas ovdje o dokumentu obavimo raspravu, a da onda organiziramo javnu raspravu i dostavimo konačan izvještaj Domu na usvajanje. Zbog toga vas molimo da, možda ovu malo neuobičajenu proceduralnu stvar uvažimo, jer ovo je prijedlog koji bi trebalo danas, zapravo, usvojiti, ali, evo, ništa izgubiti nećemo ukoliko napravimo još jednu raspravu unutar samih nas. Jer, čuo sam još od nekih drugih subjekata izvan parlamentarne komisije da bi bilo dobro da se o ovom dokumentu napravi jedna šira javna rasprava. Ustavnopravna komisija je spremna na to.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Evo, ja bih htio otvoriti priču o ovoj našoj strategiji razvoja sporta, odnosno, Strategiji sporta i razvoja sporta u BiH, sa pohvalom Ministarstvu za nastojanjima da u ovoj oblasti u BiH napravi određen napredak kroz usvajanje Zakona o sportu, evo, i danas imamo Strategiju razvoja sporta u BiH. Iz ove strategije, koja može poslužiti, zaista, kao dobra osnova za eventualno i nove ideje koje bi trebalo ugraditi u nju, može se vidjeti da u BiH ima 75 saveza, ukupno, znači, računajući i entitete i Brčko Distrikt i kantone, 14 na nivou BiH, da ima 1909 sportskih klubova. Da u BiH, na nivou BiH ima Zakon, evo, dobit ćemo i strategiju. Da na nivou entiteta, entitet RS ima zakon i ima strategiju. Da Federacija BiH nema zakon i nema strategiju. Da 9 kantona, iako su imali obavezu uskladiti svoje zakone o sportu, da, znači, u Federaciji BiH 9 kantona nije usaglasilo svoje zakone. Ono što je kao stanje u sportskim savezima ovdje navedeno, kroz tačku 4.3. evulacija o stanju u sportskim savezima na nivou BiH, kroz 7 tačaka, generalno se može reći da od 14 sportskih saveza na nivou BiH, kada govorimo, znači, konstatira se da je izuzetno loše poslovanje saveza, da je slaba organizacija i komunikacija unutar pojedinih saveza, da je evidentan nedostatak vizije uposlenih u savezima, da je nedostatak mladih, obrazovanih kadrova u savezima, da od 14 predsjednika saveza njih 11 nisu bili nikada sportisti, da od 14 generalnih sekretara njih 9 se nikada nisu bavili sportom, da većina saveza nema kancelariju niti profesionalno osoblje, pa nemaju čak ni svoju web stranicu.

Ono što je pozitivno navedeno je u tri saveza Kuglaški savez BiH i znam da je bilo nastojanje određenih poslanika da i Vijeće ministara BiH izdvoji određena sredstva i mislim da smo to i usvojili za jedan, Boćarski savez, nije Kuglaški. Vidim ovdje, tri su pozitivne stvari

Košarkaški, Rukometni i Kuglaški savez u BiH, a ostalo je sve u vrlo upitnom, odnosno, lošem stanju.

Ono što možemo je sljedeće, ono što sam ja izdvojio bitno u ovoj strategiji, jeste da je kroz usvajanje Zakona o sportu, Vijeće ministara BiH usvojilo i nove akte koji su značajno doprinijeli razvoju sporta u BiH, odnosno, otvorili mogućnost, jeste Pravilnik o vođenju registra pravnih i fizičkih lica u oblasti sporta, jeste Pravilnik o kategorizaciji sportista i jeste Odluka o ustanovljenju državne nagrade za sport. Posebno po ovoj trećoj odluci, ja želim da čestitam Ministarstvu što je uvelo taj način i taj jedan proces, jedan događaj u BiH, kod dodjele nagrada, državnih nagrada za zaslužne sportiste u BiH.

Ono što je ovdje, po meni, najveći nedostatak kada govorimo o stanju u sportu, jeste ta sportska infrastruktura. I u ovoj strategiji se navodi da od '88. tzv. projekt koji je bio, pa je napravljeno u BiH negdje oko 4.000 sportskih objekata, da će biti potrebno izgraditi posebnu strategiju vezano za izgradnju sportske infrastrukture, vjerujem da ovdje nema navedeno kada će biti urađeno, a vjerujem da će se to imati mogućnosti kroz ovu javnu raspravu i navesti. Ono što, također, jeste budućnost u razvoju sporta, jesu tzv. profesionalni sportski klubovi, posebno u običnom žargonu prisutno, nogometni klubovi, znači, ono što je zapad, što je Evropa, znači, mi danas imamo gotovo 100% registrirane klubove kao udruženja građana. Ovdje mislim da je nedovoljno dato prostora za ovaj segment o ovoj strategiji.

I na kraju, ono što vidim da je dobra stvar u ovoj strategiji jeste jasan akcioni plan u šest segmenata koji određuje i nosioce aktivnosti i ciljeve i ukupne aktivnosti koje će biti potrebno sprovesti na ovoj strategiji.

Na kraju, da završim, zaista želim dati punu podršku donošenju ove strategije i kroz javnu raspravu ćemo vjerovatno imati priliku da i one stvari koje sam i ja, evo, dijelom ovdje zatekao, da će biti ugrađene u ovu strategiju.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Remzija Kadrić.

REMZIJA KADRIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja ću vrlo kratko, ovo je važan dokumenat i podržavam ideju da se organizuje javna rasprava...

NIKO LOZANČIĆ

Molim uvaženog zastupnika Džaferovića da malo...

REMZIJA KADRIĆ

...važan je ovo dokument. Ja ću samo skrenuti pažnju na ovu stranicu 19., kad je u pitanju ovaj Evropski sporazum, on bi trebalo da bude, ovo sprečavanje nasilnog, nedoličnog ponašanja gledalaca na sportskim priredbama, posebno na nogometnim utakmicama. Dakle, iz ovog, postoji taj sporazum, trebalo je u tom dijelu da se ovaj sporazum implementira. Iz ovog dijela, važno bi bilo, mi imamo Zakon o sportu, u članu 58. Zakona predviđena je obaveza da posebnim propisima ustanovimo, riješimo ova pitanja. Prema tome, dajte da ovo prihvatimo kao ideju. Neka bilo ko predloži ovaj zakon o sprečavanju, o nedoličnom ponašanju na sportskim utakmicama, da se na takav način i ova obaveza iz ovoga sporazuma otkloni i riješi.

Zahvaljujem se.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Martin Raguž.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju.

Vrlo kratko, znači, nakon ove informacije i spremnosti svih nas da podržimo ovu strategiju i podržimo prijedlog da se otvori javna rasprava i da se da jedna podrška ovom dokumentu, vrlo bih kratko rekao sljedeće.

Znači, Parlamentarna skupština BiH je nadležna i odgovorna za usvajanje ove strategije. Podsjetit ću vas na članak 8. Zakona o sportu gdje se kaže – radi ostvarivanja javnog interesa i ciljeva u sportu, u BiH utvrđuje se Strategija razvoja sporta u BiH, a članak 10. tog istog zakona kaže da strategiju i razvojne programe sporta, ne samo strategiju, nego i razvojne programe sporta usvaja Parlamentarna skupština BiH. Znači, mi se do sada nismo suočavali i ovo je naša odgovornost i mislim da smo dobro krenuli. Ja, u osnovi, mislim da je jedina loša stvar u ovoj strategiji što nije kvalitetno elaborirano stanje sporta u BiH, kao pretpostavka da se krene u rješavanje, jer dobra dijagnoza znači pretpostavku da se riješi, a ovdje imaju neke ocjene. A samo jedna od tih ocjena, molim vas, dopustite, je toliko značajna da zaslužuje posebnu pozornost. Kaže – istraživanje koje je provelo Povjerenstvo za mlade pri Vijeću ministara BiH, pokazuje da je omjer mlađe populacije u BiH veći nego u zemljama EU.

U okviru tog istog istraživanja vidimo da se svaka druga djevojka ili svaki treći muškarac uopće ne bavi sportom, čak ni rekreativno. Da ne govorim da se 40% mladih uopće ne bavi rekreativno. Znači, skoro 50% populacije nije obuhvaćeno, ne samo redovitim, nego čak ni rekreativnim sportskim aktivnostima.

Ako pođemo od toga da je cilj Strategije da sačini sistem i mehanizme koji će osigurati da sport postane značajan dio kulture i ukupnih materijalnih i duhovnih vrijednosti društva, podržimo ovu raspravu, uključimo se u nju, poboljšajmo ovu strategiju i pokažimo da talenti kakvi egzistiraju na ovom prostoru, nisu samo plod slučajnosti nego će sutra biti plod jednog ozbiljnog sustava.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Selim Bešliagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege, poštovani gosti.

Ja moram da izrazim svoje zadovoljstvo što smo danas na sto dobili Strategiju razvoja sporta u BiH. Druga strana je stvar koju bih odmah htio da podržim, to je prijedlog da se o ovoj strategiji održi javna rasprava, jer će se na toj javnoj raspravi popraviti neke stvari. Treća stvar koja je vrlo bitna, mislim da je ova strategija veoma bitna zbog toga što je ova ekipa koja je radila ove stvari, dala jednu opštu konstataciju da je sport u BiH, faktički, ja bih rekao, neorganizovan, da nije u smislu onoga što bismo mi htjeli i zbog toga smatram da bi ova javna rasprava popravila, odnosno, dala bolju sliku o tome.

Ono što bih htio da izrazim svoje nezadovoljstvo je što u ovoj komisiji koja je radila strategiju nema niko iz područja sjeveroistočne Bosne, ja ću konkretno da kažem iz Tuzle, ali to ne znači da se nisu uključili. Ali smatram da je vjerovatno nedostatak i ovog nekog člana, pokazalo se, evo, u prvim pokazateljima koje imate ovdje u ovoj strategiji, nađite stranicu 12. gdje se govori o stanju sporta u BiH, gdje se kaže da u Federaciji BiH imate 37 sportskih saveza, a onda dolje broj sportskih saveza u kantonima Federacije BiH, pa govori se da broj saveza, npr. u Tuzlanskom kantonu imate 14. E sada, kad okrenete sljedeću stranu, broj klubova u kantonima Federacije BiH, kaže se u Tuzli nemate nijednog kluba, da u Tuzlanskom kantonu nema nijednog kluba, što drugim riječima znači mi smo jako razvijeni sa savezima, ali nemate sport. Mislim, to treba ispraviti. Govorim to samo da se ispravi.

I ono što je veoma bitno, ovdje je jedan moj sugovornik rekao, to je ova Evropska povelja o sportu. Ja sam juče upravo rekao da je BiH ratifikovala Evropsku povelju o sportu, ja mislim prije 13 godina. Problem je u tome što ta povelja nije objavljena u Službenom glasniku. Što drugim riječima znači, ona se ne može primjenjivati i zbog toga bi bilo potrebno da provjerimo još jednom ovo što ja imam informaciju i da jednostavno to, ako je ratificirano, da se objavi u Službenom glasniku da bi se onda ona ovdje apsolutno mogla implementirati u ovom poglavlju 5.13.

Još jednom pozdravljam donošenje ove strategije. Predlažem da se ovdje, pridružujem se onima koji predlažu da se objavi javna rasprava i nakon javne rasprave da po svim ovim primjedbama koje se danas ovdje čuju, i sa javne rasprave, ovu strategiju definitivno prihvatimo kao dobru stvar za sport u BiH.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Nermina Zaimović – Uzunović. Izvolite.

NERMINA ZAIMOVIĆ UZUNOVIĆ

Hvala lijepo. Predsjedavajući, kolegice i kolege.

Ja bih htjela da se priključim prethodnicima koji zagovaraju javnu raspravu po ovom dokumentu i da dodam nešto što možda nije rečeno ovom prilikom.

Naime, mi ovdje nemamo neke velike podatke o tome odakle počinje sport, ne počinje od vrhunskih sportista, sport počinje od najranijeg doba. I dakle mi u toj fazi moramo razvijati, napraviti strategiju kako najmlađu populaciju da obuhvatimo sportskim aktivnostima i to vrlo različitim sportovima. Mislim da to nedostaje ovoj strategiji, takva jedna informacija.

S druge strane, sportske aktivnosti i afinitet prema daljem cjeloživotnom bavljenju, da kažem, sportom, počinju upravo od osmogodišnje škole. Mi, nažalost, nemamo tu infrastrukturu. Naime, vrlo se često miješa sport i sportska infrastruktura. Jako puno sredstava se ulaže u grandiozne sportske objekte, s jedne strane, a s druge strane se na istim mjestima, praktično, gase klubovi zbog kojih su takvi sportski objekti izgrađeni. Mislim da strategija treba da da odgovor na sinhronizaciju tih aktivnosti, pa bih se pridružila ovim prethodnicima da o tome porazgovaramo na javnoj raspravi.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

S obzirom da je riječ o izuzetno važnom dokumentu za razvoj sporta BiH i to o strategiji koja treba da trasira pravce razvoja sporta u BiH, ja bih zamolio, zaista, da vezano za ovaj dokument dobijemo uvodne napomene od nadležnog ministra. Zaista je neprimjereno za ovako jednu ozbiljnu tematiku da raspravljamo, a da tu nije niko prisutan iz resornog ministarstva i da ne možemo dobiti određena pojašnjenja.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ako dozvolite da Vas prekinem u tome, znači ministar je na službenom putu u Budvi, ovdje je pomoćnik ministra i može dati sve ono što poslanici budu tražili kao napomene. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Dobro, onda nadam se da ćemo u nastavku čuti zamjenika ministra, jel zamjenik ministra jel tako, pomoćnik, dobro. Ima ovdje vrlo nekoliko otvorenih i važnih pitanja. Kolega Bešlagić je postavio pitanje i voljeli bismo da čujemo odgovor na to pitanje. Ako su već angažovani određeni eksperti sa univerziteta u Banja Luci, Sarajevu i Mostaru, sa fakulteta sporta ili kako se zovu, tjelesnog odgoja, fizičkog vaspitanja, itd., zašto nisu angažovati i eksperti sa istog takvog veoma uspješnog fakulteta i u Tuzli? Da ne govorim o ovim podacima, nemoguće je to da stoji

ako je ovo ozbiljna strategija o čemu je govorio kolega Bešlagić, da postoji 14 saveza, a nema nijednog sportskog kluba. Ako samo i fragmentaran uvid u ovaj dokument pokazuje takve velike materijalne greške, onda se postavlja pitanje kakva je ovo strategija, koliko je ozbiljno urađena i koliko je ljudi, prije svega, eksperata, ljudi iz sporta bilo uključeno u njenu izradu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Drugi zamjenik predsjedavajućeg Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Dakle, i ja se pridružujem onima koji podržavaju stav Ustavnopravne komisije i odmah ću se suzdržati od rasprave za koju ću imati mogućnost i na javnoj raspravi i ponovno ovdje. Ja sam se javio zbog dvije stvari. Dakle, gospodin Nanić je istakao važnost događaja dodjele priznanja, odnosno, nagrada od strane BiH, zaslužnim sportistima. Za Vašu informaciju, na tom svečanom činu nije bilo 10 ljudi iz institucija vlasti. Dakle, ovo ja govorim da ne bi govorio na javnoj raspravi. Znači, s jedne strane to podržavamo, s druge strane, kada se takav događaj dešava, on prilično „siromašno izgleda“.

Također, želim ukazati na jednu aktivnost koja je ovdje vođena u Parlamentu BiH u ovoj oblasti, zahvaljujući gospodinu Martinu Ragužu, dakle, naše uključivanje u, da tako kažem, međunarodni parlamentarni sport, mi smo bili i domaćini jednog takvog turnira i moram vam reći da je to bila jedna vrsta i mogućnost afirmacije BiH. Mi smo dobili i pisma zahvale, itd.

I na kraju, što se učešća i prisustva ministra tiče, mislim da smo promašili temu kad je riječ o tom konkretnom ministru, zaista, to je ministar koji je obavezno tu i sad je pomoćnik tu i mislim da to trebamo prihvatiti kao dovoljno.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Rifat Dolić. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege.

I ja bih se pridružio pohvala na adresu autora i samog kvaliteta ovog dokumenta. Također, pridružio bih se podršci, inicijativi i prijedlogu za održavanje javne rasprave o ovoj strategiji, jer to jednostavno proističe i iz važnosti sporta i iz želje da se ovaj dokument još poboljša i da, naravno, u tome učestvuje još više kompetentnih ljudi. Naravno, razvoj sporta je u direktnoj korelaciji sa općim i ekonomskim razvojem društva i to je, nažalost, danas glavni ograničavajući faktor, kako dosadašnjeg razvoja, tako, nažalost, i daljnjeg razvoja sporta. U takvoj situaciji je, naravno, nužno da razvojne projekte bar malo usmjeravamo i u razvoj sporta i sportske infrastrukture.

Ja ne znam da li je sada pametno, imam jedan amandman, ili ću nakon javne rasprave, ako bude još jedna rasprava, možda onda na... Imam amandman, ja ću njega proslijediti, ali neću ga sad onda obrazlagati.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Dobro. Zahvaljujem.

Znači, pomoćnik ministra, uvaženi gospodin Suad Džafić. Izvolite.

SUAD DŽAFIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvaženi poslanici.

Prije svega, ja se jako lijepo osjećam što uopće raspravljamo danas o ovoj temi, jer ima i mnogo težih i tema i zadataka koje naše institucije moraju obaviti, pošto je traženo nekoliko napomena ovdje, evo, ja sam rad da pojasnim određene stvari.

Ministar civilnih poslova je formirao Radnu grupu za izradu podzakonskih akata koji su proistekli iz Zakona o sportu u BiH, a posebno za ovu strategiju je formirao podgrupu koja je sastavljena od 11 ljudi. Tu je moglo biti i više ljudi, međutim, zbog funkcionalnosti sastajanja itd. ona je sastavljena od 11 ljudi, predstavnika Olimpijskog komiteta, entitetskih ministarstava nadležnih za sport i Ministarstva civilnih poslova. Svaki dokument, kao i ovaj, može biti bolji i uvijek je bolje kad se održi što šira javna rasprava. Zato ovu strategiju i potvrđuje Parlamentarna skupština BiH. Dakle, svaka sugestija će biti dobrodošla i ovom dokumentu.

Što se tiče primjedbe u vezi informacije o broju klubova u Tuzlanskom kantonu, iako niko nije ovdje iz sjeveroistočne Bosne, kako je rečeno, mi smo u saradnji sa Fakultetom za tjelesni odgoj u Tuzli organizovali javnu raspravu. Mi smo preporučili organizatoru javne rasprave na Fakultetu da pozove poslanike koji dolaze sa tog područja, to je jedna stvar. Dakle, ja ne znam da li su poslanici dobili te pozove. Prilikom izrade dokumenta mi smo morali manipulirati relevantnim informacijama, dakle, informacijama koje smo dobili iz nadležnih entitetskih i kantonalnih ministarstava. Broj federalnih saveza je ovdje uključen zato što smo informaciju od federalnog Ministarstva dobili. Međutim, nema broja klubova zato što nismo dobili relevantnu informaciju iz nadležnog kantonalnog ministarstva, dakle Ministarstva obrazovanja nauke, kulture i sporta Tuzlanskog kantona.

Sem toga, dakle, održali smo javne rasprave na Fakultetu za tjelesni odgoj u Sarajevu. I kao što znate, Ministarstvo civilnih poslova je u prošloj godini formiralo Vijeće za sport BiH koje je sastavljeno od 17 eksperata, dakle, profesora, stručnjaka i sportista koji su, također, dali pozitivno mišljenje na ovaj tekst strategije.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Molim vas, samo malo da se poslušamo.

SUAD DŽAFIĆ

Ovaj tekst strategije mogao je biti i obimniji. Međutim, zbog nadležnosti u sportu entitetskih i kantonalnih ministarstava, određeni predstavnici tih ministarstava su insistirali da, recimo, sport djece bude definisan programima razvoja sporta i strategijama koje će donijeti entitetska nadležna ministarstva i kantonalna ministarstva, a koja će biti u skladu sa ovom strategijom.

Toliko. Ako ima još nekakvih pitanja, ja sam tu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Pitanje sa poveljom.

SUAD DŽAFIĆ

Dakle, mi kao zemlja članica Vijeća Evrope imamo obavezu da donesemo određene dokumente i ovom strategijom smo, takođe, dali naputke da bi bilo u obavezi Parlamentarnoj skupštini BiH da donese određena zakonska rješenja koja bi regulisala te oblasti.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Evo, čuli smo neke odgovore, vjerovatno će ostati još ako Parlament BiH podrži prijedlog da se otvori javna rasprava i imat će se mogućnost da se amandmanima djeluje na ovu strategiju, ako to uradimo. Ali, evo.

Uvaženi poslanik Selim Bešliagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Pa ja, gospodine zamjeniče ministra, nisam htio da kritikujem, ja sam rekao da se odmah uočava. Ovdje sada praktički kritika ide na to što smo uvrstili da u Tuzlanskom kantonu nema sporta, ali to ćemo popraviti, nije to problem. Mislim, ja se zahvaljujem na trudu. Nismo dobili poziv da učestvujemo u ovoj raspravi, vjerovatno bi..., to ostaje sad nama u Tuzlanskom kantonu da ministrici za sport i kulturu kažemo šta se radi, jer nema podataka, evo, u tom smislu. Iz tih razloga, smatram da je vrlo bitno ovo što je rečeno da se obavi javna rasprava u kojoj ćemo korigovati ove sve stvari.

Kada ste rekli o povelji, ovdje bih ja vas, ja to iniciram i mislim da je to suštinsko pitanje, ja bih zamolio zbog toga sekretara Parlamentarne skupštine BiH da se provjeri ovaj podatak da je ova skupština ratificirala ovu povelju Evropskog parlamenta, ali da ona nije objavljena u Službenom glasniku što onemogućava primjenu i te povelje koja je za nas obvezujuća. Zato mi se čini, ako je ona ratificirana, to je daleko lakše i za vas da možete i vi inicirati donošenje jednog zakona, i u tom smislu, evo, ja to ponavljam.

I treća stvar koju sam zaboravio reći, a mislim da je gospodin Nanić to rekao, problem je ovdje što je rečeno da 9 kantonalnih saveza nije uskladilo zakon o sportu sa našim Zakonom o

sportu BiH. To je ono pitanje koje ovdje provejava i koje, evo, i za vas, ali i za sve druge, šta da uradimo da nekog obavežemo da sprovodi te zakone. To je pitanje o kome ćemo se posebno morati pozabaviti.

Hvala vam još jednom i mislim da ćemo ovo morati korigovati u Tuzlanskom kantonu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

S obzirom da nisam dobio odgovor na postavljeno pitanje, morat ću ga još direktnije sada postaviti i zamoliti predstavnika Ministarstva da odgovori na to pitanje. Mi ovdje imamo priliku da vidimo, na početku strategije, kakav je sastav ove podgrupe za izradu Strategije razvoja sporta u BiH. I tu imamo 11 predstavnika, 2 su sa Banjalučkog univerziteta, 1 Univerzitet u Sarajevu i 1 Sveučilište u Mostaru. Moje pitanje je bilo – zar nije bilo mjesta, ako već postoji takav fakultet i to veoma uspješan i za jedno mjesto za čovjeka sa Univerziteta u Tuzli?

Ali, evo, i to da preskočimo. Od 11 ljudi, zar je moguće da ste vi napravili takav sastav da nemate nijednog čovjeka koji dolazi, evo da ne kažem iz Tuzle, iz sjeveroistočne Bosne, gdje živi jedan milion ljudi, gotovo svaki treći stanovnik ove zemlje. Kako ste mogli preskočiti jedan milion ljudi? Koje to birokrate prave sastave ovakvih komisija, a da preskaču, ovdje je riječ o sportu, a ne trodjelnoj podjeli ove zemlje Banja Luka, Mostar, Sarajevo. U tom gradu postoji evropski prvak, Košarkaški klub „Jedinstvo“, itd., kao što postoji i u Sarajevu, čini mi se da je i „Borac“ iz Banja Luke u rukometu, takođe, postigao, ne znam tačno da li je bio i evropski prvak, ali znam da je imao vrhunske rezultate, itd. Molim vas da odgovorite ovdje na Parlamentu na to pitanje, zašto ste preskočili čitav jedan region u kojem itekako ima sportskih kolektiva koji su i danas prvaci države u različitim sportovima koji imaju svoju i tradiciju, evo, imaju i na univerzitetu fakultet poseban, kada je riječ o tome.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Martin Raguž. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Ma, evo, uvaženom Denisu, znači, ne bi trebalo da se fokusiramo na činjenicu odakle je ko bio u pripremi ove radne grupe, jer je dokument puno sveobuhvatniji, dao je puno jaču osnovu, da ne ispadne sada da taj propust, ja ne kažem da i to nije propust, ali da ode u prvi plan u odnosu na ono što dokument nudi, a, evo, već smo čuli da je u Tuzli organizirana javna rasprava. I mislim da u ovoj javnoj raspravi koja slijedi mi svi trebamo dati doprinos da taj dokument usvojimo.

I uvaženom pomoćniku, Parlament BiH ne potvrđuje strategiju, Parlament BiH, po zakonu, usvaja strategiju, a to je toliko drastična razlika. Znači, mi možemo promijeniti ovu strategiju, to su naše ovlasti. Ali mi želimo u suradnji s vama tu javnu raspravu, ne s vama, sad trebamo pozvati sa svih tih fakulteta važne ljude do uglednih sportista, sportskih radnika i da napravimo zaista jedan pomak, jer ova zemlja ima taj potencijal.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Rekli smo da je dobra strategija, da ćemo otvoriti javnu raspravu, ne vidim razloga za replike na ovoj temi, ali, evo.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Kratko, gospodine predsjedavajući.

Ja mislim da je ovo možda bila prilika, ovaj čovjek je najmanje odgovoran, zato mislim ne treba ovdje njega dovoditi u poziciju da se osjeća neprijatno, on je došao da brani tu strategiju za koju mi kažemo da je dobra. Ali, nevezano za to, ja bih želio da kažem da, inače, mi stvari u BiH ne smijemo, Denis je u pravu, jer ne smijemo stvari u BiH posmatrati na relaciji Sarajevo, Banja Luka, Mostar; Bosna i Hercegovina je mnogo šire. Ima regiona u BiH prepoznatljivih u svakom pogledu, pa i u sportskom, kulturnom, ekonomskom, u svakom, dakle, pogledu. Trebamo crpiti resurse iz cijele BiH i u tom kontekstu ja govorim o tome. Ja, recimo, ali da ne otvaram dalje diskusiju.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja samo želim reći kolegi Ragužu, da se kojim slučajem ovdje dogodilo da nema jednog predstavnika iz Mostara, iz regije Hercegovine, ja bih isto tako principijelno reagovao zašto nema, itd. Prema tome, na isti način reagujem bez obzira što dolazim... Pa, evo, Nanić spominje Krajinu, ali u ovom sportskom nekom pogledu, ja sam Krajinu vezao, na neki način, za Banja Luku, kao što sam u ovoj priči o sjeveroistočnoj Bosni i Bijeljini nekako vezao za Tuzlu, itd.

Međutim, zašto je ovo bitno? Prvo, ne bježim od toga da vrlo jasno ovdje kažem danas da, kad se raspravlja o bilo kojoj strategiji, sad o sportu, sutra o energetici, prekosutra o nečem trećem, da uvijek treba biti zastupljena i regija sjeveroistočne BiH i Krajine, i sarajevska i zenička, i da ne pobrajam sve. Mislim da je to jako važno za razvoj BiH.

Međutim, postoje i neki važniji razlozi od toga. Radi se o sljedećem – u nekim gradovima ili nekim regijama, akcenat je na nekoj vrsti drugog sporta, a neki su jaki kao rukometaši, negdje je akcenat na košarci, negdje na atletici, itd. Kako možemo napraviti jednu ujednačenu strategiju

razvoja sporta ako ne čujemo direktno od tih ljudi mišljenja i ako oni ne budu zastupljeni u ovoj grupi koja radi strategiju. O tome je riječ, dakle.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Bakir Izetbegović. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Replika je kolegi Denisu Bećiroviću. U pravu je, mislim da mi danas možemo i neki zaključak u tom smislu donijeti da trebaju da budu otprilike sve regije zastupljene u tijelima koja vode politiku u vezi sa sportom, ali ne mislim da je korektno niti da možemo nešto postići sa pritiskom na pomoćnika ministra, gospodina Džafića, jer se insistira da on sad tu kaže..., itd., nego, evo, ovako jednim zaključkom da se Parlament BiH (prema ministarstvu), i da ostane o tome trag pisani.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik, Mehmed Suljkanović. Izvolite.

MEHMED SULJKANOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući.

Kad je u pitanju ova nezastupljenost regije sjeveroistočna Bosna, ja bih možda podsjetio na nešto što i nije slučajnost. Podsjetio bih vas da ni u Agenciji za visoko obrazovanje nema nijednog člana koji dolazi sa Univerziteta u Tuzli ili sa područja regije sjeveroistočna Bosna. Tako da imam utisak da ovo nije ni baš slučajno.

NIKO LOZANČIĆ

Uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković, replika.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Po običaju, zato što stvarno ne razumijem da dugotrajan rad koji je rezultovao sa jednom strategijom, koju smo čak dogovorili ovdje da ćemo na javnoj raspravi urediti, da na ovakav način završavamo diskusiju o tome. Jer onda će se otvoriti pitanje da pitam pomoćnika ministra, ministar nije tu, zašto to nije organizovano na Palama, jer tamo ili nije niko učestvovao jer ima tamo fakultet. Zašto niko iz tog dijela RS nije učestvovao u ovoj strategiji, itd., itd.? Gdje će nas to odvesti? Dovešće nas do rješenja da 9 kantona pokušate u Federaciji BiH da nagovorite da usklade zakon o sportu sa Zakonom o sportu na nivou BiH. Imate problem u Federaciji BiH, nemojte ga svaki put prebacivati na nivo države. Ova strategija je dobra, ljudi su radili dugotrajno, svi su uključeni. To što u Tuzli vas nisu zovnuli, molim vas, te lične sujete ostavite

po strani. Razgovarano je o tome i ovdje se predlaže ponovo da razgovaramo o tome i opet nije u redu. Pa ovdje je stvarno teško napraviti kompromis.

Uvažena poslanica Azra Alajbegović. Izvolite.

AZRA ALAJBEGOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege.

Ja sam zapravo htjela da kažem da su važne stručne reference radne grupe i da bismo na neki način kriterije trebali da usredsredimo u smislu kvaliteta, stručnih referenci onih koji izrađuju ili rade u radnim grupama po bilo kojim dokumentima, pa i po strategijama. Ja zaista uvažavam primjedbe kolege Denisa Bećirovića po pitanju odsustva iz radne grupe nekoga iz Tuzlanskog kantona i potpuno podržavam komentar koji je zastupnik i kolega Mehmed Suljkanović rekao po pitanju Agencije za visoko obrazovanje zato što se tu dogodilo, u toj agenciji, ne da nije ušao kandidat iz Tuzlanskog kantona nego je ušao kandidat koji je imao manje stručne reference od kandidata koji je bio, sticajem okolnosti, kandidat iz Tuzlanskog kantona. I to je situacija koja nam se ne treba ponavljati. Znači, stručne reference da budu kriteriji i kad stručne reference budu kriteriji, a ne kriteriji lokalpatriotski, subjektivni doživljaj, ne znam ti čega ili interpretacija, onda ćemo sigurno ići bolje i kvalitetnije naprijed. Previše smo mi mali da bismo sada u lokalpatriotizam ugurali sve.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Selim Bešliagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Pa prije svega, da kažem, ja sam podržao strategiju, rekao sam da idemo na javnu raspravu, rekao sam određene nedostatke koji proističu zbog toga što nismo imali i mi pristup. Apsolutno prihvatamo da smo mi odgovorni iz Tuzlanskog kantona ili izborne jedinice, što nismo možda jače djelovali da se i nas pozove, itd., možda je greška što smo mi trebali dobiti poziv od vas da dođemo tamo. Ali da ne ulazimo u to.

Ono što ja želim vama replicirati, gospodine Živkoviću, to je ono pitanje što ovaj parlament nema mogućnost da naredi nižim instancama da moraju uskladiti svoje zakone sa zakonom koji mi ovdje donosimo. To je suštinsko pitanje i čitav problem u BiH je primjena ovih zakona, što, čini mi se, nemamo ovdje pravnu instancu koja će reći da su oni ispod nas dužni da usklade zakone koje ovaj Parlament donese. I ja ću to sada kao inicijativu dati sljedeći put da napravimo analizu i da pokušamo naći mjere koje će prinuditi upravo ovo, ja bih rekao, nekorektno ponašanje, bez razlike o kome, slažem se s Vama da mi imamo veći problem, ali ja sam nezadovoljan Vladom Tuzlanskog kantona što nije uskladila taj zakon sporta sa Okvirnim zakonom. Isto kao što sam nezadovoljan što nije uskladila zakon visokog školskog obrazovanja sa Okvirnim zakonom BiH. Ja sam to postavljao pitanje, dobio sam odgovore koji su glasili, mi ne znamo šta ćemo i kako ćemo to da radimo, ovdje u Parlamentu BiH. Tu je problem. I zbog

toga ja kažem, još jednom želim da kažem, ne prozivam pomoćnika, izneseno je mišljenje, drago nam je bilo što je pomoćnik, i suštinska stvar, mi prihvatamo strategiju, idemo na javnu raspravu. Ali, molim vas, dajte da pokušamo da zakone koje donesemo ovde u Parlamentu da su oni obvezujući i da imaju svoje pravne posljedice za one koji taj zakon ne poštuju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Adem Huskić, rasprava. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Cijelo vrijeme mislim da li da uopšte nešto kažem ili da se prijavim za repliku ili za raspravu. Mislio sam da neće biti nikakve priče budući da, po mom mišljenju, sve što je trebalo reći, rečeno je u Izvještaju Ustavnopravne komisije. Znači, Komisija podržava, jednoglasno je podržala donošenje Strategije i predložila da se organizuje javna rasprava. I mislim da je to bilo u ovoj fazi sasvim dovoljno. Mi smo, nažalost, ili na sreću, (ja mislim da nismo trebali otvarati javnu raspravu prije javne rasprave), sve ovo što je ovdje rečeno i još mnogo toga više, trebalo je reći u javnoj raspravi i onda kad čujemo i ljude kojih se ovo na direktan ili manje direktan način tiče, da čujemo šta oni misle, šta oni ima da kažu, da uzmemo u obzir ta mišljenja i da onda popravimo ovaj tekst.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku tri,

Ad. 3. Rasprava o Izvještaju o aktivnostima Savjeta Evrope u 2009. godini – predlog za razmatranje: Delegacija PSBiH u Parlamentarnoj skupštini Savjeta Evrope, materijal broj: 04/1-05-5/10 od 12.2.2010. godine

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Pozivajući se na Rezoluciju 1575. od 2007. godine, Parlamentarna skupština Savjeta Evrope, koja poziva parlamente zemalja članica da najmanje jednom godišnje organizuju raspravu na ovu temu, predsjedavajući Delegacije nam je dostavio prijedlog da se ova tačka uvrsti na dnevni red. Kao materijal za ovu tačku dobili ste Izvještaj o aktivnostima Savjeta Evrope u 2009. godini sa sljedećim priložima:

- Izvještaj Monitoring komiteta Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope o funkcionisanju demokratskih institucija u BiH,

- Dodatak Izvještaju Rezoluciju Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope 1701. od 2010.,
- Preporuku Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope 1894. od 2010. godine,
- Izvještaj sa zasjedanja i sastanaka Komiteta Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope, kojima su u toku 2009. godine prisustvovali članovi delegacije Parlamentarne skupštine BiH u Parlamentarnoj skupštini Savjeta Evrope.

Komisija za spoljne poslove dostavila je Mišljenje 23.3. te je usvojila sljedeće zaključke;
pod

1. Komisija za spoljne poslove prima k znanju Izvještaj o aktivnosti Savjeta Evrope u 2009. godini, sa posebnim osvrtom Monitoring komiteta Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope o funkcionisanju demokratskih institucija u BiH,
2. Komisija za spoljne poslove predlaže Predstavničkom domu PSBiH da zaduži Savjet ministara BiH za izradu Akcionog plana po kome bi se operativno, na jasan način, uredilo pitanje ispunjavanja obaveza i preporuka iz Izvještaja o funkcionisanju demokratskih institucija BiH i Rezolucije 1701. i Preporuke 1894. od 2010. godine,
3. Komisija za spoljne poslove preporučuje da se Izvještaj o funkcionisanju demokratskih institucija BiH i Rezolucija 1701. i Preporuka 1894. od 2010. proslijedi nižim nivoima vlasti na upoznavanje i prepoznavanje svog dijela obaveza iz ovih dokumenata.
4. Komisija za spoljne poslove urgira ubrzanje ratifikacije Povelje o regionalnim i manjinskim jezicima, što je jedna od preostalih postprijemnih obaveza,
5. Komisija za spoljne poslove poziva Predsjedništvo BiH da ubrza proces imenovanja predstavnika BiH u međunarodnim tijelima i to Evropskom komitetu za sprečavanje mučenja i nehumanog ili degradirajućeg tretmana ili kazne, Savjetodavnom komitetu Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina, Evropskom komitetu protiv rasizma i netolerancije i Venecijanskoj komisiji.

Otvaram raspravu.

Uvaženi poslanik Bakir Izetbegović, izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Kao što je predsjedavajući upravo izložio, mislim da se radi o jednom sveobuhvatnom izvještaju koji je dopunjen svim potrebnim materijalima, i ja ću samo ukazati najbitnije dijelove, elemente tog izvještaja.

Dakle, prvi dio se odnosi na aktivnosti samoga Vijeća Evrope, imate spiskove tema, odnosno, tačaka koje smo mi razmatrali na četiri redovna zasjedanja. Pored toga, komentar proslave šezdesetogodišnjice obilježavanja, šezdesetogodišnjice Vijeća Evrope, obilježavanja pedesetogodišnjice Suda za ljudska prava pri Vijeću Evrope. Prošle godine je, takođe, izabran generalni sekretar. Izabran je početkom ove godine i predsjedavajući Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope.

Vijeće Evrope, dakle, vrlo temeljito priprema tačke dnevnog reda. I tu možete naći vrlo kvalitetno obrađene materijale koji se odnose na ono što jeste domen interesovanja Vijeća Evrope, odnosno, njegove ekspertize, razvoj ljudskih prava, razvoj demokratije, razvoj vladavine zakona i prava, ali i druge teme poput aktuelnih tema koje se odnose na ekologiju, na globalno zagrijavanje, na ekonomiju, na globalnu ekonomsku krizu. Dakle, ako vas te stvari zanimaju, a mislim da zanimaju, možete ih naći ili putem sekretarijata ove bosanske delegacije pri Vijeću Evrope ili pak na internetu.

Drugi dio Izvještaja se odnosi na aktivnosti Delegacije bosanskohercegovačkog Parlamenta pri Vijeću Evrope i tu se možete uvjeriti da je Delegacija u ovoj godini bila nešto aktivnija. Tri puta mjesečno se u prosjeku sastaju komiteti pri Vijeću Evrope i mi ne možemo prisustvovati svemu zbog ekonomskih razloga, a i zbog toga što bi to bilo u koliziji sa održavanjem ovih parlamentarnih sjednica, ove Parlamentarne skupštine Doma. Ali, vidjet ćete da otprilike se držimo negdje, kada su referentni ti pokazatelji u pitanju, da se negdje držimo sa našim aktivnostima, tu smo negdje na sredini tabele.

Zatim, Izvještaj govori o odnosima Vijeća Evrope i BiH. Konkretno, dakle, o aktivnosti Vijeća Evrope vezanim za našu zemlju. Imate komentar Akcionog plana koji se odnosi na usklađivanje zakonodavstva, naročito u segmentu ljudskih prava, demokratije i vladavine zakona i koji je vrlo bitan za napredak BiH na evropskom putu. Zatim, usvojen je Izvještaj GRECO-a od strane Vijeća ministara. I za to možete naći detalje na internetu. Normalno, komentirana je i presuda Evropskog suda u slučaju Finci i Sejdić. O tome neću dugo, to je vrlo aktuelna stvar ovih dana u Domu. I, konačno, Izvještaj Monitoring tima o funkcionisanju i napretku razvoja demokratskih institucija u BiH. Imate taj cjelokupan Izvještaj, i ja ću samo izvući neke akcente iz njega koje smatram bitnim da ih napomenem.

Dakle, to je jedna realna dijagnoza stanja u BiH, nažalost, depresivna. Skupština žali što nije postignuta reforma Ustava, što je dovelo do zastoja u radu državnih institucija u toj mjeri da je djelovanje entiteta i stranaka blokira donošenje odluka. BiH zaostaje za susjedima na putu euroatlanskih integracija, a zaostajanje je svakim danom sve veće.

Skupština je uvjerena da je još uvijek moguće u posljednji trenutak postići dogovor o ustavnim reformama. Međutim, Skupština primjećuje da se pregovori moraju fokusirati na cjelokupni set reformskih prijedloga koje je podržala i odobrila Venecijanska komisija. Parcijalni pristup, utemeljen na kratkoročnim kompromisima i dvosmislenim formulacijama, samo će prikriti probleme sa kojima se suočava BiH.

Skupština je duboko zabrinuta izjavama i djelovanjem političkih dužnosnika sa najvišeg nivoa RS kojima se podrivaju državne institucije i osporava autoritet i ovlasti visokog predstavnika.

Skupština smatra da je krajnje vrijeme da se pokrene velika rasprava, široka rasprava o problemima sa kojima se sada BiH suočava.

Skupština poziva vlasti BiH da prekinu opstrukcije i da djeluju konstruktivno u državnim institucijama kako bi se brzo usvojili glavni zakoni neophodni za napredak na putu

euroatlantskih integracija, u vezi realiziranja preostalih obaveza. Skupština, dakle, traži da se ubrzaju, da se realiziraju preostale obaveze, naročito Nacionalna strategija o ratnim zločinima i Nacionalna strategija za reformu pravnog sistema.

Također, traži od nas da se pobrinemo o Odluci visokog predstavnika o produženju mandata međunarodnim sudijama i tužiteljima.

Traži da se provede opšta reforma lokalne samouprave sa posebnim ciljem ojačavanja fiskalne decentralizacije, razvijanja kapaciteta lokalnih vlasti i promoviranja međuentitetske, općinske saradnje.

Također, Skupština traži da se osigura pluralizam medija i obezbijedi ravnopravan pristup medijima za sve političke stranke, naročito u godini predizborne kampanje.

Skupština traži da se hitno usvoji Revidirana strategija za sprovođenje Aneksa VII Dejtonskog sporazuma. Sredstva za provođenje Revidirane strategije trebala bi biti osigurana prema Odluci Parlamentarne skupštine BiH iz februara prošle godine. Dakle, radi se o kreditu o kojem smo donijeli Odluku, a nikad ga nismo realizirali.

Takođe, traži se da se hitno usvoje neophodni zakoni za organiziranje općeg popisa stanovništva 2011. godine.

I, konačno, da izvrši svoje pravne obaveze, kako bi se završilo provođenje Konačne odluke za Brčko i otvorio put za prestanak međunarodne revizije.

U preporukama, Skupština traži da se intenziviraju programi saradnje sa BiH namijenjeni lakšem postizanju reforme Ustava. I da se uzme u obzir pokretanje šire diskusije gdje bi učestvovali ključni domaći i međunarodni akteri, kao i članovi Vijeća za implementaciju mira i Vijeće Evrope nudi svoje usluge u organiziranju ovakve jedne diskusije.

Ova rezolucija, Izvještaj, Rezolucija i preporuke su usvojene u januaru ove godine i oni ne namjeravaju čekati godinu dana da prave novi izvještaj. Već u aprilu će, mislim, ponovo podvući crtu i imaćemo ponovo BiH na tapetu.

Naša Komisija za vanjske poslove je temeljito obradila ovaj izvještaj i dala kvalitetne zaključke i predlažem da se ti zaključci usvoje. Oni traže da se Vijeće ministara BiH ovaj put konkretnije pozabavi ovim izvještajem, da izradi Akcioni plan izvršenja obaveza, te da se izvještaj uputi i nižim razinama, nižim nivoima vlasti kako bi i oni uzeli u obzir vlastite obaveze i napravili, eventualno, slične akcione planove.

Stojim na raspolaganju za sva pitanja.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić, izvolite.

REMZIJA KADRIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Kako je rekao predsjedavajući ove delegacije, ovaj izvještaj zaista jeste sveobuhvatan i u tom dijelu ovi zaključci Komisije za vanjske poslove su dobri i njih treba prihvatiti.

Šta bi trebalo malo ovdje da predsjedavajući vidi, da pokuša da da nekoliko rečenica, (pokušamo možda po ovom prije... ispraviti). Na strani 8., kada se govori o presudi Evropskog suda za ljudska prava u slučaju Finci – Sejdić protiv BiH, u kojem ovdje stoji, odnos između Vijeća Evrope i BiH u 2009. godini, značajno je obilježila osuđujuća presuda Evropskog suda za ljudska prava protiv BiH, zbog diskriminacije Roma i Židova u izborima za članove Predsjedništva BiH i Doma naroda i Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Mislim da je bilo bolje ovdje da se pojednostave stvari, da se ovdje malo, ovako je ovo nezgrapno rečeno, ovako neoprezno. Sud je donio presudu u predmetu, ovako bi trebalo – Sud je donio presudu u predmetu Finci i Sejdić protiv BiH zaključivši da nemogućnost aplikanata da budu, ne da budu birani nego da budu kandidovani, nema opravdanog razloga, itd. Mislim da bi dovoljna bila takva jedna ocjena, takva jedna kvalifikacija u tom dijelu, da se na takav način taj dio tako konačno prezentira. Mada je bilo tu još dosta stvari o kojima bi se dalo raspravljati, predlažem da se u tom dijelu izvrše određene ispravke.

Zahvaljujem se.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Bakir Izetbegović, replika. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Pa, mislim da jeste značajno obilježila jer znate da dolazi u obzir čak da nam ne priznaju rezultate budućih izbora i to je vrlo jedna vruća tema između nas i Vijeća Evrope i ona ovoj stvari oni insistiraju već godinama. Ali ako Skupština smatra tako, mi možemo i ublažiti formulaciju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić, odgovor na repliku.

REMZIJA KADRIĆ

Dakle, iz presude treba te rečenice prepisati, iz presude, tačno stoji, nemogućnost aplikanata da budu kandidirani, a ne da budu birani. Dakle, iz presude treba prepisati, i dovoljno je to, a ne drugim ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Slavko Matić. Izvolite.

SLAVKO MATIĆ

Hvala lijepa, gospodine predsjedatelju.

Kako je već rekao šef naše Delegacije pri Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope, gospodin Izetbegović, koji nam je bio i nazočan na sjednici Povjerenstva za vanjske poslove prekjuče, mi smo u raspravi na sjednici ovog povjerenstva akcenat naše rasprave usmjerili ka aktivnostima Vijeća Evrope koje imaju izravne veze sa BiH. Znači, na ovo Izvješće o funkcioniranju demokratskih institucija BiH, rezolucije koja se odnosi na BiH i preporuke u vezi s tim. Stoga smo i predložili u svom Mišljenju ovakve zaključke za koje ja, u ime Povjerenstva za vanjske poslove, predlažem, ukoliko je to prihvatljivo i većini u ovom uvaženom Domu, da to budu i zaključci Zastupničkog doma PSBiH. Iako smo mi samo za drugi zaključak izrekom rekli da to predložimo Zastupničkom domu, ja ovaj put predlažem da svih pet zaključaka Zastupnički dom uokviri u svoje zaključke, ako je to prihvatljivo, naravno, i većini.

Ovdje želim naglasiti, posebice, ispunjavanje obveza iz naših zaključaka, iz točaka 4. i 5. Povelja o regionalnim i manjinskim jezicima je nešto što nam već dugo godina predstavnici Vijeća Evrope, kroz ovaj Monitoring tim, stavljaju kao primjedbu i još prije par godina Parlamentarna skupština BiH, i sve institucije vlasti u BiH su, bili smo skupa blizu da obavimo ratifikaciju ove Povelje, međutim, tada je došlo do određenih izmjena u samoj Povelji, ugradnje pojedinih aneksa i kasnije se sve skupa zakompliciralo i do dan danas mi nismo ratificirali ovu Povelju, iako je to jedna od preostalih postprijemnih obveza za BiH.

U zaključku pod brojem 5. naveli smo nešto što i dalje stvara štetu interesima BiH, a to je da BiH nije popunila mnoga upražnjena mjesta, prije svega pri Vijeću Evrope koja su ostavljena našoj zemlji na raspolaganje i ovdje već dugo vremena čekamo na dogovor unutar Predsjedništva BiH, obzirom da je ono ta institucija koja treba dati prijedloge. I nedopustivo je da se to dalje odgađa i prolongira.

Znači, da na kraju još jednom ponovim, predlažem u ime Povjerenstva za vanjske poslove da ovo budu i zaključci Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Želim samo da napomenem kolegice i kolege, znači, u skladu sa dogovorom s Proširenim kolegijumom, u 2.00 sata će se napraviti pauza do 3.00. U 3.00 se nastavlja dalje sa radom dok ne završimo rad današnje sjednice.

Uvaženi poslanik Husein Nanić, izvolite.

HUSEIN NANIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Evo, mi smo dobili, znači, u skladu sa odlukama i Vijeća Evrope i naše Delegacije, dokument koji zaista možemo ocijeniti da je sveobuhvatan i on sadrži sve aktivnosti, kako Vijeća

Evrope, naše Delegacije, donesene odluke koje se odnose na BiH, do učešća naših predstavnika u komitetima Vijeća Evrope.

(Ono što iz ovog dokumenta i u ovom vremenu, u ovoj godini, godini iza nas i godinama koje su ispred nas), može se vidjeti i primjetiti i iz ovog dokumenta i iz naše priče o približavanju evropskim integracijama, da je BiH u stalnom monitoringu institucija, evropskih institucija Vijeća Evrope, EU. I u tom smislu, posebno, evo, (jedna od 11. tačke ovog dokumenta) o funkcionisanju demokratskih institucija u BiH, kada se kaže da će Skupština pratiti situaciju u BiH i da će na svojoj narednoj sjednici, prije aprilskog zasjedanja, ispitati napredak koji su stvarale vlasti ove države u pogledu provođenja ove i ranijih rezolucija.

Znači, ovo je jedan kontinuiran proces, jedan proces na kojem sve institucije BiH moraju biti aktivne, uključiti se po pitanju poštivanja naših, kako naloženih obaveza, tako i onih koje smo mi prihvatili i obvezali se kroz razne međunarodne sporazume da ćemo ih provoditi i kontinuirano raditi na ovim procesima. U tom smislu je dobar zaključak Komisije da smo zadužili Vijeće ministara BiH da uradi akcioni plan po pitanjima navedenim u ovim rezolucijama, vezano za napredak, odnosno, funkcionisanje demokratskih institucija u BiH.

Ono što bih dodatno htio naglasiti vezano za ovaj dokument, jeste da ovaj dokument prvi put, evo, vidimo da sadrži i, koliko se ja sjećam, do sada to nije bila prilika za... sadrži aktivnosti naših predstavnika u komitetima, znači, radnim tijelima Vijeća Evrope i ja želim da pozdravim taj napredak, i da jednostavno ukažem i na tu činjenicu da je potrebno obezbijediti i dovoljno sredstava za aktivno i kvalitetno učešće naših predstavnika u tim komitetima.

Na kraju, ono što je gospodin Matić rekao, ove obaveze za koje zaista nema nikakav razlog da dalje budu odgađane i da ih ne završimo što prije, a to su donošenje ove Povelje i imenovanje naših predstavnika u institucije Vijeća Evrope. Imaju tri ovdje navedena jasna imenovanja u međunarodnim tijelima Vijeća Evrope, kroz razne ove institucije gdje je obaveza BiH da to uradi, a to je sadržano i u našem zaključku komisije, znači, imenovanja u Komitet za sprečavanje, mučenja i nehumanog ili degradirajućeg tretmana ili kazne i Savjetodavnom komitetu Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina i Evropskom komitetu protiv rasizma. Tu je stvar koja zaista može biti vrlo brzo riješena i nema potrebe da se dalje odgađa. U tom smislu, podržavam i ovaj prijedlog gospodina Matića koji je rekao da ukupno svi zaključci Komisije budu i zaključci Parlamentarne skupštine BiH.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Martin Raguž, diskusija. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Hvala.

Ovo je jedno dobro Izvješće, ja ga u ime HDZ-a 1990. pozdravljam, način na koji je ono ovdje pripremljeno, kao i prezentirano od šefa Izaslanstva. Podržavam, također, da ovi zaključci Povjerenstva za vanjske poslove budu sastavni dio zaključaka ovog Doma po ovoj točki i mislim

da je ovo način da mi kontinuirano imamo na sjednicama Doma ovakav pristup, da odgovornost Parlamenta bude prakticirana.

Što se tog dijela tiče, znači, već sam jasno rekao, ali nešto bih rekao o ova dva dokumenta ključna, vrlo kratko isto. To je preporuka 1894., neke od tih dijelova je citirao gospodin Izetbegović, kao izvješće, odnosno, dokument 12. i 112., to je dokument pod naslovom – Funkcioniranje demokratskih institucija u BiH. Ono što u preporukama treba vidjeti, ova točka 2,2 (?) traži se od Vijeća Evrope, odnosno, Komiteta ministara da intenzivira programe suradnje s BiH. Možemo li mi vidjeti koji su to programi na kojima će se, zajedno sa Vijećem Evrope, Komitetom ministara, razviti takav jedan intenzivniji oblik suradnje? Identifikacija tih programa nam treba, bilo naše delegacije, bilo od Komisije za vanjske poslove, bilo od Vijeća ministara BiH, ako usvojimo ove zaključke. To je vrlo važna stvar.

Druga stvar, kada je u pitanju Izvješće, u točki 10. gdje se pozivaju vlasti BiH da provedu određene stvari, mi danas možemo reći da smo neke stvari, evo, jučer uradili, hitno usvojiti revidiranu strategiju, jedna značajna stvar, to treba danas javno da ode. Druga stvar, neophodni koraci za usvajanje Zakona o popisu. Tu smo blizu kompromisa i ja se nadam da ćemo idući tjedan imati ... jednu značajnu stvar. Znači, vrlo je važno imati tu dvosmjernu komunikaciju i jedan aktivan odnos da se vidi da mi, ipak, radimo nešto u ovom Parlamentu i u ovoj zemlji i da ispunjavamo preporuke Vijeća Evrope. Neke od tih stvari nismo..., nije bilo povinovanja Odluci visokog predstavnika o produženju trajanja mandata, to isto treba obrazložiti, itd.

Ali, suština priče, zašto sam se javio za riječ i ovim završavam, jeste točka 8. Izvještaja o funkcioniranju demokratskih institucija i to je ono za šta se mi u HDZ-u 1990. zalažemo od našeg osnivanja, prije 3,5 godine. I dopustite, evo, da citiram – „Skupština smatra da su se 14 godina nakon potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma, pojavili novi problemi koji kompromitiraju stabilnost institucija BiH, te da treba tražiti novi pristup i nova rješenja“. Pazite, to je Izvješće BiH i to su najjače ocjene koje ne možemo ignorirati. „Zbog toga Skupština smatra da je krajnje vrijeme da se pokrene velika rasprava o problemima s kojim je BiH sada suočena i načinima na kojim bi se oni ... riješili, uz učešće“, i ovo pocrtavam, „glavnih domaćih i međunarodnih sudionika“. Znači ovo su preporuke i ocjene najviše multilaterarne organizacije čiji smo članovi i ja mislim da mi više ne trebamo ovdje voditi rasprave treba li nam podrška minimalno međunarodnih eksperata, institucija, kao dobronamjerna, naravno, da riješimo ove izazove. Mislim da, nakon jednog ovakvog izvješća, takvi eventualni prigovori zaista padaju u vodu.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Za Klub poslanika SDP-a ovo je izuzetno važan dokument, odnosno, svi ovi izvještaji i rezolucije i mislim da je ovo jako važna tačka dnevnog reda danas. Međutim, nisam baš siguran

da li su je svi shvatili da je tako važna. U ovom trenutku, mi u Parlamentu BiH, na ovako jednoj ozbiljnoj tački dnevnog reda nemamo ni premijera, evo, imamo jednog ministra, dakle, većina ministara nije ni prisutna. A ja mislim ne samo da je trebao biti i premijer i ministri, već je trebalo pozvati i jednog i drugog premijera entitetskih vlada, da čuju ovu raspravu vezano za ovu tačku dnevnog reda jer itekako ove preporuke zavise, odnosno, odnose se ne samo na državni nivo već i na niže nivoe.

Moram reći, ovdje gdje se govori o radu Vijeća Evrope, odnosno, o onome šta je Vijeće Evrope govorilo o BiH, zabrinjavajuća je ova ocjena gdje je Monitoring izvještaj Sekretarijata Vijeća Evrope u BiH konstatovao i izrazio zabrinutost zbog pogoršanja političke klime u BiH i posebno je osudio pokušaj osporavanja Dejtonskog sporazuma što vodi, kako su rekli, ugrožavanju funkcioniranja državnih institucija. To je vrlo ozbiljna ocjena koju bi trebalo ozbiljno i shvatiti.

Kada je riječ o borbi protiv korupcije, takođe, u ovim materijalima mogli smo da pronađemo podatke da, prema Izvještaju koji je napravio GREKO, BiH je implementirala svega 25% preporuka iz evluacijskog izvještaja. Mi znamo i onako na onoj skali gdje se mjeri nivo korupcije na kojem je mjestu BiH i ne da smo trebali 100% da završimo već možda i više od toga ako je moguće, a ovdje samo stoji 25%.

Takođe je navedeno da je veći broj preporuka samo djelimično implementiran, a tri preporuke nisu nikako implementirane. I generalno, GREKO konstatuje da se bilježi nizak stepen implementacija preporuka, što nije iznenađujuće i u svjetlu činjenice da je i ovaj parlament još prije više od dvije godine donio zaključak, jednoglasno, da Vijeće ministara BiH sačini novu strategiju za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije i da dostavi ovdje Parlamentu BiH to na raspravu, međutim, to još uvijek nije došlo na poslaničke klupe, uprkos zaključku ovog Doma.

Dalje, Skupština Vijeća Evrope konstatuje da nije postignuta reforma Ustava iako je to, kao što znamo, obaveza onih koji su formirali vlasti još 2007. godine jer je to jedno od ključnih obećanja koje potpisano kada se formirala ova parlamentarna većina. Govori se, takođe, o zastoju rada državnih institucija, o tome kako entiteti blokiraju državne institucije, itd. I u vezi s tim, Skupština Vijeća Evrope konkretno poziva BiH da u BiH prestane djelovanje koje se može nazvati opstrukcionaško, da se radi u konstruktivnom duhu u državnim institucijama, da se ubrzaju glavne reforme u BiH, da se svi, posebno neki niži organi, povinuju Odluci visokog predstavnika, da se provedu opšte reforme lokalne uprave, dovrši uspostavljanje institucija ombudsmena, itd.

E sada se postavlja pitanje, hoćemo li mi uvijek ovdje na Parlamentu samo pro forme prolaziti kroz ove materijale, primati k znanju neke stvari, a da druge zemlje idu ubrzano prema evropskim integracijama, dok mi u nekim segmentima čak više i ne stojimo, već idemo unazad. Mi danas, ako je ovo ozbiljan Parlament, ako je ozbiljna vlast u ovoj zemlji, trebamo reći šta ćemo u vezi sa ovim otvorenim javnim pozivima koji su, evo, danas dostavljeni Parlamentu BiH? Mi trebamo reći kako ćemo reagovati. Da li je ponovo cilj da ovo samo uđe u stenogram, da završimo ovu tačku dnevnog reda i da svi nastave po starom? Ja mislim da nije cilj rasprave u tome, nije ni Komisija za vanjske poslove ovo predložila danas da uđe u dnevni red s tim ciljem.

Ovdje posebno zabrinjava ovaj dio koji govori o rastu političkih tenzija i zapaljivih retorika. Tu se konstatuje da vlasti u BiH nisu ubrzale provođenje reformi, ali, s druge strane, političke tenzije jesu narasle. I doslovce stoji, da ne bih bio pogrešno interpretiran, moraću citirati – „Posebno smo zabrinuti činjenicom da vlasti RS podrivaju ustavnopravno ustrojstvo BiH, kao i Dejtonski mirovni sporazum“. Ova konstatacija je krajnje ozbiljna, krajnje upozoravajuća. U vezi sa ovom konstatacijom, ne samo da trebaju reagovati domaći organi vlasti, da treba danas neki stav zauzeti i ovaj parlament i Vijeće ministara, mi trebamo danas pozvati da se u vezi s ovim očituje i OHR. Mi moramo čuti i mišljenje i Vijeća za implementaciju mira, vlada SAD-a, Njemačke, Francuske, Britanije i drugih. Ovo je krupna ocjena i nije ovaj zaključak donio neki općinski parlament niti neki parlament u BiH, ovo je zvanična ocjena koja je došla iz Evrope. Podrivati ustavnopravno ustrojstvo BiH i čitav Dejtonski mirovni sporazum, ja ne znam kako to tek tako danas možemo preći preko te činjenice? U vezi s tim, mi treba da donesemo neki stav i da pokrenemo određene aktivnosti.

Ovdje, takođe, u ovom izvještaju, stoji niz stvari o tome da se dovode i ustavne nadležnosti BiH u pitanje i doslovce stoji da je za to odgovorna Vlada i Narodna skupština RS. Mi, takođe, trebamo imati svoj stav u vezi s tim. Ovdje, takođe, stoji da je Vlada RS i Narodna skupština RS dovela u pitanje i nadležnosti i ovlaštenja visokog predstavnika u BiH. Hoćemo li i to staviti pod tepih? Iznenadio sam se kada sam na 16. strani ovog dokumenta kojeg smo svi dobili, pronašao da se ipak neko sjetio u Evropi da reaguje i na ovu stvar. I moram reći da je dobro da je to i Vijeće Evrope primjetilo i konstatovalo. A tu se nedvojbeno i vrlo jasno osuđuju izjave premijera RS u kojima je on negirao zločine na Markalama i Tuzlanskoj kapiji. Kada pogledate zaključke, tu jasno stoji da je BiH malo napredovala u pogledu ispunjavanja obaveza i angažmana koje ona treba da ispuni prema Vijeću Evrope.

Dalje stoji, to posebno danas treba apostrofirati, ljudi nas upozoravaju, dakle, - naročito smo zabrinuti sa činjenicom da preporuke koje smo uputili BiH nisu primijenjene. Smijemo li dozvoliti sebi taj luksuz da opet u novom izvještaju konstatuju da preporuke koje se daju BiH i pozivi koji se upućuju BiH, nisu primjenjeni? Da li smo svjesni ko će trpiti posljedice ako ponovo u izvještajima o BiH budu stajale takve konstatacije? Ja mislim da će direktne posljedice imati svi građani i narodi u BiH, bez obzira u kojem entitetu oni boravili.

Dobro, s obzirom da imam još 20 sekundi, a imalo bi se još štošta reći za ovaj izvještaj, ja mislim, najmanje što možemo danas uraditi, jeste da se očitujemo naspram ovih konstatacija koje su ovde navedene. Dio od tih konstatacija sam ja ovdje otvoreno i jasno naveo, da prihvatimo ove zaključke, odnosno, pet zaključaka Komisije za vanjske poslove, s tim da u zaključku 2., gdje se govori o Akcionom planu, dodamo samo jedan dio u kojim zadužujemo Vijeće ministara BiH da izradi akcioni plan, da dodamo u roku od 15 dana od usvajanja ovih zaključaka. I ovdje u zaključku 3. gdje se govori da ovakve konstatacije i ocjene treba proslijediti nižim nivoima, da, takođe, stoji odredba - najkasnije u roku od 15 dana od dana usvajanja ovih zaključaka.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Salko Sokolović. Izvolite.

SALKO SOKOLOVIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ma, evo, replika je gospodinu Bećiroviću. Ja sam juče šutio čitav dana na onoj Skupštini zbog ove nacionalističke retorike koja je, inače, bila prisutna ovdje. I dobro znamo na koji način je sve to došlo na dnevni red u Parlament BiH i na ovu sjednicu juče o čemu je i predsjednik mog kluba, gospodin Izetbegović govorio, na način da se trebamo baviti nekim drugim problemima, a ne tim. I upravo su to ti problemi.

Ono što želim reći gospodinu Bećiroviću jeste da, ako je dobro pogledao Rezoluciju 1701. je li, stav 9. kaže – imajući u vidu gore navedeno razmišljanje, Skupština apeluje na sve sudionike sa domaće političke scene da se angažuju itd., itd. Znači, na sve političke subjekte. Nema vladajućih i nevladajućih. Imaju oni koji hoće državu BiH i oni koji neće državu BiH. I oni koji hoće BiH u punom kapacitetu, onda se oni trebaju uključiti, a ne politizirati. Molim vas, znači, evo, ovdje je opisano zbog čega je propao i Butmirski i Prudski sporazum i sve ovo što je bila inicijativa određenih političkih subjekata. Da su se svi uključili da rješavaju ove probleme, mi bismo danas imali neku drugu situaciju. Znači, imaju ljudi koji žele napredak u BiH i oni koji čekaju izbore 2010. godine, ne bi li ovo sve na neki način stalo, laufalo na jednom mjestu i onda se to iskoristilo za sljedeće izbore. Pa i nevladine organizacije na takav način rade. Mi smo neki dan smo čuli šta je CCI rekao, ne dajte im bezvizni režim da ne bi ova vlast poentirala, itd. Ako ćemo o BiH na takav način razmišljati, onda ne možemo imati napredak. I kada je u pitanju ova tačka dnevnog reda, treba samo zaključak biti iz Rezolucije 1701., ovaj stav broj 9. i onda ćemo se svi naći u tome. I onda ćemo se svi uključiti i onda ćemo imati mogućnost da imamo napredak u BiH, a ne da pričamo kako to neki neće, eto ... ali, evo, mi se ne bismo uplitali pošto nismo dio vlasti. BiH i ovaj parlament zahtijeva puni kapacitet svih političkih partija ako hoćemo da imamo napredak u BiH, a ne da se to koristi u politizaciji i kao neki politički poeni za predizbornu kampanju, evo, oni nisu uradili to, mi ćemo uraditi to. Krajnji rezultat je nula i krajnji rezultat je slab napredak BiH.

Želio bih da u narednom periodu nemamo tih, na takav način, političkih istupa, politikantskih istupa već da tražimo rješenje kako i na koji način da ispoštujemo ovo što nam je ovdje dato kao zadatak.

Hvala, predsjedavajući.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik, Adem Huskić, diskusija. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ

Zahvaljujem.

Ja neću uzimati puno vremena, gospodine predsjedavajući, ali, htio bih, takođe, da naglasim značaj ovog teksta, ovog izvještaja. Mislim da je u najvećem dijelu tačan, sveobuhvatan i mogao bih se složiti sa najvećim dijelom, naravno, ima nekih stvari sa kojima se i ja ne slažem, kao što je Prud, ali ja ga ne hvalim, ali, evo, ljudi ga hvale.

Zbog toga prihvatam ovaj izvještaj, prihvatam i to što je predsjedavajući Komisije napisao, iz Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope gospodin Izetbegović, i gospodin Matić što je u ime Komisije govorio. Dakle, prihvatam i izvještaj i prihvatam i Mišljenje Komisije. Po mom mišljenju, ono što nedostaje jeste da se na neki način pojača odgovornost svih nas ovdje. Mislim da organi vlasti na svim nivoima u BiH nedovoljno ozbiljno shvataju svoje obaveze koje proističu iz članstva u Vijeću Evrope i mislim da, ne znam do kada će nam to ljudi tolerisati, ali ja mislim da se svi moramo uozbiljiti i puno više raditi, čitati ovo šta ljudi pišu i uvažavati ova mišljenja koja nam dolaze izvana.

Zbog toga bih posebno htio naglasiti dvije stavke iz ove Rezolucije 1701. iz ove godine. Gospodin Salko mi je uzeo dobar dio diskusije svojom replikom, došao je prije na red, a tiče se, dakle, ove tačke 9. koja kaže, evo, ja ću je pročitati – Imajući u vidu gore navedena razmišljanja, Skupština apeluje na sve sudionike sa domaće političke scene da se u potpunosti posvete istinskom i konstruktivnom dijalogu o konkretnim prijedlozima Ustava BiH, odnosno, amandmanima na Ustav. Gledajte, mi imamo amandmane na Ustav konkretne i, evo, znamo kako smo se odnosili prema njima. Jučer smo to imali.

Dalje, ovde ... kaže - U skladu sa preporukama Vencijanske komisije iz 2005. godine, znamo kako se odnosimo prema tim stavovima, kako bi se na vrijeme usvojio set reformi s obzirom na opšte izbore 2010. godine, koji bi trebali biti organizirani u skladu sa revidiranjem Ustava. Postavljam ovdje otvoreno pitanje, da li ćemo mi revidirati Ustav do izbora 2009.(?)godine, a ljudi vrlo ozbiljno to stavljaju. To je tačka 9. I, dakle, tačka 10., podtačka 10.7. - hitno usvoje, znači, očekuje se od organa vlasti BiH da hitno usvoje Revidiranu strategiju za provođenje Aneksa VII Dejtonskog sporazuma. Sredstva za provođenje Revidirane strategije, trebala bi biti osigurana prema Odluci Parlamentarne skupštine BiH iz februara 2009. godine. Evo, i to smo imali priliku juče da usvojimo, a nismo.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ja kao član Delegacije u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope sam slušala dio diskusija, dio koji sam propustila, znam o čemu je bilo riječi, izvinjavam se što sam bila odsutna, ali, evo, osjećam nekako obavezu da, iako se ne bih koncentrisala u svojoj raspravi na materijale koji su vam dostavljeni i Izvještaj, nego na nekoliko stvari koje su apostrofirane ovdje u diskusiji. Kolega Raguž koji je pomenuo, između ostalog, preporuke iz dokumenta 1894. iz 2010. godine, odnosno, skupštinske debate iz januara 2010. godine, naime, ovdje u ove dvije preporuke na koje se referirao kolega Raguž, ovo je preporuka Skupštine, Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope Komitetu ministara da intenzivira programe saradnje sa BiH i da uzme u obzir pokretanje šire rasprave.

Evo, mi smo imali juče susret, nažalost, zbog odsustva svih članova Kolegija, bio je prisutan gospodin Lozančić sa članicom Monitoring komiteta Komiteta ministara Vijeća Evrope. I u tom smislu je bilo i rasprava o aktuelnim pitanjima koja su se odnosila i na ustavnu problematiku, na popis stanovništva, Revidiranu strategiju i, konačno, ratifikaciju još jedne Rezolucije, odnosno, jednog dokumenta, konvencije, izvinjavam se, što je postprijemna obaveza BiH.

Međutim, ono što sam htjela kratko samo da naglasim, iako je ovo Izvještaj o aktivnostima u 2009. godini, ovaj dokument koji je priložen ovdje, koji je bio i predmetom većine rasprava je iz 2010. godine, iz januara 2010., iako se na njemu radilo u 2009. godini, ali u Izvještaju za ovu godinu će vjerovatno biti priložene i rasprave, odnosno, diskusije članova Delegacije BiH povodom ovog dokumenta. Ali nije slučajno on priložen ovdje, upravo zbog specifične težine poziva i obaveza koje proizilaze i za BiH iz ovog dokumenta.

Ja ću pomenuti samo šta se dogodilo u međuvremenu, od januara. Monitoring komitet Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope je pozvao članove Delegacije na sastanak u Pariz prošle nedjelje, poziv su dobili svi članovi i zamjenski članovi, na kome je trebalo da se čuju različiti stavovi različitih političkih opcija u BiH, prije svega o jednom važnom pitanju, a to je usklađivanje našeg ustava sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima.

Imajući u vidu utisak koji su oni stekli u BiH o različitim pristupima i mogućnosti da se obaveze ne ispoštuju, postoji vjerovatnoća da se BiH po hitnom postupku ponovo razmatra u aprilu ove godine. Dakle, ja hoću samo da apostrofiram važnost jednog posla koji je pred svima nama i ukoliko bi se desilo da eventualno na aprilskom zasjedanju budemo ponovo tačka dnevnog reda, i to po hitnoj proceduri, vjerovatno će ovaj parlament morati dati smjernice članovima Delegacije.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ

I ja se priključujem onima koji ocjenjuju ovaj dokumenat izuzetno važnim, međutim, ja sam potpuno uvjeren da sva 42 poslanika to znaju. Dobra je i praksa koju smo uveli da ovaj dokumenat razmatramo ovdje. Dakle, ovo što je konstatirao gospodin Nanić, mi u Kolegiju smo procijenili, zaista, važnost učešća naše delegacije na raznim komitetima i mi, kada je god prilika, podržavamo takve odlaske. Međutim, ponekad bude problema i u učešću naših ljudi i sastavu delegacije, itd., ali mislim da je to, u svakom slučaju, dobra praksa.

Možda je ovo i prilika da apelujemo i pozovemo našu delegaciju, dakle, stalne i zamjenike članova Delegacije, da pokušavaju činiti ono o čemu je gospodin Novaković govorio. Dakle, ja ne sumnjam da se pokušava, ali da ulože dodatne napore da se usaglašavaju stavovi,

priprema platforma i, na neki način, što je moguće manje sa disonantnim tonovima ostvare učešće na zasjedanjima.

Ja vjerujem da ima još uvijek prostora i, zašto ne reći javno, ja ne mislim da će iko biti definitivno poražen ili će neko biti pobijeden, ako tamo jedni druge žestoko demantiramo i iznesemo sav naš prljavi veš, oprostite na izrazu, na tim javnim zasjedanjima, a ja vjerujem da neke stvari možemo i ovdje raspraviti, pa kada je stvar možda ozbiljne naravi, zašto i ovdje o tome ne razgovarati.

Dakle, sve rezolucije, svi dokumenti koji su nam ovdje čitani i prepričavani kao da pojma čovjek nema, svi mi to dobijamo i prije ovog izvještaja, svi smo imali priliku, svaki ovaj dokumenat služba distribuirala, dakle, svi smo upoznati apsolutno. Nema stvarno potrebe da jedni drugim prepričavamo. E sad je stvar ko šta poduzima i kakva se mogućnost tu otvara. Dakle, naše komisije, radna tijela, Kolegij uvijek takve stvari prosljeđuje komisijama uz neku vrstu preporuke, itd. (Dakle, mi možemo imati jedan stalni kontinuitet kada se određeni dokumenti za koje se procijene da pozivaju na akciju, a, naravno, njih je najveći broj, gdje se vlasti u BiH i svi politički subjekti, kako kaže gospodin Sokolović, pozivaju na akciju.)

Naravno, mi svi, kažem ponovno, znamo rezolucije, znamo pozive, ali nemamo politički konsenzus ovdje. Mi svi znamo da moramo implementirati presudu Evropskog suda za ljudska prava, ali ja nisam optimista da ćemo mi naći 28 ovdje ruku koje na isti način razumiju suštinu presude. Moraćemo pokušati, ali, kažem, ja sam zabrinut zbog radikalno suprotnih stavova i nepojavljivanja tendencije približavanja i spremnosti da se bilo ko odrekne bilo kojeg jasno iznesenog ranijeg stava. Ustvari, ja sam se najviše javio, ovo što komisija predlaže, jer neke od ovih stvari, bavio sam se, recimo, i pokušavao direktno i konkretno da riješimo problem ratifikacije ove Povelje o regionalnim jezicima, itd. Jedno 20 dana sam izgubio dok sam stigao da saznam gdje .. Nije to nova priča, sa svim tim dokumentima, sjetite se invalidnih lica, itd. Mi smo pokrenuli odavdje određene inicijative.

Dakle, ja predlažem da ovi zaključci 4. i 5. ne budu u tonu urgiranja i pozivanja, da ovi zaključci, praktično, budu rigidniji, da tako kažem. Dakle, da Skupština traži i čini odgovornim aktere procedure ... ako treba javno da vidimo gdje je to zapelo. I zaključak i 4. i 5. Ne urgirati, ne apelovati, nego ih učiniti odgovornim zbog neizvršavanja preostalih obaveza prema Vijeću Evrope. Istina je, kažem vam, baveći se ovom tačkom 4., ovom Poveljom da mi, o tome je ovdje govoreno, vrlo jednostavno ne proučavajući stvari uđemo u proces i izrazimo spremnost ne računajući i ne utvrđujući koliko to košta. Dakle, ova Povelja je vrlo skup posao, vrlo skup posao ako želite iskreno da je realizirate. Ja ovo ne govorim kao alibi da ne treba to uraditi, ali moramo uvijek unaprijed znati šta košta pristupanje određenom aktu, odnosno, njegovom sadržaju. Dakle, ova povelja je vrlo skup posao. Ali, ja vjerujem, ona je, prema mojim informacijama, u finišu i ovaj parlament, kažem, za ovu tačku 4. i 5., ovaj zaključak Komisije, treba ga učiniti, da tako kažem, imperativnim i, na neki način, priprijetiti da ćemo učiniti javno odgovornim one aktere koji to ne realiziraju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja želim da repliciram kolegi Salki Sokoloviću koji je potpuno promašio svoju repliku. Naime, mi smo juče na Komisiji za vanjske poslove na jedan cjelovit način razmatrali ovu problematiku, između ostalog, u radu Komisije učestvovao je i kolega Izetbegović, koji je, takođe, dao svoj, po meni, konstruktivan doprinos u radu Komisije za vanjske poslove juče i pokušali smo se fokusirati na ključne probleme.

Ako je kolega Sokolović budno pratio o čemu sam ja govorio tokom svoje diskusije, onda je mogao primjetiti da sam vrlo jasno markirao koji su ključni problemi. Međutim, ono što mene iznenađuje, jeste da je jedan poslanik u državnom Parlamentu vidio centralni problem, barem je on to tako predstavio ovdje u svojoj diskusiji, u Centrima civilnih inicijativa, a nije vidio u ovom materijalu mnogo ozbiljnije, opasnije konstatacije kojima mi treba da se pozabavimo.

Gospodine Sokoloviću, u ovom materijalu, pored ostalog, piše da se podriiva ustavnopravno ustrojstvo BiH i da se narušava Dejtonski mirovni sporazum. To je krupna stvar i to je teška konstatacija Vijeća Evrope. O tome bismo mi trebali da porazgovaramo, a ne o tome šta je predložila neka nevladina organizacija ili nije.

Ja sam zbog toga namjerno u svojoj prvoj diskusiji odlučio da 100% svoje diskusije iskoristim da ovaj put isključivo navedem ono što su činjenice koje je konstatovalo Vijeće Evrope, upravo zbog toga što sam pretpostavljao da bi se eventualno neko od poslanika mogao naći pa replicirati. Prema tome, gospodine Sololoviću, Vi niste meni replicirati. Vi ste replicirali ocjenama koje stoje, a koje su usvojene od strane Vijeća Evrope. To su činjenice.

S kolegom Belkićem hoću da se složim i da vjerujem da 42 poslanika znaju šta ovdje piše. Međutim, mi u Klubu SDP-a mislimo da treba ne samo znati šta piše već treba i djelovati i rješavati ove stvari. U tom smislu, bilo bi dobro da je ovdje mnogo više ministara, na čelu sa predsjedavajućim Vijeća ministara BiH, da to i oni znaju i ne samo znaju već da djeluju i rješavaju ono šta se od nas traži. A, nažalost, Vijeće ministara BiH radi, čini mi se, šta hoće. Ne provodi više od 200 usvojenih zaključaka i inicijativa, itd., ovog parlamenta. To su konstatacije i pozicije i opozicije. E, zbog takvog rada, odnosno nerada Vijeća ministara BiH kojeg su izabrala, čini mi se, 32 poslanika, kojeg podržavaju sve ove četiri godine te stranke, zbog toga opozicija neće preuzimati isti stepen odgovornosti kao i oni koji su izabrali to Vijeće ministara.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Salko Sokolović, odgovor na repliku.

SALKO SOKOLOVIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Evo, Revidiranu strategiju smo juče usvojili. Gospodine Bećiroviću, očito da Vi mene niste razumjeli. Ja sam tebe dobro razumio šta si govorio i upravo sam te pozvao na djelovanje i rješavanje aktuelnih problema, a ne na politizaciju. Niti sam slijep, pa, eto, imam nešto i pameti, i znam ja dobro ovo pročitati i svi smo mi ovo dobro pročitali, a da mi je neko trebao da mi tumači, ja bih našao nekog drugog tumača.

Znači, mi smo izgubili 10 minuta ovdje na tvoje tumačenje onoga što smo mi mogli da pročitamo. A ja sam te samo opomenuo na Rezoluciju i stav 9. u kome ta skupština koja daje zadatke o kojima si ti sada govorio, poziva i tebe kao političkog subjekta da se uključiš u rješavanje ovih problema, a ne da kroz političke razgovore ili kroz političke dogovore oko reforme, na koje se poziva i SDP, vi pravite opstrukcije ili govorite nisu to ta rešenja. Hajde da vidimo koja su to ta rješenja. Znači, samo kroz dijalog i kompromis mi možemo doći do rješenja. Kroz vaš pozitivan stav, kao stranke SDP u tim političkim pregovorima, možemo doći do rješenja za državu BiH. I kanite se politizacije. Od toga nema ništa. Gubi i država i građani i mi sigurno ovdje. Ja živim za taj momenat da se više u ovom parlamentu neka buduća generacija ne bavi ovom problematikom, već da se politizira kroz to hoće li PDV biti 18,5 - 15 ili 22. I da to bude zadatak Parlamenta BiH koji dolazi sljedećim generacijama. Ali ako mi u punom kapacitetu, kao svi politički subjekti, ne krenemo raditi da rješavamo ove probleme, već samo jedni druge napadamo, opominjemo, znam ja i ko podriva i na koji način, ali ne treba dolijevati ulje na vatru već treba tražiti određena rješenja na koji način možemo doći do tog novog ustavnog rešenja, na koji način natjerati Vijeće ministara BiH da intenzivnije radi nego što je to radilo do sada. Ovom pričom kako ti pričaš, sigurno da tom pričom nećemo moći imati konačan cilj.

Hvala, predsjedavajući.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Bakir Izetbegović, replika. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Ovo nije replika, ovo je par riječi nakon diskusija kolega.

Dakle, mislim da je stvar zrela da se ustvari usvoji ovaj Izvještaj i da se usvoje zaključci Komisije za vanjske poslove.

Znamo mi dobro sebe ovdje, znamo mi dobro naše probleme, ne zna ih bolje Evropa od nas. Znamo mi sebe najbolje. Dakle, usud, istorijski usud našeg mentaliteta, usud tih sila koje su nas dovele, evo, da 20 godina imamo odnose koje teško popravljamo. Ipak, stvari idu naprijed. I dobro je da nam prijatelji, nepristrasni prijatelji iz Evrope podcrtaju neke stvari, da ih ovako sistematski stave na papir. Znači, ako ne vjerujemo jedni drugima da je nešto problem i da se može riješiti na ovaj način, hajde da vjerujemo njima. Dakle, ovo je još jedna riječ u tom smislu, još jedan put ponovljen stav u tom smislu.

I mislim da ga treba kao takvog prihvatiti. Neće se stvari, bez obzira na entuzijizam mladog kolege Denisa Bećirovića sad ... promijeniti zato što nam je Vijeće Evrope podcrtalo

probleme koje mi dobro znamo. Ali, evo, još jedna riječ, kažem, nepristrasnih prijatelja iz EU da nam to govore. I trebamo i prosljediti i novi kvalitet svim nivoima vlasti. Novi kvalitet je ako uspijemo izgurati da Vijeće ministara BiH napravi akcioni plan. Dakle, šta sve treba uraditi i u kojim rokovima. To će biti novi kvalitet u odnosu na rezolucije Monitoring tima, na izvještaj, rezolucije Monitoring tima iz Vijeća Evrope.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ

Predsjedavajući Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Evo, s obzirom da naša članica Delegacije nije tu, nešto u ime SNSD-a da kažem. Dok god nije problem u BiH da se jedna politička partija i ovdje kolege nazivaju fašistima, što ja poredim isto kao da se Jevreji nazivaju nacistima, i dok Regulatorna agencija za komunikacije to dopušta, dok god je način djelovanja te stranke da njen predsjednik u ovim redovima želi da pljune predsjednika kluba najveće pozicione partije iz RS, i dok god izvještaj od visokog predstavnika prema PIK-u, a onda poslije toga i ovoj Parlamentarnoj skupštini BiH budu takvi da su samo drugi krivi, a ovih nema nigdje, i da je ta vrsta opozicije sutra budućnost, onda ćemo dobijati ovakve izvještaje. Oni su politički obojeni u tom dijelu kad Kancelarija OHR-a i visoki predstavnik, kao prepreka za dogovor u ovoj zemlji, ode, i ovi izvještaji će biti drugačiji i neće obilovati ovakvim političkim pamfletima.

Oni jesu prijatelji, ali pozivam vas da zamislite kako bi djelovala Njemačka i Parlament Njemačke da nakon rasprave o funkcionisanju demokratskih institucija u Njemačkoj, Vlada Njemačke pravi akcioni plan prema tome. Mislim da to ne bi bio način na koji bi bilo koji parlament dozvolio da svoj rad... Preporuka je jedna stvar, pravljenje akcionog plana na osnovu tih dobronamjernih preporuka je sasvim druga stvar.

Neću govoriti o ružnim stvarima. Hoću da govorim o dobrim stvarima. Hoću da govorim o tome da je prošli put kada smo raspravljali izvještaj, jedini problem bio, a u vezi naše Delegacije i njenim radom tamo, da je nedovoljan pristup naših kolega iz delegacije u radu odbora. Ja sam očekivao i, evo, i predsjednik Delegacije je rekao da taj problem više ne postoji i da nije naveden ni u jednom izvještaju Savjeta Evrope, da naša Delegacija više ne učestvuje u tim komisijama i mislim da je to napredak i treba ga pozdraviti.

Istovremeno, u ovom izvještaju, ako bismo krenuli s kraja, u tački 10., samo na aprilskom zasjedanju, ako bi bila tačka dnevnog reda ponovo BiH, moglo bi da se navede već nekoliko stvari o kojima su moje kolege govorile, a ja bih dodao još neke koje su završene.

10.9. - Izvrše svoje pravne obaveze kako bi se završilo provođenje Konačne odluke za Brčko. Završeno. Gradonačelnik Brčkog rekao, Skupština Brčkog rekla, još nam preostaje da sačekamo da dobije napismeno gospodin Rafi Gregorijan da je zaposlen na jednom drugom radnom mjestu i da ode iz Brčkog.

10.8. – Hitno usvoji neophodne zakone za .... opšteg popisa stanovništva. Naša komisija, prema podacima koje dobijamo, blizu je da napravi kompromisne prijedloge.

10.7. – Hitno usvoji Revidirana Strategija. Završeno juče u Parlamentu i nije problem da se u komisiji ta strategija, ako je neophodno, popravi. Ja mislim da se ne treba popravljati i da će ona sigurno već na narednom zasjedanju Parlamenta biti usvojena.

Osigura pluralizam medija, obezbijedi ravnopravan pristup medijima za sve političke stranke. Najvećim dijelom urađeno i u Izbornom zakonu nešto smo radili oko toga. Mislim da je to pozitivan pomak.

Provede opštu reformu lokalne uprave. U najvećem dijelu urađeno u RS, ostalo je u dijelu Kantona da se uradi. Dovrši reforma Institucije ombudsmena BiH. Završeno.

I da ne nabrajam, došao sam već do pet. Puno toga je urađeno i to su pozitivni aspekti. Onaj koji želi da pročita u ovome samo negativno, taj ustvari želi da prikaže sve u ovoj zemlji negativno, a puno toga ima pozitivno i mislim da trebamo da se okrenemo da čitamo u izvještajima pozitivne, a ne negativne stvari, da preporuke uzimamo kao dobronamjerne, (ali ne kao akcione planove po kojima ćemo se u BiH provoditi.)

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ

Denis Bećirović, replika

DENIS BEĆIROVIĆ

Za razliku od kolege Živkovića koji, umjesto da se bavi ovim materijalima Vijeća Evrope, pola svoje diskusije iskoristio je da se bavi Socijaldemokratskom partijom, meni će biti dovoljno da vrlo kratko se na to osvrnem.

Kolega Živkoviću, ako pročitate ovaj dokument, možete primjetiti da nema nijedne rečenice ni o predsjedniku SDP-a, ni o SDP-u. S druge strane, ovdje su na nekoliko stranica opisani postupci premijera i predsjednika Vaše stranke. Bilo bi dobro da o tome razgovaramo. Međutim, teško je o tome govoriti jer stariji kolega Izetbegović je maloprije rekao da bi bilo dobro da se orijentišemo kako da ovo realiziramo. Međutim, kolega Izetbegović nije ni završio priču, a kolega Živković je odmah poslije njega izašao i rekao da je ovo pamflet, „politički pamflet“ citiram.

E sad, ja postavljam pitanje, jer za mene lično ovo je prvorazredni politički skandal, da predsjednik parlamenta zemlje koja je članica Vijeća Evrope, usvojene dokumente Vijeća Evrope naziva političkim pamfletima. Kolega Izetbegoviću, kako mislite da napravite bilo kakav akcioni plan, a, evo, dobar dio diskutanata se složio da se radi o ozbiljnom materijalu, kada već unaprijed čovjek kaže da je ovo politički pamflet. Pa zar mislite da će neko praviti akcioni plan o političkom pamfletu?

Dakle, već sad imamo problem i ja cijelo vrijeme pokušavam suštinski da ukažem na problem. Nažalost, neki se potrudu da ga još više otvore i predstave, tako da nemamo nikakvih dilema i zabluda u kakvoj smo situaciji.

BERIZ BELKIĆ

Odgovor na repliku, Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Ja sam se i začudio zašto nema predsjednika Vaše partije SDP-a u ovom izvještaju i rekao sam i razlog i naveo krivca zbog čega nema. To su OHR, mediji i oni koji podržavaju vas, kao opoziciju, da sutra dođete na vlast. Zbog tog nema razloga.

Nismo govorili o tome da li sam ja u pravu zato što ste se vi na takav način ovdje ponašali. Da li je uredu da SDP etiketira sve ostale da su fašisti, a oni su antifašisti, da li je način diskusije u ovome parlamentu da se kolege pljuju s mjesta? Ovdje govorim o tome i govorim da vas podržava međunarodna zajednica, od vas pravi ljepše i bolje nego što ste i zamajava bosanskohercegovačku javnost. Ovo je Rezolucija koja je usvojena od strane predstavnika političkih partija koje su, kao i mi, delegirali u ... To može da se vodi kao politički pamflet.

BERIZ BELKIĆ

Selim Bešlagić, replika.

SELIM BEŠLAGIĆ

Pa, ja sam jednom rekao, moja nena bi reci: kada je ko šupalj pod uši, taj se drži za uši. Znači, ako neko kaže nešto, a ovaj se nađe pogođen, to je njegov problem. Ja to ne želim.

I samo da Vam kažem, gospodine Živkoviću, i svima koji želite da imputirate ovo SDP-u. Sve možete, ali da optužite SDP za neuspjeh rada ove Vlade, i rada Parlamenta BiH, ne možete. Nas je pet, sa još onima koji se smatraju opozicijom .... malo da se zaustavi dizanje ruku za one koji su izabrali vladu, Ministarsko vijeće koje to radi. I ja ne želim ništa drugo reći. Analiza je, ja bih rekao ovoga što je data, takva, mi je pokušavamo raščlaniti i ništa više. A vi, ako smatrate da ste pogođeni, to je vaša stvar. Zato ja kažem, ona narodna poslovice je dobra.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ

Imam i ja nanu Selime. Dakle, ja se ne bih složio s tobom da vi ste nemoćni. Dakle, jeste tačno da je svega pet vas, ali iz sjednice u sjednicu vi dajete ton sjednici, vi kreirate dnevni red i

vi, praktično, određujete koliko će šta trajati. Dakle, niste baš bespomoćni. Niste baš bespomoćni, ne treba se potcjenjivati, vi to vrlo dobro radite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Selim Bešliagić, druga replika. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Evo sad i opet bi ona poslovice išla. Pa vi kreirate dnevni red i vi dižete i usvajate, ja bih rekao, glas. Ma to je druga stvar. To je druga stvar što vi ne znate možda voditi sjednicu. To je drugi problem. Vi dozvolite upravo da vas pet ljudi zafrkava. Pa ako je tako, priznajte to i završili smo posao. Eto, ništa više, hvala.

/zajednička diskusija/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Evo, ja ću da čujem, nedavno sam čuo jednu novu poslovicu. Kažu, da kada životinje govore ljudskim glasom, da se to zove basna, a kada životinje, a kad ljudi govore životinjskim glasom, onda je to Bosna.

BERIZ BELKIĆ

Martin Raguž, diskusija.

MARTIN RAGUŽ

Ma javio sam se pod firmom rasprave da ne ispadne da repliciram nekom, ali ja osobno, kao zastupnik, nakon ovolike rasprave ne mogu podnijeti da se na ovaj način završi ova točka dnevnog reda. Ako drugi mogu, nema problema.

Prvo, uvaženom predsjedatelju, gospodinu Živkoviću. Znači, BiH je doživjela mnoge benefite od Vijeća Evrope i svi njeni dijelovi i entiteti i narodi i građani. I to je doživjela zato što je postala članicom, ispunjavajući postprijemne obveze i poštujući njene rezolucije i odluke u mjeri u kojoj je to mogla, neke i nismo i ne bi bilo stvarno primjereno da ovaj dom šalje poruku da Vijeće Evrope svojim najvišim aktima usvaja dokumente koji imaju karakter pamfleta. Ja to ovdje, kao čovjek, u ovom vijeću, jednostavno ne mogu. Druga je stvar hoćemo li mi i na koji način, kako će koja politička stranka prihvaćati te preporuke. To je druga stvar. I vi imate jedno pravo na doživljaj, mi na neko drugo ... i to ostaje, ali ja ne bih ove preporuke ignorirao i minimum što možemo iz ovih preporuka razumjeti je da trebamo imati neku vrstu agende po kojoj ćemo raditi. Ako nećemo tražiti od Vijeća, hajde da sami uradimo za sebe. Eto.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Slavko Jovičić, diskusija.

DENIS BEĆIROVIĆ
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Nemate pravo na poslovničku intervenciju. Izvolite, poslovnička intervencija.

DENIS BEĆIROVIĆ

U ime Kluba poslanika SDP-a tražim da nam se dostavi stenogram ove izjave gospodina Živkovića. Čini nam se da je u ovom parlamentu na jedan grub način uvrijeđena država BiH čiji smo poslanici. Želimo tačno još jednom da provjerimo u stenogramu i očekujemo da će Kolegij zauzeti stav, kao i na nekoj od prethodnih sjednica, a ovdje nije uvrijeđen pojedinac, već cijela država. Pauzu, dakle, tražimo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Tražite pauzu od koliko minuta?

DENIS BEĆIROVIĆ

30 minuta.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Pauza pola sata, od strane SDP-a.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Kolegice i kolege poslanici, nastavljamo sjednicu. Nemamo kvoruma još, sačekaćemo još da se, dajte, molim vas. Klub SDP-a je tražio pauzu. Ispred Kluba, ima li neko da obrazloži pauzu?

Izvolite, gospodin uvaženi poslanik Denis Bećirović, izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Mi smo prije nepunih 30 minuta zatražili pauzu kako bismo dobili stenogram. U ovom trenutku još uvijek nismo dobili mi iz Kluba stenogram, ni ostali poslanici nisu dobili stenogram. Prije 15 dana u istoj ovakvoj situaciji odmah smo na stolu imali stenogram. A da bismo se dalje očitovali, jel' možemo dobiti stenogram u skladu sa Poslovnikom i našom praksom ili ne možemo, moramo znati. Ako treba, sačekaćemo još 10 minuta da dobijemo taj stenogram, ali da budemo načisto.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Stenogram se može podijeliti, ja sam ga negdje dobio.

DENIS BEĆIROVIĆ

Eto sačekaćemo, dajte nam 5 minuta da pročitamo

MILORAD ŽIVKOVIĆ

...neautorizovani dio stenograma, dajte slobodno.

Imamo li mogućnost da čujemo obrazloženje?

DENIS BEĆIROVIĆ

Evo, samo da pročitam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ovo što smo mi upravo dobili kao dio stenograma doslovce ja ću pročitati, ne znam je li to tačno skinuto, valjda jeste, stenogram. Citiram šta je predsjedavajući rekao – kažu kada životinje govore ljudskim glasom to se zove basna, a kada ljudi govore životinjskim glasom onda je to Bosna. To su riječi našeg predsjedavajućeg.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Mislim da trebate pročitati sve.

DENIS BEĆIROVIĆ

A ne, ovo nam je dostavljeno ....

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Pa zato što je to rečeno i prije toga, ima, pročitati se sve ili ćete dozvoliti da ja pročitam sve?

DENIS BEĆIROVIĆ

A evo, da mi kažemo svoj stav.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ajte, recite svoj stav.

DENIS BEĆIROVIĆ

Dakle, nema nikakve dileme da je ovo teška uvreda za državu BiH i da očekujemo od Kolegija da reaguje onako kako su reagovali i na prošloj sjednici.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Poslovnička intervencija, uvaženi poslanik Drago Kalabić. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ

Gospodine predsjedavajući, od koga je i previše je. U skladu sa našim Poslovnikom, ja mislim jedino da mi možemo staviti sebi ono da se samoopomenemo i da nastavimo po starom. Od ljudi koje predvodi gospodin pljuvač, gosn pljuvač se i ne udostoji da dođe ovdje, pored Vas je rekao da će pljunuti poslanika i Vi niste našli za shodno..., i Vi sad držite nekome moralno predavanje ko treba da se... Nije problem, opominjaćemo mi sami sebe i nastavićemo po tom... Trebali ste gospodina pljuvača natjerati da se prvi on izvine, pa ćemo ići redom.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

DRAGO KALABIĆ

Niste ga natjerali, niste ga natjerali. I sad dolazite na neku stvar o kojoj cijela država priča. Ovo možete čuti na svakom koraku u BiH. Je li kome od vas to upereno? U svakim novinama ovo možete pročitati, da je ova zemlja puna svega i svačega. Šta sad mi trebamo o nama pričati lijepo, je li? I sad ste se Vi našli, ne znam kako ste se Vi ovdje prepoznali? A Vi samo konstatujete...

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

DRAGO KALABIĆ

Pa ja ne znam kako su i na koji način, ali javio sam se isključivo iz sledećeg razloga. Zato što su ovdje svi ćutali, znači, kad nekoga od nas Srba neko pljune, to je normalno, to je normalno, to je normalno, a kad bilo ko o Bosni i Bošnjacima progovori na neki način koji se nekome ne sviđa, tad se dižete. Ja ne vidim, ljudi, ovdje ništa sporno. Ako neko pomene ono što se kao uzrečica čuje na svakom koraku, hoćete sad da ih ja deset spomenem koje vi čujete svaki dan. Kome je to ovdje upućeno? Ali, ja vas molim, ja vas molim, ako hoćete biti principijelni i da sjednete i da nađete izlaz iz ove situacije, Vaš predsjednik partije i kluba je proizveo ovu

situaciju. I vi niste ponudili nama nikakvo rešenje. Ovdje ste nas nazivali fašistima, ovdje ste pokušali da nas pljunete, ovdje nema kakvim imenima nas niste zvali i niste ponudili za cijelo ovo vrijeme..., ne računajući na to da ćete doći u situaciju da će ovdje biti nemoguće raditi zbog onoga što SDP proizvodi. Znači, kad se po nama pljuje i kad se mi vrijeđamo, onda nije problem. A kad neko tamo negdje bar misli da se u nečemu prepozna, odjednom se diže ne znam kakva dreka i ne znam čemu, čemu ovo treba i čemu ovo služi. Imate li snage da kao ljudi sjednete i da sjedemo svi zajedno tamo da kažemo kako ćemo raditi dalje. Ako ste zadovoljni sa opomenama, evo, ja ću sebe samoopomenuti i nastaviću dalje i nije problem. Ali da na ovakav način ćutite tu nakon svega što ste nam uradili ovo godina i nemate snage da kažete kao ljudi, da sjedemo tamo, da vidimo kako ćemo raditi. Ko može normalan podržati atmosferu u Parlamentu koja nije na nivou dostojanstva? Ali, partija koja navodno to promovira prihvatila je to ovdje kao način ponašanja i odjednom sada drži svima nama lekcije. Ako je normalno da se po nama to može raditi i nama svašta raditi, ja mislim da nije uredu, ja mislim da treba da smognete ljudske snage da kažete, ajmo napraviti pauzu, ljudi, da kažemo kako ćemo izaći. Tačno je da nemamo ni poslovničke..., prošli put sam ja tu rekao, Kolegijum je uradio što je uradio. Očito to nekom nije bilo dovoljno ili je znao za to da može nastaviti na stari način.

Ako imate, gospodo iz SDP-a, ponudu da se prestane ovdje sa ponižavanjem i uvredama, SNSD je spreman da razgovara. Ako želite da promovirate ono, nastavite promociju jezika mržnje, jezika uvreda, vi znate da ovdje nemamo rješenja, u Poslovniku trenutno nemamo rješenja za takve stvari. I ja ne vidim čemu ovo treba. I juče smo par puta pokušavali da napravimo situaciju, da unormalimo, vi to ne želite, proizvodite cijelo vrijeme ovako incidentne situacije i ne nudite rješenja, evo, ponudite rješenje. Ja sam čekao u ime kluba da kažem šta ste na pauzi pametno smislili. Smislite samo da trebate nešto pročitati pet puta, evo, treba li šest puta i da vidite da to nije za dreku kakvu vi dižete.

Ja završavam i vas molim i Kolegijum još jednom molim, nađite načina da izađemo iz ove situacije.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić, izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Malo, malo, pa Kolegijum. Dakle, ja, kao član Kolegija, govorim u svoje lično ime, pomalo mi je već postalo i nelagodno i opterećujuće da za ozbiljne, odgovorne, izabrane ljude ovdje svaki čas, bojim se da ne postane praksa, se određujem šta mislim o tom ponašanju. Evo i o ovom isto mislim kao i o Zlatkovom. Ali ja više neću na takav način da funkcioniram.

Dakle, i Kodeks, to je dokumenat koji ovaj parlament treba da ima, Poslovnik, takođe, ovo nije riješio, ovo nije riješio. I, dakle, ja ne želim da svake sjednice neko od vas mene proziva, ili kolege, da se ja određujem o tome. Ja se mogu odrediti kao čovjek za sebe i reći da

mi ovo nije prihvatljivo. I da mi smeta za moju zemlju da se ovako govori. Ali to nije procedura, to nije definitivna odluka, to nije nešto što proizvodi sankcije. Dakle, ja samo mogu sve nas pozvati, kao ozbiljne i odgovorne i punoljetne ljude, da se suzdržavamo, da vodimo računa šta ko govori. I dalje ovi politički obračuni među partijama, itd., što se tiče Stranke za BiH, pozivamo sve one koji misle da su institucije BiH mjesto za politički obračun, da to izmjestite iz institucija. Naravno, stavovi se razlikuju, itd. Ali ovakva vrsta dijaloga, eno konferencija za štampu, eno okruglih stolova, eno raznih emisija po televizijama, pa izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Nema u ime kluba poslovnička, poslovnička ima u ime svoje.

DENIS BEĆIROVIĆ

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Pa Vi ste tražili pauzu, dobili ste odgovor na pauzu, sad možete poslovničku intervenciju tražiti u svoje ime.

Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Hvala.

Ja ću vrlo jasno reći da ovdje nije, dakle, riječ ni o kakvim političkim obračunima, ovdje je riječ trenutno o principima. U ovoj zemlji imaju dva sveta imena, jedno se zove Bosna, a drugo se zove Hercegovina. Ljudi koji ovdje sjede su državni poslanici BiH. Niko nema pravo da vrijeđa ni ime Bosne, ni ime Hercegovine. Mi smo imali sada slučaj kada je to rečeno i kada je očigledna uvreda ovoj državi.

Moje pitanje i pitanje kolega iz Kluba SDP-a je bilo samo sljedeće – Kako ste prošli put poslovnički reagovali u Kolegiju i imali konsenzus? Mi vas samo pozivamo da opet sada imate sva trojica konsenzus i da to osudite.

BERIZ BELKIĆ

/nije uključen mikrofon/

DENIS BEĆIROVIĆ

A, gospodine Belkiću, nije to način da komuniciramo ovako ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Molim Vas, završite svoju diskusiju i recite nam šta je Vaš prijedlog.

DENIS BEĆIROVIĆ

Dakle, želim samo reći, nemojte da konsenzus u Kolegiju imate kada jednostrano treba nekome dati opomenu, a sada kada nije ugrožen pojedinac, već je ugroženo ime ove države koje je sveto ime, ja očekujem da i sada imate konsenzus.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Gospodine Bećiroviću, meni je, kao stanovniku ove BiH i Bosne, žao što su se neki prepoznali u tome. I prema konsenzusu u Kolegijumu koji smo već imali prije nego što ste ovo sve govorili, opomenu ću ja sam sebi da izreknem u vezi sa ovom tačkom dnevnog reda i u vezi sa ovom sjednicom. I ja mislim da je nepotrebno dalje da vodimo repliku oko toga. Ali nastavićemo zato što nije zaključena rasprava o tački dnevnog reda.

Uvaženi poslanik Husein Nanić, izvolite.

HUSEIN NANIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja mislim da biste Vi svima nama, nakon ove pauze, kao predsjedavajući ovog Doma i na osnovu onog što ste rekli, olakšali da ste to sada što ste rekli, da ste izašli za govornicu i rekli to. Ja mislim da Vaše riječi koje ste upotrijebili kao predsjedavajući Predstavničkog doma i nazvali građane BiH..., da je to zahtijevalo, prije svega, kućni odgoj i kultura za koje se podrazumijeva da ih imate na tako visokoj funkciji koju obnašate. Ja pripadam onoj grupi poslanika koja ovo pitanje i ovaj način upotrebe jezika koji ste Vi uradili..., nije pitanje odnosa SDP-a i ja sam apsolutno saglasan sa reakcijom koju je SDP ovdje iznio. I ovo nije pitanje odnosa jedne stranke prema drugoj stranci. I ovo nije pitanje stranačko, ovo je zaista pitanje kulture i općeg odgoja. I ne bih sad, takođe, prihvatio ni podržao nikada, i ukoliko bi to bilo izraženo ono što je ovdje gospodin Kalabić rekao da je eventualno bilo, ja to nisam čuo, prema nekom od naroda u BiH.

Već su se počele dešavati stvari za govornicom od strane predsjednika političkih stranaka, pa, evo, sada i od predsjedavajućeg ovog doma, da upotrebljava riječi i nazive koji nisu primjereni i koji zaista zaslužuju reakciju. I u tom smislu, ono najmanje što bi relaksiralo, odnosno, popravilo stvar jeste izvinjenje po pitanju rečenog. Jer ja sam u prvom momentu shvatio da ste učinili jedan lapsus i da, jednostavno, desilo se to i da bi moglo popraviti stvar da ste rekli da je to bilo u jednom afektu, u jednoj reakciji. Međutim, Vi to niste smatrali za potrebno. U tom smislu, cijenim ovo Vaše što ste rekli da ste spremni sebi opomenu iznijeti i sami i da bi na taj način možda mogli izaći iz ove situacije.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Ja sam to uradio i prije toga, nekoliko puta sam se izvinuo, sjećate se i predsjednici Kluba SDP-a... i nekoliko ovdje poslanika. Nisam čuo od Vas i od mnogih drugih da ste ustali i da ste rekli, predsjednik Parlamenta nije fašista, kada je tražio predsjednik Kluba SNSD-a da se odredite prema onome što je zamjenik Kluba SDP-a govorio javno na emisiji. Ja bih volio, osim toga što ste sad održali predavanje, da ste tad javno rekli, glasno i jasno i da nisu vaše kolege fašisti. Ovdje se treba naći red i mjera između onoga što govore jedni, ali i onoga što govore drugi. Ja sam davao ton, izvinjavao se, a dobijao sam zauzvrat sve pogrdnije nazive. Nisam čuo od kolega poslanika da su se jasno i glasno odredili prema tome.

Uvaženi poslanik Drago Kalabić, izvolite.

DRAGO KALABIĆ

Ja sam mislio da je završeno na tome, ali po starom dobrom običaju, očito nije, očito se promoviraju jedna istina, jedna priča koja je dobro prepoznatljiva. Ja sam očekivao da će kolega Nanić kazati da je uvreda za njegovu zemlju da ovim Parlamentom predsjedava fašista. Ne, nema veze, pošto je on Srbin, može biti i fašista. Ali to što predsjedava ovim parlamentom, to, eto, prećutaćemo, to ćemo istrgnuti, evo, iz konteksta. Što je predsjedavajući Parlamenta BiH četnik, da li je logično da Parlament BiH vodi četnik i, i, ne to, to nema problema. Da je neko drugi, vjerovatno, na njegovom mjestu, ovdje bi bilo što bi bilo i vidite u što smo upali, u zamku neprincipijelnosti koju sam ja rekao. Vi ste ovdje svi tolerisali ponašanje, nisam čuo nijednu riječ Vaše reakcije, čak ste rekli da se ne biste miješali, kad je u ovom parlamentu ustao predsjednik jedne partije, šef kluba, da bi pljunuo kolegu poslanika. Nisam čuo Vašu reakciju. Ne, to je svetinja, svetinja je da se pljujemo u ovom parlamentu. Je li to svetinja? To nema veze, a šta mislite, da nama RS nije svetinja? Da je možete nazivati fašističkom i genocidnom tvorevinom i to nije za nas uvreda. I očekivati je onda da se neka druga svetinja, ne znam ni ja, (u svakoj što poštujem) da je nekome svetinja, apsolutno poštujem. Ali među svetinjama je red da se poštuju i tako to funkcioniše. Niste, niste, tolerisali ste tu situaciju, to čini pogotovo odgovornim klubove SDA i SBiH, tolerisali su ovu vrstu uvreda prema nama cijelo vrijeme, da bi smo došli u ovu situaciju. Nijednu nisam čuo ljudsku reakciju vašu.

Izvinjavam se samo gospodinu Belkiću, ali kao članu Kolegijuma, i ja danas nisam tražio od njega odnos prema ovome, nego sam rekao da Kolegijum učini nešto na ovu sad situaciju. Ovo je nova situacija. Ja sam rekao, ako ćemo se samoopominjati i nastaviti ovako, je li to izlaz? Ako vama nije jasno i vi tolerišete ovo što radi SDP mjesecima, misleći da neće..., kad se vatra zapali, dođe dalje do svih. I onda imamo tu situaciju. Nije bilo korektno jer ovo da je uradio gospodin Nanić (kad je ovo na drugim primjerima), ja bih rekao danas, oćutao bih.

Međutim, odjednom sad je to problem. Ali do sada nije bilo nijednog jedinog problema, nije bilo nikakve uvrede, nije bilo nikakvog ponižavanja. Nije uredu. Na Proširenom kolegiju imali smo atmosferu, dogovarali kako ćemo to riješiti, ovdje je sasvim druga priča. Lažemo se, lažemo se, znači, lažemo se, Prošireni kolegij, a reći ću otvoreno i Kolegijum očito nema načina da ovaj parlament drži u uljudnim odnosima i to je činjenica. Poslovnik i procedure su takve da ljudi mogu da zloupotrebljavaju, da mogu da budu i neprincipijelni, da mogu da budu i lažovi, da mogu da rade šta hoće i onda, evo, ja ne vidim izlaza iz ove situacije, ako nećemo postati ljudi. Ako nećemo postati ljudi, ako ćemo ići i dalje sa politizacijom i na ovakav način neprincipijelno se ponašati, svako će ostati na svojim pozicijama.

Poziv je bio Kluba SNSD-a da se otvori dijalog, poziv je bio Kluba SNSD-a da se sjedne...

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Replika, vrijeme.

DRAGO KALABIĆ

...da se sjedne, i završavam time, da vidimo možemo li se dogovoriti, sasvim imate suprotno ponašanje u ovoj sali od sale u kojoj sjedimo tamo. To treba javnost da zna, to je dvoličnost i to je licemjerje. Tamo je jedna priča, ovdje je sasvim druga priča, mi iz SNSD-a nismo, istu priču pričamo i tamo, pričamo i ovdje i to je suština cijelog problema.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Imamo set replika, uvaženi poslanik Momčilo Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ma, prije nego što iskoristim vrijeme za repliku, ja tražim pauzu od pola sata.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Na prijedlog kluba, pauza pola sata.

/PAUZA/

NIKO LOZANČIĆ

Dame i gospodo zastupnici, poštovani gosti, molim vas da zauzmete svoja mjesta kako bismo nastavili sa radom. Prije nego što nastavimo, ja ću iskoristiti ovu prigodu da dam nekoliko uvodnih napomena.

Prvo ću one malo lakše teme. Znači, ja sam upravo sa uvaženim kolegom Mehmedovićem i uvaženim kolegom Ljubičićem iz Doma naroda bio na jednom, rekao bih, ugodnom ručku sa predsjedateljem Parlamentarne skupštine OSS-a, koje je sa Izaslanstvom predvođeno predsjedateljem Parlamentarne skupštine ovih dana u posjeti BiH. Međusobno smo se informirali o stanju i u BiH, a ono što želim podijeliti s vama jeste snažna podrška Parlamentarne skupštine OSS-a evropskom putu BiH, ubrzanju tog procesa, liberalizaciji viznog režima i dobivanju MAP-a na sljedećem zasjedanju Sjevernoatlanskog vijeća u Talinu. Evo, to je u najkraćem jedna kratka informacija koja mislim da je i pozitivna i afirmativna.

Drugo, ja sam informiran od kolega Belkića i Živkovića da je u međuvremenu došlo do prekida sjednice i da je održana sjednica Proširenog kolegija. Informiran sam isto tako da je gospodin Živković, to je i meni osobno potvrdio, sam sebi izrekao opomenu zbog istupa koji

ima, vi znate koji je to istup bio. A informiran sam isto tako da je Prošireni kolegij suglasan, da je zajednički odlučeno da vas sve pozove da odustanete od daljnjih replika po pitanjima koja su prouzrokovala replike. Evo, ja sad moram reći, ne znam šta je to bilo, kako bismo dalje mogli nastaviti po utvrđenom dnevnom redu.

To je za uvodne informacije. Evo, ostalo je, nema, imamo jedino, nemamo ni rasprava. Znači, ja mogu konstatirati da je okončana rasprava po trećoj točki dnevnog reda. I zahvaljujem svima vama na razumijevanju.

I prelazimo na četvrtu točku dnevnog reda,

Ad. 4. Izvještaj o aktivnostima na projektu „Autoput na Koridoru Vc“ i plan narednih aktivnosti – materijal Ministarstva komunikacija i transporta BiH, broj: 01,02,01/5-29-371/10 od 24.2.2010. godine

NIKO LOZANČIĆ

Ministarstvo prometa i komunikacija BiH je 24.2.2010. godine dostavilo navedene materijale. Povjerenstvo za promet i komunikacije dostavilo je Mišljenje od 9.3. te predlaže Domu da usvoji Izvješće o aktivnostima na projektu Autoput na Koridoru Vc i Plan narednih aktivnosti.

Otvaram raspravu. Ja sam vidio da je u prethodnom dijelu ministar bio ovdje, nadam se da će ga neko obavijestiti, pretpostavljam da on ima želju da se obrati po ovom pitanju Domu, a, evo, u među vremenu, uvaženi zastupnik Mehmed Suljkanović.

MEHMED SULJKANOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege.

Ja ću se u ovom mom kratkom obraćanju vratiti nekoliko godina unazad. Vratću se na 2004. godinu, kada je u ovom Parlamentu bila obaveza da se o aktivnostima na izgradnji, odnosno, otpočinjanju priprema za gradnju Koridora Vc, odluka je Parlamenta bila da se Parlament informiše o tome svaka tri mjeseca.

Naime, bilo je to vrijeme kad se smatralo da će ovaj posao, koji je tad nazivan poslom stojeća, biti državni projekat. Vrijeme u kome se računalo da će biti formirana Direkcija za ceste na nivou BiH, nažalost, ništa od toga se nije desilo. Mi smo, evo, u 2010. i povremeno dobijamo izvještaje koje razmatramo redovno na Komisiji za saobraćaj i komunikacije. U međuvremenu, od tog državnog projekta ostao je samo jedan odjel u ministarstvu koji se bavi ovim aktivnostima na projektovanju, odnosno, poslovima projektovanja na Koridoru Vc.

Naime, ostala je ta zamisao da će biti značajan državni projekat, ostala je samo, evo, ovako jedna mala koordinirajuća uloga i ono zbog čega sam se javio, to je da mi ne bismo ovo sveli na puku formu koju ćemo obavljati na Komisiji za saobraćaj i komunikacije i, evo, ovdje na Parlamentu BiH, razmatrajući ove informacije, ja sam više sklon tome da mi pokušamo, da

vidimo šta mi, kao Parlament, možemo uraditi na tome da se jednostavno ove aktivnosti ubrzaju, da se nesporazumi, kojih ima dosta, pokušaju prevazići. I da vidimo kako na izgradnji Koridora Vc, koja uskoro treba da počne, uposliti domaće firme. I, mislim da bi, po mom skromnom mišljenju, to mogao da bude naš doprinos. Da vidimo da li je to ideja koja je potekla baš od ovog odjela, to je dijeljenje na manje lotove, odnosno, pružanje mogućnosti da naše firme dobiju poslove, a ne da to budu strane firme, a, ustvari, naše firme da budu samo podizvođači i da to bude situacija u kojoj ćemo samo gubiti.

Znači, ja sam umjesto ovih formalnih razmatranja izvještaja ... da pokušamo da vidimo gdje mi, kao Parlament, možemo učiniti da se neke nesuglasice prevaziđu, da se što prije počne sa ovom gradnjom jer je jedno jasno, da otpočinjanje radova na Koridoru Vc može biti i početak izlaska iz krize, ali da stvarno vidimo gdje i šta konkretno, kao Parlament BiH, možemo da učinimo, kažem, da se domaće firme uposle na Koridoru Vc, a da jednostavno izbjegnemo ovaj puki formalizam u primanju k znanju informacija koje dolaze od ovog odjela.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik, Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Mi smo dobili kvalitetnu Informaciju od strane Vijeća ministara BiH, sačinjenu u Ministarstvu i u njoj su zaista su predstavljene sve dosadašnje aktivnosti, problemi i plan, zaključak sa planom aktivnosti u narednom periodu, sa zaključcima Vijeća ministara BiH koje treba podržati.

Ja bih samo htio postaviti tri pitanja, obzirom na prisustvo ovdje ministra i gospodina koji je ekspert i koji vode ove projekte, to su pitanja koja su iz ove informacije, a obzirom da je ona iz decembra prošle godine, danas je već kraj marta, da vidimo kakvo je aktuelno stanje, znači, sa statusom ova dva međudržavna sporazuma sa Republikom Hrvatskom vezano za izgradnju mosta na Savi i vezano za južni dio, južne granične dionice.

Drugo pitanje je, iz ove informacije se vidi da je, u suštini, usko grlo aktivnosti Vlade Federacije BiH ili dešavanja u Federaciji BiH, ova tačka 2., odnosno 3. – aktivnosti na realizaciji projekta u Federaciji BiH, da li su otklonjeni ovi problemi koji su prisutni u Federaciji BiH?

I treće pitanje, znači, volio bih dobiti konkretan i direktan odgovor u ovoj godini, na ovim lotovima, na ovim dionicama, šta je izgledno, (da će se krenuti sama izgradnja) na dionici autoputa?

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik, Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ

Gospodine predsjedavajući.

Ja bih vas zamolio da vidim da li će se gospodin ministar obraćati. Ukoliko bi se on sad obratio, ja bih sačekao sa svojom diskusijom, jer ćemo možda dobiti neke odgovore na ono što sam mislio diskutovati. Pa, puštam, hvala.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Daću Vam priliku ako budete željeli poslije. Uvaženi zastupnik Slavko Matić.

SLAVKO MATIĆ

Hvala lijepa, gospodine predsjedatelju.

Evo, kao član ovog povjerenstva koje je dostavilo Mišljenje na ovo izvješće, želim isto tako reći da sam i na Povjerenstvu, a i ovdje u okviru ove rasprave i eventualnog izjašnjavanja, podržao i da ću podržati Izvješće koje nam je dostavljeno i mislim da bi to bila dobra praksa da se ona i nastavi, obzirom na vrlo veliki značaj Koridora Vc za cijelu BiH, da imamo praksu o nekakvom redovitom izvještavanju možda svakih 6 mjeseci o aktivnostima oko izgradnje ovog koridora.

Želim nešto reći što me kao čovjeka nimalo ne raduje, a vjerujem i sve vas ostale, jedna pomalo apsurdna situacija da za onaj dio koji bi trebalo raditi na Koridoru Vc, a koji prolazi kroz RS, od Modriče do Doboja, po svim saznanjima, pa i po ovom izvješću, cjelokupna dokumentacija, kao preduvjet za izgradnju, faktički je već gotova, ali to očito nije trenutno prioritet izgradnje i nema ni finansijske konstrukcije za tu dionicu.

S druge strane, u Federaciji BiH imamo novac već duže vremena, preko milijardu maraka na raspolaganju, raznoraznih kreditnih sredstava za 4 ili 5 dionica na sjeveru, jugu i središnjem dijelu Federacije BiH, ali nemamo gotovu dokumentaciju i još uvijek je neizvjesno, obzirom na probleme na federalnoj razini, prije svega probleme proistekle oko utvrđivanja konačne trase na južnom dijelu i nesporazuma koji su stvoreni oko toga. Znači, za taj dio imamo novac, a ne možemo početi raditi, za neki drugi dio imamo projektnu dokumentaciju, a nemamo novac. S te strane, to nije ohrabrujuća situacija.

Ne znam, bilo bi možda izlišno da mi zaključujemo i pozivamo federalnu razinu da se to što prije riješi. Oni su isto tako, možda i više svjesni nego i mi sami da je do njih i da to treba što prije otkloniti, kako bi novac, a radi se o kreditnim sredstvima na koja ćemo, očito, ako ih ne počnemo što prije koristiti, početi plaćati i određene finansijske kazne, u smislu penala, zatezних kamata ili što li već, da se što prije to stavi u funkciju iz tog razloga. A puno više iz razloga

trenutne recesije i krize, a svi znamo da bi veći poslovi na ovom koridoru pridonijeli bržem izlasku iz sadašnjeg teškog ekonomskog stanja u BiH.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik, Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Samo kratko, gospodine predsjedavajući.

Ministar će govoriti, pretpostavljam, sada, kao i gospodin Okolić, ja hoću samo da zamolim ministra da se u svom izlaganju, osim ovoga što je u ovoj informaciji, dakle, ovih 130 nekih kilometara, je li tako, osvrne zapravo na suštinu samog Koridora. To je zapravo put od, sve je suština, ali 200 km autoputa je od Doboja do Zenice i od Tarčina do Mostara. To je, zapravo, glavina. Mi o tome nemamo ništa u ovome ovdje. Ja hoću da malo čujem na tu temu. Mislim, bez toga..., i ovo o čemu je govorio Matić, kako je moguće da imamo pare za nešto gdje nismo spremni da radimo, a imamo ovamo 200 km, ne pominjemo ništa i ne govorimo ništa oko toga. I posebno želim da skrenem pažnju, kasnije ću govoriti o tome, vezano za spojnu tačku prema Zavidovićima. Upamtite dobro ovaj put, za razliku od '70-ih godina kada su Zavidovići ostali izolirani, prolazila pruga, prolazila cesta, a onda prošla cesta mimo, ovaj put to neće moći tako ići. Moraće se napraviti kvalitetan priključak i prikopčati prema federalnim panovima. Molim vas da mi o tome nešto kažete.

Toliko.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Zahvaljujem se na kvalitetnom izvještaju o stanju pripreme. Konačno imamo jednu dobru situaciju, jednu, da tako kažem, pobjedničku situaciju na ovome projektu, mislim skoro milijardu maraka da imamo osiguranih kredita. Drago mi je da smo ispunili našu obavezu, mislim nekih 0,1 KM iz litre goriva koja je onda oslobodila ove kredite, jer to je bio uslov što imamo te kredite. Drago mi je, također, što je u Federaciji BiH konačno izgleda riješeno pitanje problema u Hercegovini, dubioznih pozicija kod Počitelja i na drugim nekim mjestima. Pa molim ministra da nam kaže, ako nešto zna više o tome, da li je to tačno? Drago mi je da su i u RS problemi razriješeni. Tamo smo imali neki sudar, nekih kolizija sa nekim centralama, mini centralama, i općenito, i projekti i planska dokumentacija i kako se zvaše, izuzimanje zemljišta u RS je u jako dobroj poziciji.

Žao mi je što naše firme nisu dobile posao na ovome. I ovo što kaže kolega Slavko Matić, treba pokrenuti što više toga, to će nas izvući iz recesije. Nažalost, Slavko, mi nismo tu

konkurentni, tu nam kajmak uzimaju građevinske firme iz drugih, većinom, susjednim zemalja. I koliko god mi namaknemo toga posla, izgleda da će se to nastaviti tako, naši su skuplji nekih 10 – 15% od inostranih firmi. I možda ne treba pretjeran zalogaj ni uzeti, jer moramo uzeti onoliko koliko je, otprilike, moguće u jednom momentu apsorbovati toga posla.

Dakle, moje pitanje za ministra je – da li je riješena, zaista, stvar u Federaciji BiH sa pozicijama u Hercegovini? I drugo – koliko će ukupno po njegovoj procjeni koštati ovaj cio projekat? Je li to 2,5 milijarde eura, je li to 3 milijarde eura, orijentaciono?

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Ekrem Ajanović.

EKREM AJANOVIĆ

Gospodine predsjedniče, kolegice i kolege.

Ja bih volio da je ministar prije govorio, ali, evo, tako je kako je. Koridor ovaj naš Vc, on je od izuzetne važnosti, žila kucavica za BiH i svakako oko njega se dugo okrećemo i obrćemo iz bespotrebnih razloga. Čak smatram da, na kraju krajeva, određena rješenja koja su napravljena su zadovoljavajuća, jer podijeljene su trase po težini i finansiranje je po težini tih trasa. Nažalost, mi smo ceh platili iz Tešnja jer Tešanj već više od 50 godina čuva trasu autoputa koja prolazi od Karuša, znači od Doboja preko tešanjске opštine do Žepča, iz prosto jednog razloga što Zenica nije sačuvala svoju trasu koja je bila nekada davno ucrtana nego je to rasprodala u određeno bescijenje određenim firmama, što bi sada poskupilo trasu koliko god hoćete i sada su ideolozi ili ovi idejni projekti riješeni da bi pojeftinili tu trasu, spojili od Zenice do Žepča da se zajedno gradi sa trasom od Žepča do Doboja, odnosno, preko Tešnja.

Kako je tako je, ali najžalosnije je što su rekli da će to biti zadnja dionica koja će se graditi. Znači, onaj koji je sačuvala trasu i koji je napravio sve da bi Koridor Vc, odnosno, autoput jer ne priča se o ovom autoputu sada, pričalo se 20 godina za vrijeme komunizma. Bili su idejni projekti, bilo je sve ostalo, čak i naznačene trase. Znači, onaj koji je čuvao trasu, on će platiti ceh. Ali o tom po tom, nek se gradi u Bosni, pa bilo gdje. Ova trasa što je spominjao kroz RS, to je najlakši dio trase jer ide uglavnom ravnim putem i to za mene nije zabrinjavajuće da se neće izgraditi, izgradit će se sigurno bez problema i bit će ljudi koji su zainteresirani i investitora, itd. Kao što ne smatram da će biti bilo koja trasa da se neće uraditi, bez obzira koliko je ona skupa.

Međutim, ovo što je rekao Izetbegović, dobro je da su se neke stvari odblokirale. Ali moram svoje mišljenje reći, kad sam gledao idejno rješenje da ide kroz Blagaj, bez obzira da li je on bio stručnjak ili nestručnjak, on je za mene budala koji tako radi. Ako imate imalo iskustva, ako ste išli imalo po svijetu, a išli ste sigurno, vidjet ćete da sve zemlje koje štede zemljište gdje je proizvodnja moguća i zaobilaze takva rješenja za trase. Oni idu uvijek pobrdaljem ili uzbrdo, a ako hoće neko da se bavi, ja po profesiji nisam to, ali, evo, išao sam kao nekadašnji ministar u Monako pa sam se začudio kuda su oni proveli trasu. Moguća su sva tehnička rješenja, treba,

znači, samo politička volja, sad kad imamo i sredstva obezbijeđena. I mislim da, ako ta trasa ne može da dođe do krajnjeg rješenja, a mislim da može, onda je to sramota za nas sve.

I drugo, ja ne bih nikad pristao, ne bih nikad podržao da trasa ide i da uništava određeno zemljište, pogotovo poljoprivredno zemljište, pogotovo gdje ljudi mogu dobro da žive od poljoprivrede, a to je u Hercegovini, to se, normalno, zna. Neću da govorim o istorijskim spomenicima, o tome je već bilo mnogo govora, a i na ovaj način. Zato bih se složio sa Bakirom Izetbegovićem da bi dobro bilo da nam ministar iznese svoje mišljenje na kakav način je taj problem riješen koji, po meni, nije trebao ni da bude, jer ko čistim razumom razmišlja, on bi vrlo jednostavno riješio taj problem i tu ne bi trebalo da se petlja politika, nego treba da se petlja ekonomika, izračun, proračun i sve ono što treba.

(Još jednom, izražavam svoje nezadovoljstvo što su raznim okolnostima ova posljednja trasa koja je ostala da se gradi, zajednička, između Zenice i Žepča i Žepča i Tešnja).

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Adem Huskić.

ADEM HUSKIĆ

Zahvaljujem.

Pa, evo, nakon što nam je gospodin predsjedavajući prenio pozitivnu atmosferu sa ovog sastanka sa OSCE-om, mislim da možemo nastaviti u tom jednom pozitivnom ozračju i da se malo i opustimo. Ja ovom prilikom želim da kažem da imam utisak, a mislim da se slažete svi sa mnom, da je ministar Vidović u zadnjih par mjeseci zaista unio jednu pozitivnu atmosferu. Vidim da se dosta angažirao, i, evo, ja koristim ovu priliku da mu javno čestitam. Jeste da ima tu i ovako ovih kantonalnih naših relacija, pa i to, ali sve što je pozitivno treba afirmisati.

Dakle, ja bih zamolio ministra pošto će, kako vidim, on podnijeti jedno izlaganje o tome, da sa par rečenica samo kaže nešto što nije direktno vezano za ovu tačku, ali jeste indirektno, a mene jako zanima budući da dolazim iz srednje Bosne, dakle, zanima me kakva je situacija sa brzom cestom Lašva – Donji Vakuf.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeća je uvažena zastupnica Azra Alajbegović.

AZRA ALAJBEGOVIĆ

Poštovani gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo.

Ja bih se, naravno, pridružila ovim čestitkama povodom i ove tačke dnevnog reda i teme i aktivnosti koje je ministar Vidović u posljednjih par mjeseci imao po pitanju izgradnje Koridora Vc.

S punim pravom, kao neko ko je 15 godina, na neki način, vozario Sarajevo – Kakanj, mogu da kažem da je zapravo izgradnja ove žile kucavice, prije svega, kvalitet života, značajno će povećati kvalitet života građana BiH u punom kapacitetu. Svi se mi vozimo tim putevima i znamo kako to izgleda kad imate autocestu i kad nemate autocestu, kad imate regionalni put dobar i kad nemate regionalni put. Ono što bih ja htjela da kažem to je da je sada, eto, ta dionica Sarajevo – Kakanj, koja je meni tako bliska obzirom na određene relacije i veze sa Kaknjom, jako dobro došla, međutim, nisam sigurna da su građani Kaknja novoizgrađenom trasom, bez obzira što je ona završena, zapravo dobili u kvalitetu življenja. Zašto? Zato što smatram da je dionica, bez obzira što bih izrazila zadovoljstvo što je završena, na neki način dodatno, kako bih rekla, multiplicirala ekološke probleme građana Kaknja i nadam se da ostali projekat ovog Koridora Vc neće učiniti građanima drugih gradova pored kojih prolazi Vc ono što je uradio građanima Kaknja.

Ono što bih htjela još da pitam, to je, u ovome izvještaju, zapravo, nisam vidjela, ako mi je promaklo izvinjavam se, šta je s regionalnim putem Kakanj – Drivuša i kojim će se to putem vršiti alternativni pravac Kakanj – Drivuša? Ja se samo nadam i molila bih ministra da mi odgovori da taj dio puta nije planiran na način da ide trasom koju su građani Donjeg Kaknja izgradili svojim vlastitim samodoprinosom prije 20-tak godina, a Općina Kakanj u zadnjih 10-ak godina proširila, taj mali seoski put sa 3 m na 6 m, jer mislim da ne bi bilo uredu prema količini investirano g tih stanovnika sada i taj regionalni put Kakanj – Drivuša provesti po toj trasi.

I ono što bih još htjela da kažem, to je da se nadam da će nadoknada za zemljište koje se oduzima biti kvalitetna, dostatna i adekvatna ljudima kojima se uzima, osobito ova zemlja u polju o kojem je govorio profesor Ajanović, obzirom na činjenicu da su idejni projekti završeni, da ne možemo sada insistirati na nekim promjenama. Jer moram da kažem da sam ovih dana bila u prilici da razgovaram s ljudima, takođe iz Općine Kakanj, iz te nazovimo mjesne zajednice Donji Kakanj koji su jako nezadovoljni ponuđenom cijenom za kvadrat zemljišta koji im se uzima, jer je to bilo polje koje ih je hranilo stoljećima, jako puno ljudi iz tih dijelova, a dobija se, kako su oni meni rekli, sramno niska cijena za kvadratni metar.

Ja smatram da ljude treba obešteti na adekvatan način i da, na neki način, tu mogućnost prehrane vlastite porodice od zemlje koja im se uzima, mogu, ne mogu reći prenijeti na neko drugo mjesto, ali, u svakom slučaju, da budu adekvatno obeštećeni.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Mirko Okolić se, ipak, opredijelio da sad kaže nešto.

MIRKO OKOLIĆ

Mislim da je racionalnije, vidim da svi postavljaju pitanje pa i ja ću da ne moram možda izlaziti dva puta, ja sam već otprilike vidio da može i na taj način.

Ja ne bih, evo, prije svega da kažem nešto što nije uobičajeno da, recimo, opozicija hvali nešto što dođe od ministra i vlade koja je pozicija. Ali ja ovaj puta zaista moram pohvaliti napore Ministarstva saobraćaja i komunikacija i ovaj izvještaj koji je za ove naše prilike, i ovako ove materijale koji dolaze u našu proceduru, zaista nešto čime se mogu i ostali rukovoditi i što se može pohvaliti.

E sad, da pređem na ono konkretno. Ja ne bih ovdje vodio nikakvu raspravu i politiku koja ne bi uticala i koja nema veze sa tehnikom i onim što je potrebno za Koridor Vc, od idejnog rješenja projekta pa do samog njegovog završetka. I ne bih govorio ni o eksproprijaciji, itd., to će neka druga služba raditi, itd. Međutim, mene interesuje sljedeće i onda ću pitati ministra da mi odgovori, iako sam ja u informaciji mogao nazrijeti, čitajući je, određene odgovore, ali želim da čujem od prvog čovjeka Ministarstva, jer će mi to biti vjerodostojnije, a to je – Šta je još potrebno od svega toga uraditi, odnosno, koji su problemi da ova dionica puta o kojoj je govorio i gospodin Matić, od Svilaja ili od Odžaka, kako hoćete, do Doboja ili Doboja Juga, i opet i tu kako hoćete, ne bude uzeta u nekakvom bržem roku u izgradnji? Znači, da čujemo koji je to problem, je li objektivne prirode ili subjektivne?

Dalje, volio bih da dobijem podatak od gospodina ministra, ukoliko raspolaže, a vjerujem da raspolaže, kao Ministarstvo, takvim podatkom, a to je – Koliko je kilometara izgrađenog autoputa potrebno, sa nekom prosječnom frekvencijom vozila, da oni za godine dana izfinansiraju jedan kilometar novog autoputa? Ako ste me razumjeli, gospodine ministre, jeste, znači, vidi se da struka radi, da bih mogao ja nekakve paralele iz toga izvući, a opet to sve govorim u odnosu na naše napore, kao države, da dobijemo kredite, da steknemo uslove itd. Mene interesuje nešto i od onoga što je uradila i naša susjedna država Hrvatska koja je radila autoputeve na dva načina. Jedno je kreditno zaduženje, a drugo je iz domaćih resursa putem samofinansiranja od strane izgrađenih dionica ili trasa autoputa, i tako otprilike zatvorila konstrukciju autoputa. Ne bih htio da pričam, mada bih tu informaciju volio, ali to nije u nadležnosti i nije tačka dnevnog reda jer se ovdje radi o međunarodnom Koridoru Vc, nema, vjerovatno, smisla sada postavljati pitanje oko toga. Ali, evo, možda usput, iako je to državno ministarstvo pa može da se uputi to pitanje – Kako razmišljaju o brzim putevima u nekom daljem postupku kao priključnice na ovaj autoput? A prije nego što dobijem odgovor, ja ću i reći svoje viđenje, a to je da brze puteve, kako je evropski svjetski trend, treba, čini mi se i moj je prijedlog, izbaciti iz razmišljanja i ići radije u manjoj mjeri sa izgradnjom autoputa, jel nije velika razlika u cijeni koštanja, koliko je velika razlika u bezbjednosti i brzi prometa.

Hvala lijepa.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Selim Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ

Pa ja moram da kažem da sam kao član Komisije za saobraćaj i komunikacije učestvovao u ovoj raspravi i da je jedno pitanje bilo, koje je i Nanić rekao – šta smo to u mogućnosti da ponudimo našoj građevinskoj operativi? I tu smo dobili tumačenje, da je moguće da se to uradi na način da se određeni projekat razbije na projekte koje može naša operativa raditi. I to će oni uraditi, ja se nadam da će i oni koji učestvuju u tome, znači, federalni... i RS tu naći modus.

Ali bih htio samo da se malo našalim, kažemo Koridor Vc je žila kucavica za BiH. I ja moram da kažem, od te žile kucavice prema Tuzlanskom kantonu nema ni damara jednog, nema ni nerva.

Drugo, što je postavila gospođa Azra pitanje, kaže – ekologija, Kakanj. Ja bih više volio zagađenje od autoputa nego zagađenje od termoelektarne. Ali ne, ja govorim kako bih ja to volio, ali nije suština mog izlaganja ovo, nego da kažem, hvala Vam, gospodine ministre, što ste za pet mjeseci učinili više nego za ono vrijeme koje ste bili poslanik u Domu naroda PSBiH. Ovdje govorim jednu stvar, ja se izvinjavam, kad struka dođe na stručno mjesto onda i poslovi idu daleko, daleko brže.

Hvala vam velika.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Ja nisam bio kad je kolega Živković sam sebe opominjao, a sad ću ja sam sebi dati riječ. Pa i zahvaliti sam sebi, da malo relaksiramo atmosferu. Mislim da je uistinu ovo jedna apsolutno pozitivna tema i vidi se kad je pozitivna tema kako je i pozitivno ozračje u raspravi o jednoj takvoj temi.

I ja se priključujem čestitkama ministru i resornom Ministarstvu na aktivnostima koje poduzimaju i na ovoj informaciji koja nam je ovdje pristigla. Ali, evo, malo sam ponukan nekim raspravama da dam nekoliko promišljanja i da istovremeno, možda i potcrtam i postavim i neka dodatna pitanja na koja vjerujem da će uvaženi ministar dati odgovore.

Ja spadam u red privilegiranih koji koriste jednu kratku dionicu izgrađene autoceste. Uistinu, moram reći privilegiranih i volio bih da što prije bude što više tako privilegiranih, pa i uz one elemente koje je uvaženi kolega Bešlagić sad rekao i eventualnog zagađenja. Moram reći da mi je to puno lakše trpjeti nego lošu regionalnu cestu. Znači, ja s jedne strane to želim reći.

S druge strane, želim kolege iz Zavidovića i iz Tešnja uputiti upravo na raspravu uvažene kolegice Azre, koja je rekla – da nije baš sve ni svijetlo kad imate cestu blizu svog mjesta, pa razmislite malo i o njenim argumentima kad razmišljate kojom stranom treba cesta proći.

Treća stvar, ja sam svjestan da to možda nije izravno, ne možda, možda i sigurno nije izravno u kompetencijama Ministarstva, ali nekoliko puta je potcrtano to. Ja ne želim ulaziti u trasu autoceste, ne želim ulaziti ni u idejne, ni u izvedbene projekte, nek se time bavi onaj ko to zna puno bolje od mene. Ali ima onaj dio koji mislim da mi, evo, iz svoje perspektive i volio bih

da se time bavimo, ono na što mislim da možemo na određen način utjecati. Osim prometnih prednosti izgradnjom autoceste na Koridoru Vc, koje imaju multiplicirajuće efekte na sve oblike življenja u BiH, onaj trenutni, prvi, pa ja bih rekao i najželjnije očekivani, čini mi se da je u ovom trenutku možda i najvažniji. Iako su ga kolege već pomenule, ovaj, ali volio bih da posebno s tog aspekta, koliko je to moguće, ministar i predloži eventualno nama u Parlamentu BiH šta bi bilo nužno da mi učinimo kako bi se, evo, vidio sam otprilike iz nekoliko rasprava, te naše zelje, ta naša htijenja mogla i realizirati. Kad sam ja u neformalnim razgovorima neke pitao za dosadašnje dionice autoceste – pa zašto nisu angažirani domaći izvođači, odnosno, zašto su oni podizvođači? Evo, oni koji su malo detaljnije pratili, vidjeli ste da je Vlada Federacije BiH morala donijeti interventne mjere kako bi zaštitila te podizvođače od izvođača. Jer ti izvođači, očigledno, osim što koriste naše resurse, naša finansijska sredstva, maćehinski se ponašaju prema onima koji uistinu prave tu cestu. Pa ako ti naši mogu biti podizvođači i praviti tu cestu, a ovi samo uzimati kajmak, ne vidim razlog zašto oni ne mogu biti i izvođači. Meni je tad rečeno da, jer ovdje se radi, znači, ova milijarda otprilike KM o kojoj govorimo, sve su kreditna sredstva. Ove dionice koje smo radili vlastitim sredstvima, ne znam šta nas je tu limitiralo da razmišljamo o svojim izvođačima, ali meni se kaže da je ... izravan odgovor. Da kreditori postavljaju uvjete koje moraju ispuniti potencijalni izvođači. A da su ti uvjeti tako postavljeni da nijedan naš izvođač ni teoretski ne može ispuniti te uvjete. Znači, volio bih vrlo precizan odgovor, ako je to tako, - znači, šta mi možemo učiniti da to ne bude tako, da uistinu angažiramo našu građevinsku operativu iz svih djelova BiH? Jer mi, čini mi se, vrlo često razmišljamo, evo, dionica prolazi, došla je do Kaknja, nadam se da će nastaviti dalje prema Zenici, da treba angažirati samo operativu iz Kaknja, ovaj, karikiram. Znači, imamo mi operative i izvan tog djela, znači i iz Bihaća i iz Tuzle i iz Brčkog i iz Bjeljine i iz Banja Luke, itd., da ne redam, iz Mostara i bezbroj drugih mjesta. Šta možemo učiniti, znači, po meni je to, uz sve ovo, ja vjerujem da će se sve ove nedoumice otkloniti i oko trase i oko projekata i oko eksproprijacija i oko dilema hoće li bliže biti jednom mjestu i drugom mjestu. Ali, mislim da je ovaj dio vrlo bitan i da na taj dio pokušamo uticati, da uistinu taj dio kolača, koji nije sitan za nas, bude uistinu jedan motor za naše, evo, neću reći težak termin, posrnuo gospodarstvo, kako bismo ubrizgali svjež novac i da uistinu budemo u funkciji tih ljudi koji željno očekuju te projekte, a zbog nekih administrativnih barijera nisu u stanju da budu dio tog projekta.

Hvala lijepa.

Zahvaljujem se gospodinu Lozančiću.

Evo sad pozivam nestrpljivog, neću reći strpljivog, jer on od juče čeka, ministra Rudu Vidovića da odgovori na postavljena pitanja, ali i na neka koja mi nismo postavili.

RUDO VIDOVIĆ

Hvala lijepo, gospodine predsjedatelju.

Poštovane dame i gospodo zastupnici, vidite, jučer pričamo o digitalizaciji, danas o cestogradnji, sutra ćemo o zrakoplovstvu, željeznicama, itd. Dakle, to su poslovi za koje je zaduženo Ministarstvo komunikacija i prometa i ja želim sudjelovati u ovakvim raspravama o važnim pitanjima, ovo je jedno od najvažnijih pitanja za BiH i po postavljenim pitanjima i razmišljanjima se vidi da bi imalo smisla i tematsku sjednicu na tu temu organizirati. Ali, evo, nije sporno i da kroz razmatranje izvješća o dosadašnjem radu, ne samo odgovorimo na pitanja, nego i, naravno, uvažavajući i vaše strpljenje, otvorimo i širu raspravu.

Ja sam nekoliko puta imao prigodu, od kako sam preuzeo ovo ministarstvo, da odgovaram na zastupnička pitanja i dosta toga ste vi zastupnici upoznati o aktivnostima koje se vode u Ministarstvu zadnjih godina, a rekao bih i zadnjih šest, sedam mjeseci kako sam ja na čelu ovog ministarstva. I ono što se događalo od prošle godine do ove godine je sadržano u ovom izvješću i, naravno, nemam ga namjeru niti prepričavati, niti čitati, vi ste to pročitali što se vidi iz pitanja koja ste postavili. Ali ono što na početku želim da kažem, dakle, jasno je svima da je ovaj projekt zajednička nadležnost svih razina vlasti, dakle, od državne, entitetske, kantonalne, županijske, odnosno, općinske vlasti. I ovih dana se, zapravo, finaliziraju određene aktivnosti prema najnižim razinama vlasti, dakle, županijskim i općinskim kad je u pitanju eksproprijacija, kao najosjetljiviji dio kad su u pitanju parcele u ovom momentu.

Ali, evo, ja ću vas, dakle, ukratko izvijestiti o onome što se događalo od kraja prošle godine kad je pisana informacija do danas. Danas je kraj trećeg mjeseca i rekao bih zadnja dva, tri mjeseca se zapravo postiglo puno onoga što smo radili šest mjeseci, a radi se zastoju o kojem je nekoliko pitanja bilo uvaženih zastupnika. A taj zastoj u procesu, odnosno, u dinamici je, evo, na zadovoljstvo i moje, moje pod broj jedan, a, evo, i drugih koji su sudjelovali u razgovorima, jutros na Vladi Federacije BiH otklonjeno. Dakle, usvojene su dvije odluke na Vladi Federacije BiH koje su u ovom trenutku otkočile zastoj, a koji se tiče operativnosti kreditnih sredstava za četiri dionice koje su predmet međunarodnog ugovora, sporazuma, zajma sa bankama i za koje je urađena projektna dokumentacija u potpunosti i za koje su osigurana sredstva za eksproprijaciju, za koje je Vlada Federacije BiH dala suglasnost za operativnost tih sredstava, za koje je Federalna direkcija za autoceste uputila prema nižim razinama vlasti zahtjev da se organiziraju općinska povjerenstva koja će u ovom trenutku imati važnu ulogu na utvrđivanju tržišne cijene eksproprijacije parcela kroz koje prolazi autoput na Koridoru Vc. I ovih dana sam ja imao priliku sa nekim načelnicima općina na tu temu razgovarati, naravno, tu se očekuje angažman kako bi dozvole i suglasnosti koje su potrebne za pripremu dokumentacije za tendersku dokumentaciju, za raspisivanje međunarodnog tendera bile kompletirane, ne samo one što su nadležne insititucije, dakle, što je resorno ministarstvo dužno uraditi, nego i druge suglasnosti, elektra, PTT, odnosno telekoma, elektroprivreda, komunalnih itd. Evo, tu je gospodin Namik Kupusović, on je voditelj ovog projekta, nekih 17, 18 standardnih suglasnosti treba prikupiti i ja mislim da tu neće biti problema na razini općina.

Ali, evo, ja ću nastojati, kako su postavljena pitanja, odgovoriti i, naravno, ostaviti mogućnost ako bude potrebno i detaljnije, tu će mi gospodin Kupusović pomoći, ali mislim da sam uspio zapisati sva pitanja, ako neko ne bude zadovoljan odgovorom, ja sam spreman da odgovorim, naravno.

Dakle, aktuelno stanje vezano za dva međunarodna sporazuma sa Republikom Hrvatskom. Ti sporazumi se odnose na priključne točke, dakle, gore most, na sjeveru most Svilaj i južna granica, prijelaz Bijača su prošli proceduru, dakle, u Vijeću ministara BiH prvu fazu, prošli su proceduru i u Predsjedništvu BiH koje je, zapravo, mjerodavno za odobravanje, otvaranje sporazuma, formirana su povjerenstva. Paralelno sa ova dva sporazuma je, također, prošao Sporazum za međunarodni most Gradiška, istu proceduru. U srijedu naše povjerenstvo iz BiH ide u Zagreb i definitivno priprema sporazum koji bi, zapravo, trebalo potpisati u skorije vrijeme i koji će doći na ratifikaciju, kao što su i jučer došli neki sporazumi ovdje iz zrakoplovstva. Po mojim informacijama, ministar Kalmeta je..., u Hrvatskoj je jednostavnija

procedura, dakle, kraća tri, četiri puta nego kod nas. Taj sporazum je upućen prema vladi, sporazumi su upućeni prema Vladi Republike Hrvatske i nema razloga da ne budu prihvaćeni.

Bilo je nekoliko pitanja da li su otklonjeni problemi u Vladi Federacije BiH? Obzirom da smo mi, kod usvajanja na Vijeću ministara BiH, ove informacije..., dakle, Ministarstvo je predložilo jedan zaključak kojim se, zapravo, poziva Vlada Federacije BiH i njena ministarstva da, kako smo mi to rekli – riješe problem pristupa kreditnom sporazumu i da se omogući izdavanje suglasnosti i dozvola, to sam već rekao. Dakle, sporne dionice, moramo tako govoriti, su bile točke Blagaj i Počitelj. Naravno, lokalna zajednica je tražila nekoliko sastanaka, mi smo puno održali sastanaka s lokalnom zajednicom i na koncu nužda i potreba je bila da se nađe zajedničko rješenje, i u ovom trenutku, još nemamo zajedničko rješenje. Ali, imamo način koji je, zapravo, omogućio da nesporne dionice, a misli se sve ove druge na trasi Koridora Vc, mogu ući u proceduru izdavanja suglasnosti Federalnog ministarstva prostornog uređenja i nižih razina.

A na današnjoj sjednici Vlade Federacije BiH su usvojene odluke koje će u narednih šest mjeseci obvezati Federalno ministarstvo prostornog uređenja da se na relaciji čvorište Mostar-sjever do čvorišta Počitelja analizom utvrdi konačan prijedlog trase, najbolji, dakle naj, naj, nema najoptimalniji, ali najbolji prijedlog trase koji zadovoljava kriterije i tehničke i financijske i prometne i ekonomske. Ove odluke su u ovom trenutku ostavile prostora za traženje tih rješenja, a isto tako omogućile da se za nesporne dionice, pogotovo ove dionice za koje su osigurana kreditna sredstva, za koje BiH ne plaća kamate, nego penale, da ta sredstva budu što prije operativna i da se za ove četiri dionice, dakle, Svilaj – Odžak, Trivuša – Donja Gračanica, Vlakovo – Tarčin i Bijača – Zvirovići, prikuplja dokumentacija, suglasnosti i priprema se tenderska dokumentacija za raspisivanje tendera.

Ovdje se nekoliko zastupnika dotaklo mogućnosti potpore domaćim poduzetnicima, to pitanje je aktuelno i vidite i sami reakcije u traženju mogućeg načina, dakle, predsjedatelj Lozančić je na kraju rekao šta mi možemo učiniti u tom smislu, kao Parlament BiH. Naravno, određenim zaključcima je moguće, rekao bih, isforsirati da se iznađe mogućnost. A već smo mi rekli, dali smo u informaciji i u ovakvim nastupima, da tenderskom dokumentacijom, stvaranjem podlotova ili manjih dionica ćemo stvoriti mogućnost da naša operativa, naši poduzetnici se organiziraju u konzorcij, da se na vrijeme prijave i da budu povoljni po cijenama. Ali ono što u ovom trenutku moramo uraditi, to je obaveza i kreditnih sporazuma, a i obaveza Zakona o javnim nabavkama, tender mora biti međunarodnog karaktera i, naravno, čim je on takav, on daje mogućnost izvođačima iz, rekao bih, čitavog svijeta da se prijave. I ja vjerujem da će, evo, ove kraće dionice koje su sad predmet ovog kredita, zapravo, nisu od deset, najduža je, ja mislim, dvadeset i nešto kilometara, to nije ni predugačka dionica, ako bude potrebno, je li, i podlotove urediti da bi naši izvođači mogli biti konkurentni. U svemu tome postoje jasni kriteriji, znate, evo, most, to nije nadležnost našeg ministarstva, u razgovoru sa Federalnom direkcijom, dakle, imam informaciju, Vijenac kod Kaknja, jedna od referenci je bilo da ponuđač mora dostaviti dokaz da je u zadnjih, ne znam koliko godina, uradio nekakav sličan most. Tako da naši poduzetnici koji imaju operativu, po meni, od ovog trenutka imaju mogućnost da se organiziraju i da se uvežu i sa nekim izvođačima koji imaju takve reference.

Koridor kroz RS, dakle, dokumentacija, tamo je urađeno dosta na pripremi dokumentacije, brže nego u Federaciji BiH, istina kraća je dionica 49 km, manji su problemi.

Dakle, dionica od Doboja do Vukosavlja u ovom trenutku nije predmet kreditnog aranžmana. Međutim u razgovoru sa EBRD-om, obzirom da su oni Evropska razvojna banka, zainteresirani za dodatna kreditiranja, postoji obećanje da bi i ta dionica mogla biti predmet kredita ukoliko se do tad stanje sa STRABAK-om definira, ne znam na koji način, o tom ne bih govorio.

Što se tiče daljih aktivnosti za eksproprijaciju, rekao sam maloprije da je Vlada Federacije BiH prije neki dan stavila suglasnost na sredstva koja mogu biti operativna, a ona su, zapravo, prikupljena od cestarine na autoputu u dužini 37, osam kilometara, koliko imamo. Dakle, imamo toliko autoputa izgrađenog i od ... 10 feninga, dakle, po svakoj litri prodane nafte i po mišljenju Vlade Federacije BiH, evo, ja imam tu odluku, mi smatramo da bi ta sredstva bila dovoljna za ove četiri dionice koje su sad predmet kredita.

Gospodin Šefik Džaferović postavio je jedno vrlo važno pitanje, kad gledamo u suštini ukupnog koridora, jer mi sa ovu milijardu konvertibilnih maraka, dakle, u ovom trenutku koju želimo što prije utrošiti na izgradnju puta, riješili smo nekih sto tridesetak kilometara, ostaje 170 km najtežih, najteže dvije dionice, to su Zenica – Doboj i Tarčin – Mostar. I mi smatramo da bismo te dionice mogli uraditi kombinacijom, dakle, javno-privatno partnerstvo. Evo, informaciju, ja mislim da sam je podnio prošli put, ali, evo, još jedanput da ponovim, da je EBRD nama omogućio aranžman sa jednom engleskom firmom „Etkins“ koja ovih dana završava studiju, rekao bih, izvodljivosti javnog-privatnog partnerstva sa modelima. I mi smatramo da bismo do tad mi dosta toga uradili, a stvorili bismo mogućnost mogućim budućim zainteresiranim koncesionarima da ove teške dionice..., i mnogi kažu da je to bolje uraditi nego kreditnim aranžmanima... U međuvremenu, mi radimo na izradi projektne dokumentacije, istina, ovih dana su se, zadnjih mjeseci, ubrzale aktivnosti na ovim dionicama koje su predmet kredita. I, naravno, sve ove probleme petlje, znate, izlaz, prilaz, vrijeme je da sad razgovaramo, da ne uđemo u trenutak, kao što se dogodilo, evo, bilo je i takvih zamjerki za ove sporne dionice, da imamo kredit koji treba biti operativan, koji u određenim svojim odredbama govori da je prošlo vrijeme da se plaćaju penali. A, evo, nismo riješili probleme na terenu, bez obzira što su postojale javne rasprave, pitanje je koliko je javna rasprava i bila podržana, objavljena, itd. Dakle, sad je vrijeme da se lokalne zajednice uključe, u suradnji sa državnim Ministarstvom, Ministarstvo je tu potpuno na raspolaganju. Nedavno smo razgovarali o petlji dolje, bio sam u Tešnju, u Usori, itd.

Javno-privatno partnerstvo, dobro, to je Zavidovići petlja. Da li je u Federaciji BiH riješeno? Je. Koliko, e, dakle, bila je ocjena koliko je ostatak. Dakle, po našim procjenama, ostatak dionica koje nisu predmet kredita bi bio negdje oko dvije milijarde eura. I mi mislimo da, dakle, u tom smislu, javno-privatno partnerstvo tu može naći tu prostora.

I što je dalje, brza cesta Lašva – Donji Vakuf. To nije izravna nadležnost, ali ja sam isto s tih prostora i imam informaciju, dakle, mi smo, na moje inzistiranje, prije četiri, pet mjeseci utemeljili u Mostaru, na jednom sastanku, koordinaciju ministara komunikacija i prometa, dakle, entitetskih i državnog, zato što se naše nadležnosti naslanjaju, prepliću i ima smisla održavati sastanke. Mi smo na jednom takvom sastanku, na koordinaciji ministara razgovarali o žurnosti izgradnje brzih cesta u RS i u Federaciji BiH, tako da, evo, u Federaciji BiH se zaključilo da brza cesta Tuzla – Brčko – Orašje već ulazi, rekao bih, u aranžman i Federalna Vlada je već razgovarala sa nekim od banaka. A brza cesta Lašva – Donji Vakuf, Vlada se odlučila, obzirom

da se radi o najprometnijoj cesti, da bi, dakle, raspisivanje koncesije, zbog broja vozila koji se iz dana u dan povećava ,već bio....., dakle, zainteresiran jedan broj investitora. I ovih dana je Vlada donijela odluku i priprema se tenderska dokumentacija za poziv mogućim koncesionarima.

Dakle, dobro, uvjete sam rekao. Ja ću se sad malo našaliti, dakle, mene u zadnje vrijeme tiskovine, je li tako, neke hvale neke ne hvale, zanimljivo je i ovdje bilo da i pozicija i opozicija, naravno, hvala vam na tome, međutim, kad se razgovaralo vrlo često o problemima, onda se meni postavlja pitanje – da li u BiH postoji politička volja za autoput na Koridoru Vc? Ja sam se uvjerio i dok sam bio zastupnik i, naravno, kad sam preuzeo Ministarstvo, da u komisijama, u Parlamentu BiH, apsolutno postoji politička volja za ovim projektom i niko nije mogao, dakle, etiketirati nijednu stranku da nije zainteresirana. Pitanje je, dakle, samo operativnosti naših zaključaka i odluka koje su ranije donesene, i u Federalnom parlamentu i u Federalnoj vladi, i Vladi RS i u državnom Parlamentu, evo, sva naša izvješća su do sad primljena k znanju. Ali ono što bi mogao biti zaključak, potpora ovom projektu, dakle, ne moraju to biti pohvale, da se daje podrška Ministarstvu na ukupnom angažmanu. Tragom ovih zaključaka što i Vijeće ministara..., da zajedno sa drugim razinama vlasti, prije svega mislim, dakle, na entitetske, u vrijeme i kad mi završimo projektnu dokumentaciju, budemo sudionici ukupnog projekta do završetka. Mi nećemo završiti svoj dio posla kad, evo, za ove četiri dionice 31.3. predamo dokumentaciju, mi želimo biti sudionici, obzirom da se u Ministarstvu konstatirao veliki broj ljudi koji rade na ovom projektu, velik broj stručnih projektanata i revidenata koji rade na ovom projektu i mi smo kao takvi spremni njih sve staviti u funkciju da ovo što želimo i što je naša obaveza da što prije, dakle, krenemo s aktivnostima.

I zadnje, zadnji odgovor na jedno pitanje, šta očekujemo u ovoj godini, mislim da je gospodin Izetbegović to postavio. Ono što ja mogu sa ove pozicije kazati, dakle, nakon današnje odluke, ove dvije odluke Vlade Federacije BiH, ne postoji nikakva zapreka da se formiranjem povjerenstva koje će kantoni predložiti, i općine, narednih, ne znam koje je to vrijeme, to ne mogu garantirati za njih, urade sve potrebne suglasnosti i da se raspiše međunarodni tender. Po našim procjenama, ako tu ne bi bilo zastoja kod eksproprijacije i izdavanja suglasnosti, po mom mišljenju, (ne bi trebalo..., da bi ove dionice mogle koncem ove godine ili početkom iduće godine...) Je li to previše optimistički, ja mislim, ako ne bi bilo zapreka u svim ovim suglasnostima, da bismo otprilike to tako mogli. Naravno, je li vrijeme 11., 12. mjesec za bagere ili je 2. il 3., to je sad, naravno, pitanje više sile. Tako da bi sve suglasnosti, ako bi bilo i ovo sve skupa urađeno, možda bi moglo biti koncem godine, a bagere, posao, zapravo, autoput kreće kad bager uđe. Ja sam rekao neki dan novinarima da sam ja naučio voziti bager i volio bih da me u ovom mandatu zapadne taj prvi iskop jedan sat, ja vjerujem da ću to doživjeti.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem ministru.

Ima li još zastupnika zainteresiranih za pitanja rasprave po ovom pitanju, po ovoj točki dnevnog reda?

Nema, zaključujemo raspravu po četvrtoj točki dnevnog reda.

Prelazimo na petu točku dnevnog reda,

Ad. 5. Izvješće o radu Ureda za razmatranje žalbi u 2009. godini – materijal Ureda za razmatranje žalbi, broj: 01,02-50-3-386/10 od 26.2.2010. godine

NIKO LOZANČIĆ

Ured za razmatranje žalbi nam je 26.2.2010. godine dostavio Izvještaj. Povjerenstvo za financije i proračun 22.2.2010. godine dostavilo je Mišljenje u kojem navodi da je usvojilo samo zaključak iz dijela 18.1. Izvještaja, a bez ostalih zaključaka iz dijela 18.

Otvaram raspravu o Izvještaju s Mišljenjem Povjerenstva.

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ

Molim. Čega imamo li?

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ

Imamo, imamo. Nema, ima uvaženi zastupnik Bajazit Jašarević.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ

Poštovani gospodine predsjedavajući, poštovane dame i gospodo zastupnici.

Imam potrebu da danas u povodu razmatranja Izvještaja Ureda za razmatranje žalbi istaknem tačku 8.5. u kojoj piše - 96,71% žalbi, zaprimljenih tokom 2009. godine, riješeno je u propisanom roku za rješavanje, s tim da je prosječno vrijeme rješavanja tih žalbi bilo 22 dana. U 48 predmeta ili 3,29% slučajeva žalbe su riješene u dužem roku od propisanog i prosječno vrijeme rješavanja takvih žalbi bilo je 78 dana.

Bilo je nezamislivo da prije dvije godine zamislimo da ćemo tako brzo, ili relativno brzo, doći do ovakvih podataka i moram iznijeti neki svoj stav, ali i Komisije za finansije i budžet, da je Ured za žalbe napravio jedan napor...

NIKO LOZANČIĆ

... e sad nemamo kvoruma, sad kad uvažena zastupnica izađe nećemo imati kvoruma.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ

... i da je dostigao te zavidne rezultate u kome se, inače, mora doći do vremena kada će oni koji vode upravne postupke, podnošenjem godišnjih izvještaja, uvjeriti javnost da u skladu sa zakonom efikasno donose rješenja u tim upravnim postupcima.

S obzirom da ni ovo 3,29% slučajeva nije zanemarivo, predlažem zaključak, ovi zaključci su bili razmatrani i na komisiji, nažalost, kad smo glasali, preskočili smo o tome se izjašnjavati, pa ću, evo, ponuditi Domu ove zaključke.

Predlažem zaključak: Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži od Ureda za žalbe da pripremi i realizuje program mjera za rješavanje, pa naglašeno, svih žalbi u postupku javnih nabavki u propisanom roku.

I drugi zaključak ili podzaključak: U Godišnjem izvještaju o radu Ureda za žalbe potrebno je u posebnom poglavlju obraditi žalbe koje nisu riješene u propisanom roku sa precizno iznesenim razlozima za produženje vremena rješavanja u odnosu na propisano vrijeme.

Ovi zaključci su daljnja podrška Uredu za žalbe da dođemo do situacije kada ćemo moći reći da je Zakon o javnim nabavkama efikasan u dijelu rješavanja po žalbama učesnika u postupku javne nabavke, ja sam uvjeren, a imali smo priliku i da predsjednika Ureda vidimo na Komisiji za finansije i budžet, da se to na takav način i razumije. I htio bih, s obzirom da su me odredili da budem na Domu neki izvjestilac, ako zatreba, da kažem da smo ove zaključke prihvatili, samo prvu tačku, a ostale tačke smo ostavili i predložili Domu da se to u ovom momentu ne podržava, a da Komisija za finansije i budžet i Ured za žalbe održe posebnu tematsku sjednicu Komisije na kojoj ćemo izneseni prijedlog o ovim zaključcima razmotriti i vidjeti šta da se radi a da se unaprijedi rad Ureda za žalbe.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupnik Jašareviću.

Nema više prijavljenih, zaključujemo petu tačku dnevnog reda. Molim.

_____(?)
/nije uključen mikrofoni/

NIKO LOZANČIĆ

Nema potrebe, čuli smo pohvalu od izvjestitelja u ime povjerenstva i zahvaljujemo.

Prelazimo na šestu tačku utvrđenog dnevnog reda.

I prije, izvolite, uvaženi zastupnik Denis Bećirović, poslovnička intervencija.

DENIS BEĆIROVIĆ

Poštovani predsjedavajući, s obzirom da već duže vrijeme radimo na ivici kvoruma, a sada smo ostali potpuno bez kvoruma, a na osnovu konsultacija i sa brojnim klubovima ovdje u Parlamentu BiH, s obzirom da je ovo ipak jako, složićete se i vi, osjetljiva tema koja zaslužuje sigurno kvalifikovanu većinu i nije ovo tema ni za kakvo preglasavanje, itd., prijedlog je našeg kluba, ako je moguće Vi, kao predsjedavajući, evo, mi kao predlagači i predsjednici klubova, da napravimo jednu pauzu od 10, 15 minuta i da se dogovorimo kako ovu tačku i kada otvoriti, a vjerovatno i u nastavku sjednice. Evo, dakle, sa svim klubovima s kojima sam razgovarao postoji saglasnost da probamo ovo dogovoriti sada.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Znači, ja sam maloprije konstatirao kad smo ostali bez kvoruma, znači, konstatirao sam kad smo ostali bez kvoruma, do tog trenutka smo imali 22 u dvorani, i to jeste kvorum u skladu s Poslovníkom. Mi možemo nastaviti raspravu i s nedostatkom kvoruma, ne možemo se izjašnjavati, znači, ne možemo donositi odluke ako nemamo kvoruma. Znači, možemo nastaviti raspravu, možemo, ukoliko postoji suglasje ostalih klubova, napraviti kratku stanku radi konsultacija sa predsjednicima klubova. Znači, nemam ništa protiv da vidimo na koji način dalje nastaviti ovu sjednicu.

Cijeneći mudru preporuku uvaženog predsjedatelja Ustavno-pravnog povjerenstva, ja dajem stanku od 15 minuta kako bi se sastao Prošireni kolegij.

/PAUZA/

NIKO LOZANČIĆ

Dame i gospodo zastupnici, molim vas da zauzmete svoja mjesta kako bismo nastavili s radom. Ja ću vas kratko informirati o rezultatima ovog našeg dogovaranja, zbog toga je ova stanka trajala malo duže nego što je bila najavljena. Mi smo se dogovorili da nastavimo rad ove sjednice u skladu s Poslovníkom i da pokušamo danas u skladu s Poslovníkom okončati rad današnjeg zasjedanja. I u tom smislu, evo, ja konstatiram, znači, pošto je bila dilema hoćemo li imati kvoruma, da u ovom trenutku imamo kvorum za punovažan rad i odlučivanje.

Prelazimo na šestu točku dnevnog reda,

Ad. 6. Prijedlog rezolucije o važnosti osude genocida u Srebrenici i ratnih zločina u Bosni i Hercegovini za izgradnju trajnog mira – predlagač: polsanik Denis Bećirović, broj: 01-02-12-261/10 od 3.2.2010. godine

NIKO LOZANČIĆ

Zastupnik Denis Bećirović je 3.2.2010. godine dostavio u parlamentarnu proceduru pomenutu Rezoluciju. Na 72. sjednici, Dom je u okviru prethodnih pitanja, a u skladu s člankom 148., stavak 2. Poslovnika Doma, odlučio da se Rezolucija uputi u nadležno povjerenstvo. Nadležno Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku je 8.3. dostavilo Mišljenje o Rezoluciji.

Otvaram raspravu.

Poslovnička intervencija, uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja ne znam koliko nas u ovom trenutku ima 22, 21, da li imamo zaista kvorum. Ali, pod pretpostavkom da smo i na ivici kvoruma, da ga i nekako imamo, mi smo o tome sada razgovarali i na Kolegiju. Ja neću puno insistirati, samo što hoću ovdje i radi stenograma da kažem, da ovako ozbiljna tema, ovako osjetljiva tema sasvim sigurno zaslužuje da postoji neka kvalifikovana većina za tu raspravu. A Parlament BiH se može opredijeliti da radi i ovako na ivici kvoruma, da raspravlja o tome, itd., i ja ću poštovati ako bude ta odluka. Međutim, predlažem jedan kompromisan prijedlog, i ako je moguće da se izjasnimo da ovu sjednicu okončamo, a da ovu osjetljivu i važnu tačku dnevnog reda, ipak, raspravljamo u ambijentu kad je mnogo veći broj poslanika prisutan, kad možemo iskazati svoje stavove prema tome na narednoj sjednici Parlamenta BiH.

Ako možemo o tome glasati, ako poslanici misle da treba raditi u ovakvom sastavu, na ivici kvoruma, o ovakvoj temi, radićemo, nema šta drugo.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Moram reći da ovaj sadašnji Vaš istup dovodi u pitanje potrebu održavanja ovih konsultacija i proširenih klubova, jer mislim sve smo to ispričali tamo. I dogovorili smo se ovo što smo se dogovorili.

Za informaciju i radi stenograma, kako Vi kažete, ovog trenutka, ako sam ja dobro prebrojao, a ko ne vjeruje nek prebroji ponovo, 25 nas je u dvorani, što je puno više od kvoruma za zasjedanje, isto tako puno manje od ukupnog broja zastupnika koji čine ovaj Zastupnički dom.

Ova točka dnevnog reda je u skladu s Poslovníkom i to moram sad ponoviti, iako sam tamo rekao, obvezna točka dnevnog reda i mi obveznu točku dnevnog reda ne možemo skinuti s dnevnog reda, o njoj možemo, kao što sam i tamo rekao, obaviti i okončati raspravu. I ako bude prijedloga, možemo odgoditi izjašnjavanje o ovoj točki dnevnog reda, ali ako bude prijedloga za takvo nešto. Znači, imamo sve poslovničke uvjete i obveze da ovu točku razmatramo.

_____(?)
/nije uključen mikrofoni/

NIKO LOZANČIĆ

Ne možemo se izjašnjavati o nečemu što nije dopušteno po Poslovniku. Znači, radi se o obveznoj točki dnevnog reda i ni ja, ni Vi, ne možemo se sad izjašnjavati o nečemu što je Poslovníkom već definirano.

DENIS BEĆIROVIĆ
/nije uključen mikrofón/

NIKO LOZANČIĆ

Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Nemojte govoriti da ne možemo, jako dobro... i nemojte sada da navodim primjere šta smo na pojedinim sjednicama radili, i kad i kako smo prekidali sjednice i tačke dnevnog reda i prolongirali. Možemo, ako hoćemo. Ja jedino molim, u skladu i sa dosadašnjom praksom, šta smeta da se izjasnimo o tom zaključku, ako hoće većina ovdje prisutnih da nastavimo raditi u ovakvom ambijentu, nastavićemo, nema tu nikakvog spora dalje.

NIKO LOZANČIĆ

Ovo je za sad vrlo dobar ambijent za rad ukoliko želimo raditi, što se tiče ambijenta. Što se tiče Poslovníka, ja mogu ponoviti još koliko god hoćete puta, pošto ste poslovnički intervenirali. Znači, da po Poslovníku nije moguće skidanje obvezne točke dnevnog reda. Znači, nije moguće skidanje obvezne točke dnevnog reda, mi možemo proći ovu točku bez ikakve rasprave, to je stvar Vaše ili naše volje hoćemo li uopće raspravljati o ovoj točki i to ne bi bila prva točka o kojoj nećemo raspravljati. Znači, ali to možemo, a možemo i raspraviti.

DENIS BEĆIROVIĆ

... ako jedino Klub SDP-a insistira na ovome o čemu sam govorio, da prekinemo bilo kakve ove poslovničke rasprave, otvorićemo tačku i raditi. Eto, da ne pravimo ni rasprave, ni diskusije. Mislim, ako jedino mi to smatramo, onda, hajmo krenuti po tački dnevnog reda. Eto, da prekinemo ...

NIKO LOZANČIĆ

Ja Vas molim, uistinu, da pokušamo..., da mi pomognete da radimo u skladu s Poslovníkom. Znači, ovo do sad nije pomoć da radimo po Poslovníku, ja Vas molim da mi pomognete da radimo po Poslovníku i ja sam otvorio raspravu o 6. točki utvrđenog dnevnog reda.

Izvolite, evo replika, uvaženi zastupnik Drago Kalabić.

DRAGO KALABIĆ

Žao mi je, gospodine predsjedavajući što moram da kažem, iako sam cijelo vreme pokušavao da, i tamo na sjednici i danas, tri puta je prošireni Kolegijum zasjedao, ali, javili smo se za repliku ja i kolega Nanić i, evo, usaglasili se da ono što zajedno mislimo. Mislim, Denise, da nije korektno, Kluba SDP-a nema, mi ćutimo o tom, Kluba SDP-a.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

DRAGO KALABIĆ

Pa, vidite, molim Vas, predsjednika partije nema, člana, poslanika i mi ćutimo o tome, ne ulazim zašto ga nema, ali, nemojte, molim Vas, imamo kvorum, imamo sve, sve smo uradili što smo vas...

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

DRAGO KALABIĆ

...pa rekli smo, pa i tamo smo rekli, pa slažem se, pa rekli smo da nećemo otvarati, ali mi ćutimo o tome. Tamo smo se usaglasili, predsjedavajući je iznio stav, (ja sam mislio da nije sad ćemo se)

/zajednička diskusija/

DRAGO KALABIĆ

Dobro.

NIKO LOZANČIĆ

Ima li iko prijavljen za raspravu?

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ

Ne vidim nikog prijavljenog. Uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ

Na početku, s obzirom da u ime predlagača imam 20 minuta kad je riječ o Rezoluciji, želim zaista izraziti protest što o ovakvoj temi raspravljamo na ovakav način, bez prisustva dva od tri člana Kolegija, gotovo na ivici kvoruma. Ali i to je nečija volja i, prema tome, ova tačka dnevnog reda je otvorena.

Riječ je, dakle, o Rezoluciji koju je predložio Klub poslanika SDP-a, Rezolucija nosi naziv – Rezolucija o važnosti osude genocida u Srebrenici i ratnih zločina u BiH za izgradnju trajnog mira. I mi smo u ovoj rezoluciji, pokušali smo da tekstom ove rezolucije nikoga ne uvrijedimo, a da, prije svega, suštinski osudimo sve ratne zločince i da iskažemo počast prema svim žrtvama ratnih zločina, kako genocida u Srebrenici, tako i svih ratnih zločina na teritoriji BiH. I zbog toga ova rezolucija počinje sa riječima – da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH odaje počast svim žrtvama i izražava najdublje saučešće porodicama žrtava genocida počinjenog u Srebrenici, kao i svim građanima BiH koji su bili žrtve. Dakle, ovdje se ne govori selektivno o jednoj naciji, jednoj vjeri, već govorimo o svima koji su bili žrtve.

Predstavnički dom, takođe, u ovoj rezoluciji se poziva da pozove, odnosno, da ocijeni da je privođenje pravdi preostalih bjegunaca osumnjičenih za genocid i zločine protiv čovječnosti i ratne zločine preduslov za izgradnju trajnog mira i stabilnosti u BiH. U ovoj rezoluciji, takođe, pozivamo se i ukazujemo na važnost Konvencije o sprečavanju kažnjavanja zločina genocida i treba, naravno, kroz ovu Rezoluciju, da pokažemo spremnosti, da gradimo državnu politiku na vrijednostima mira, tolerancije i pomirenja. U ovoj rezoluciji, Predstavnički dom treba vrlo jasno da ocijeni da je prihvatanje i Odluke Međunarodnog suda pravde i ispunjavanje naloženih mjera ne samo obaveza po sudskoj odluci, nego i uslov za izgradnju demokratskog, otvorenog i pravednog društva u BiH. U ovoj rezoluciji, takođe, Parlament treba da kaže da je svako veličanje, opravdavanje ili relativizacija genocida i svih drugih povreda Međunarodnog prava zločin koji ugrožava ustavni poredak, sadašnjost i budućnost BiH.

U ovoj rezoluciji, takođe, pozivaju se nadležni organi ove države da kroz svoj pravni sistem i postupanje državnih organa, jasno osude i sankcionišu svaki pokušaj relativizacije genocida u Srebrenici i ratnih zločina počinjenih u BiH. Takođe, u ovoj rezoluciji, Parlament BiH treba napokon nedvojbeno i jasno da podrži i tekst Rezolucije o Srebrenici koji je usvojio Evropski parlament, 14. i 15. januara 2009. godine u Strazburu. I, naravno, na kraju ove rezolucije pozivaju se posebno religijske zajednice, mediji i obrazovni sistem da takođe djeluju u pravcu izgradnje pomirenja i izgradnje povjerenja među bosanskohercegovačkim narodima.

U Rezoluciji se, takođe, naglašava i važnost obrazovnog sistema i da u obrazovnom sistemu naglasimo važnost osude zločina koji su počinjeni u prošlosti. Mi u Klubu SDP-a smatramo da bi usvajanje ove rezolucije značilo i to da bismo iskazali, na određen način, senzibilitet i solidarnost prema svim žrtvama u BiH, kao i preživjelim porodicama žrtava. Sjećanje na genocid u Srebrenici i ratne zločine u BiH potrebno je bez sumnje ugraditi u naše zajedničko istorijsko pamćenje i u temelje proširenja EU na područje zapadnog Balkana.

Takođe, mislim da vrlo jasno danas treba reći da ne treba nikada pristati na stereotipe o tome kako su čitavi narodi kolektivno odgovorni, itd. Za svaki zločin postoji krivac i svaki

zločinac pojedinačno treba da odgovara za svoja nedjela. Nije nam nepoznato ovdje u BiH da je veliki broj zemalja u susjedstvu, zemalja EU, uključujući i Evropski parlament, jasno kazao svoj stav o tome. Moje je mišljenje da stav o genocidu u Srebrenici i ratnim zločinima u BiH trebali smo uraditi prvo mi u BiH, prije i Evropskog parlamenta i bilo kojeg parlamenta u Evropi. Međutim, žalosno je da 3 godine nakon Presude Međunarodnog suda pravde u Hagu i 15 godina nakon Dejtona, zakonodavni organ u kojem mi trenutno djelujemo u ovom mandatu još uvijek za ovih 15 godina nije se ni na koji način očitovao u vezi sa genocidom u Srebrenici ili ratnim zločinima. Za ovih 15 godina u najvišem zakonodavnom organu ove zemlje nije usvojena ni jedna rezolucija, eventualno deklaracija ili izjava koja bi nedvojbeno ukazala na osudu ratnih zločina u BiH.

Moram reći da je evidentno, 15 godina nakon Dejtona, da je sasvim sigurno došlo do kolizije između dva ideala, ideala mira i pravde. Mir jesmo uspostavili 1995. godine, ali pravde u ovoj zemlji još uvijek nema. Ova rezolucija je upravo korak prema pravdi, korak prema istini i korak prema izgradnji trajnog mira na ovim prostorima. Ova rezolucija je bez sumnje, ko želi pošteno da pogleda sadržaj ove rezolucije, u interesu svih građana i naroda ove zemlje i u ovoj rezoluciji se ni na jednom mjestu ne pravi razlika među žrtvama po njihovoj nacionalnoj ili vjerskoj osnovi. Zločin je zločin i ko god ga je počinio mora za to odgovarati.

Mi smo peti saziv Parlamentarne skupštine BiH, do kraja ovog saziva ostalo je još nekoliko mjeseci. Mislim da trebamo smoći snage da usvojimo jedan ovakav dokument. Sa ovakvim dokumentom nesumnjivo kasnimo, ovo je trebalo znatno prije uraditi. Moram reći, takođe, prije nego što smo otvorili danas raspravu po ovom dokumentu, da smo unutar Kluba SDP-a obavili otvorene i tolerantne razgovore sa gotovo svim klubovima koji djeluju u Parlamentu BiH. Pokušali smo i na taj način, prije ove rasprave na sjednici, da ukažemo na jedan razuman način zašto ovo treba prihvatiti i zašto je ovo u interesu svakog naroda i čovjeka u ovoj zemlji. Ovo jeste krajnje osjetljiva i ozbiljna tema i ova zemlja 15 godina čeka ovu rezoluciju. Trebalo je pet saziva Parlamenta pa da..., nadam se da ćemo u ovom sazivu, na kraju petog saziva, usvojiti ovu rezoluciju.

Zašto smo govorili prije ove tačke dnevnog reda da je za ovakvu raspravu potrebna sasvim sigurno kvalifikovana većina poslanika? Zato što mi u Klubu SDP-a smatramo da kod ovakve teme ne može i ne smije biti nikakvog preglasavanja, nikakve majorizacije, nikakve prisile ili pritiska. Izraz ove rezolucije, ako je prihvatimo, treba da bude izraz naše savjesti i odgovornosti i u ovoj temi apsolutno moramo iskreno pokušati izdići se iznad svake dnevne politike, iznad bilo kakvih uskostranačkih interesa, iznad ličnih ili bilo kojih drugih kolektivnih sujeta ili predrasuda. Ova rezolucija, ako je usvojimo, je rezolucija ove zemlje i ovog parlamenta i zaslužuje sasvim sigurno da je uokvirimo na ulazu ove Parlamentarne skupštine BiH, jer u ovom tekstu nikoga ne vrijeđamo i nikoga ne ugrožavamo.

Ja mislim da, kada govorim o ovoj temi, ovo nije govor o prošlosti. Nije ni o sadašnjosti. Ova rezolucija je govor o budućnosti. I to o budućnosti naše djece. O budućnosti budućih pokoljenja. Sasvim sigurno nema ovdje nijednog čovjeka koji ne misli da naša djeca i svaka druga djeca u budućnosti u ovoj zemlji treba da odrastaju u zemlji u kojoj je njen najviši zakonodavni organ jasno osudio ratne zločince i jasno pokazao duboko poštovanje prema svim žrtvama.

Ova rezolucija ima svoju šansu da bude prihvaćena, ali, prije svega, treba da shvatimo samo jednu stvar, i ako je shvatimo ljudski i civilizacijski, ona će dobiti potrebnu većinu ovdje. A to je da plač svake majke i tuga svake majke u ovoj zemlji je podjednako velika i da je trebamo shvatiti na takav način. Ovu rezoluciju je razmatrala i Komisija za ljudska prava i usvojila. U suštini, u razgovorima prije nego što je ovo otvoreno danas, nema nijednog čovjeka koji je dovodio u pitanje suštinu ove rezolucije. Upravo za to mislim da bismo je i trebali usvojiti. Jedino je pitanje da li ima političke saglasnosti da ljudi koji sjede ovdje u Parlamentu BiH mogu dići ruku za ovu rezoluciju. U tom smislu, ostaje otvorena i dilema da li i nakon ove rasprave da predlagači ove rezolucije, zajedno sa vama koji sjedite u Kolegiju, možda sazovemo jedan sastanak prije izjašnjavanja predstavnika Kolegija, predstavnika predlagača, klubova, možda i sa predsjednicima političkih stranaka da pokušamo nešto uraditi, ponavljam, ne više za one koji su izgubili živote, ne više za mnoge upropaštene sudbine u ovoj zemlji, već za one koji dolaze. Kakva je to poruka mladim ljudima u ovoj zemlji ako mi za 15 godina nismo bili u stanju da se dogovorimo o tome da treba osuditi ratni zločin i da treba iskazati poštovanje prema žrtvama?

U tom smislu, dakle, mi u Klubu SDP-a, polazeći od najboljih mogućih namjera, predložili smo ovu rezoluciju za koju vjerujemo da će postati rezolucija Parlamentarne skupštine BiH i od koje može imati dobrobit, ponavljam, svaki čovjek i svaki narod u ovoj zemlji.

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

NIKO LOZANČIĆ

Hvala.

Evo, sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Ekrem Ajanović.

EKREM AJANOVIĆ

Predsjedniče, kolegice i kolege.

Stav Stranke za BiH o genocidu i ratnim zločinima je već odavno poznat pa bez obzira ko predložio rezoluciju ovakvog karaktera, mi svakako sve ono što ide i osuđuje genocid i ratne zločine podržavamo, u svakom slučaju. A ovdje moram da kažem da ne samo u Evropskom parlamentu, nego čak i u ovom parlamentu je pokrenuta, još i prije Evropskog parlamenta, Stranka za BiH pokrenula je jedan Zakon o zabrani minimiziranja i negiranja genocida. Znači, u ovom parlamentu bilo je određenih prijedloga o stvaranju kodeksa kod osude i zakonske osude genocida kao cjeline.

Međutim, ne računajući sad na sve to što je u više navrata raspravljano, ja moram da kažem da zločin genocida, bez obzira gdje se desio, da svaki razuman čovjek podržava. Pa, prema tome, svaki razuman čovjek treba da podrži i rezoluciju, bez obzira koja je stranka predlaže, tako da mogu da kažem svoje mišljenje, da ovu rezoluciju u cjelini podržavam. Osudu genocida i ratnih zločina, takođe, osuđujem (?) i mislim da nema razloga da se ovakva rezolucija (?) usvoji u Parlamentu BiH. Prema tome, našu podršku i podršku određenih..., ovaj, Stranke za BiH svakako ćemo, kao poslanici Stranke za BiH koji se bore za osudu genocida i ratnih zločina, nema dileme da ćemo je podržati, bez obzira ko je predložio i ko ju je inicirao u Parlamentu BiH.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo.

Poću odmah od naziva i prijedloga ovog..., izgradnja trajnog mira. Kad god je bila tema slična ovoj ili kad se pominjala Srebrenica u raznim drugim stvarima, uvijek sam govorio i danas ću, prvo ću postaviti pitanje sam sebi, a onda i predlagaču. Šta je cilj i smisao ove rezolucije? Je li zaista predlagač misli da će se narodi, kad bi se usvojila ova rezolucija, pomiriti i kad bismo ovdje svi prihvatili jednu istinu, a ja sam u drugim varijantama govorio da ima ovdje 3, 4, 104 istine, svako svoju priča. Da li stvarno neko misli da bi usvajanjem ove rezolucije došlo do mira u BiH i više nikad niko ne bi pominjao ni stradanje ovog naroda, ni onog, ni svojih žrtava, ni tuđih, ni ne znam ni ja čijih.

Dakle, uvažene kolege, svjedoci smo danas jedne druge činjenice, vidjećemo šta će biti. Ja poštujem, rekao sam, kao legalista, sudske neke odluke, ne neke nego odluke, a vidite, prije pet dana direktor Memorijalnog centra u Srebrenici kaže da je tamo preko 50 ljudi sahranjeno '92. i '93. godine. Dakle, nemaju veze sa ovim 11. julom. Šta ćemo ako se pojavi, a do prije mjesec kad sam ja govorio da ima takvih slučajeva, bio sam gotovo izložen linčovanju. A evo sad, nisu to Srbi izmislili, to je direktor Memorijalnog centra rekao da je to to. Pa i predsjednik Komisije Federalnog parlamenta za traženje nestalih, danas član Instituta, gospodin Amar Mašović je potvrdio. Gdje ste vi, gospodo, bili prije 7-8 godina ili 2003. godine, kada sam ja bio u Potočarima da tada to kažete, a znali ste. Dakle, tada smo bili prevareni i nije rečena prava istina. Zar neko misli da će samo nazivom doći do trajnog mira u BiH samo zbog ovoga što se ovako zove.

Druga stvar, uvijek plediram ovdje u Parlamentu BiH, da budemo iskreni i otvoreni koliko god se ne slagali. Ja ću govoriti sada u svoje ime, naravno. Shvata li iko moju poziciju kao čovjeka koji je pretrpio stradanje, pa koji je predvodio nekoliko desetina hiljada ljudi koji su stravične muke prošli, a prošli su i Bošnjaci i Hrvati i ne.....nikada time. I, znate, neću ja reći da je to prevara u nazivu kad vi kažete Prijedlog rezolucije o važnosti osude genocida u Srebrenici. Vi kasnije možete cijeli tekst posvetiti stradanju srpskog ili hrvatskog naroda, ovo je obilježje rezolucije – Srebrenica. I nemojte nas time dovoditi u poziciju da ni ne znam šta je to. Ali, samim tim što znamo šta je to, mi ne negiramo niti želimo da sa vama pravimo bilo kakve konfrontacije, pa da kažemo vi niste trebali to predložiti ili jeste. To je vaša stvar. Imate pravo. Kao što ja imam pravo da u ime žrtava iz mog naroda kažem otvoren i jasno, dok sam ja ovdje, a nadam se i kolege, da ovo ne može biti prihvaćeno iz tih sad razloga. Prvi je što neće nikada doprinijeti trajnom miru. Da hoće i da je to moguće, ne treba nama kvorum od 42 poslanika. Pet razumnih ljudi bi se dogovorilo na nekom višem nivou i ne bi ni došli u Parlament da imamo mi danas poslji 15 godina ovu raspravu. Ali to nije, ljudi, moguće. Sutra znam šta će se desiti na moju adresu. I neka se desi, ali, to je tako.

Ja neću izaći sutra u Bugojno, mada ga volim. Ja izlazim pred glasače u RS. Izlazim pred srpski narod. Kad kažem glasače, ne mislim na ove izbore, nego koji su mene izabrali. A znam u bezbroj kontakata šta su mi rekli. A i da mi nisu rekli, imam svoje mišljenje, jer ne idem nigdje da ga tražim. Dakle, da prođe još 15 godina, ja ne znam, možda će idući sazivi Parlamenta BiH imati jaču snagu, možda će doći do neke nove istine koja će približiti stavove. Ja vas uvjeravam, prijatelji, zaista prijatelji, i nije ovo demagogija, neće se ovim postići mir nego idemo u nove sukobe i konfrontacije nesagledivih razmjera. Prvo što ja neću reći da mi prijetite Srbi, ali ja neću da budem ugrožen ni od koga, ne od Bošnjaka, ne daj Bože, ili Hrvata, nego neću od svog naroda. Jer mene nisu izabrali ovde da ja primam veliku platu, nego da zastupam interese tih ljudi koji su glasali za mene. I naravno, ne mogu ovde nastupati kao individualni igrač jer onda nema timske igre. I sve ono što sam i ranije govorio bezbroj puta, uvijek sam pledirao, dajte, ljudi, neke teme da tražimo koje će nas zbližavati. Ja ću vam sto puta ponoviti i niko se sa mnom ne mora složiti, ovo nas, ljudi, razjedinjuje još više nego što smo sada blizu. Srebrenica je neprebolna rana i bio sam 2003. godine, ponoviću vam i danas, na otvaranju Memorijalnog centra. Prvi sam došao iz najboljih namjera i to iskreno govorim, nikoga ne provociram, da pružim ruku. Nije bila uzvraćena ruka s druge strane. Zar očekuje neko od mene da ja sad podržim ovo? Barem da je neko rekao, pet Srba je nevinih ubijeno na području Srebrenice i Bratunca. Nikada niko. Niko nije izmislio tamo 3.200 imena koji su stradali prije ovih događaja. Šta ćemo s njima? U koji oni datum spadaju? U koje oni žrtve spadaju? Ko će njih negdje u nekoj..., ne treba nikakva tu rezolucija, ja samo ponavljam, šta će rezolucija doprinijeti i šta će se to desiti kad bi ona prošla, a neće proći. I nije ovo ultimatum. Neće proći zato što ogroman broj srpskog naroda nije na istini sa istinom bošnjačkog naroda, kao što i obrnuto nije, kao što i treći narod kad..., naravno, tu nikad neću zaboraviti Hrvate. I Hrvati su stradali. Imaju i oni svoju istinu. Međunarodna istina ima svoju istinu. Svaki pojedinac ima svoju istinu. A istina je jedna i nedjeljiva.

Nažalost, ovo nije vrijeme, neka je prošlo 15, i da je prošlo i 50 godina, nije vrijeme da tražimo na Srebrenici pomirenje, novi suživot u BiH. Ja ne znam zaista da li ikada uvažavate mišljenje svojih partnera, evo, nemojte nas zvati prijatelja, iz RS, u kakvoj smo mi poziciji. Ne to da tražimo alibi, ili da je neko vršio pritisak na mene i zvao me. Nikad niko u životu to neće uraditi. Ali ja po svojoj savjesti znam, gospodine Bećiroviću, zašto niste stavili ovdje – osuda zatvaranja posljednjeg koncentracionog logora, evo, neću ga nazvati genocidnog, ali koncentracionog – silos 27. januar '96. godine, odakle ja izlazim, koji je posljednji zatvoren i nakon dejtonskog roka. Šta ću reći svojim sapatnicima kojih je, nažalost, malo preživjelo? Nema ih više.

Dakle, tragedija je pojedinačna, kolektivna, nacionalna, vjerska, planetarna, ali ona neće na ovaj način u ovom parlamentu pomiriti narode. Možda bismo mi, prijatelji, da sami autonomno sjedimo ovdje, bez nekog našeg tamo, ljudi, možda bismo vjerovali jedni drugima ili dogovorili se, kao što odemo na kafu prijateljski, pa kako tako razumijemo se. Ljudi, nemojte od nas tražiti, od Srba iz RS da ovo podržimo i da budete slučajno ljuti. Nemate razloga. Ali, nije da ja vas molim da vi nas razumijete, pa, eto, kao se mi sad nešto dodvoravamo svom narodu. Ne, ovo je stav ogromnog broja Srba, a kada je njihov stav, mi smo ovdje izabrani njihovim glasovima. Čije ja ovdje interese zastupam? Ni Evropskog parlamenta, ni njihove rezolucije, ni bilo koga drugog. Ja hoću rezoluciju u BiH koja će pomiriti narode. Ova neće. Zato nemojte očekivati da mi ovo podržimo, bez obzira kako nas shvatili, kako vi razumjeli. Ali, vjerujte da je

ovo najbolji doprinos za BiH i njenu stabilnost, kako god, vidjećete. Kako god, razmislite malo. Sve što je na silu dolazilo, ne kažem da je ovo na silu, ali bez volje jednog naroda, nije dobro bilo za BiH. Ali je bolji zajednički najmanji korak u saglasnosti tri naroda i on vuče BiH naprijed, nego jedna rezolucija koja je interes, neću reći jednog naroda, naravno, nego jedne stranke. Evo, vi ste predlagači. O tome se radi.

Gospodine Bećiroviću, kako god Vi govorili – sramota, ja bih rekao da je i Vas sramota što mi dobacujete i što znate da ovo neće proći, što gurate tri godine da biste ponovo večeras iskoristili poziciju da optužite srpski narod, da optužite srpske poslanike, da optužite mene, da optužite svakog živog ko neće podržati ovo, a neće.

DENIS BEĆIROVIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ

Bez dobacivanja iz klupa, bez dobacivanja.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Ja nisam rekao, gospodine Bećiroviću, pustite me da završim pa replicirajte, imate pravo na repliku.

NIKO LOZANČIĆ

Vrijeme.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ

Uvaženi zastupnik, Bakir Izetbegović, sljedeći.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Dakle, ovo je jako važna i bolna tema. I to je razlog što smo svi tu, svi, dakle, u Klubu poslanika SDA prisutni, Šemsudin je trenutačno izašao, ali će doći na glasanje i podržaće, normalno, ovu rezoluciju. SDA je pokušala sa ovakvom rezolucijom i to u momentu kada je ista bila donesena u Evropskom parlamentu u Strazburu i nije prošla. Dakle ono što je prihvatljivo za Evropski parlament, bilo je neprihvatljivo, evo, za ovaj parlament. Politika je umijeće mogućeg i mi smo čekali vrijeme kada će to biti moguće. Nama ne treba depresivno ponavljanje, odbijanje Rezolucije o Srebrenici, depresivno odbijanje jedne bolne stvari za nas. Ne treba nam ponavljanje toga. To je bio razlog što nismo opetovali ovo ponavljanje. Dovoljno nam je što je to

jedanput odbijeno. Očigledno je, evo, vidjeli ste po diskusiji poslanika Jovičića koji je, takođe, prošao ratne patnje, da ova stvar, nažalost, još uvijek nije zrela da prođe.

Bilo kako bilo, SDA će svakako podržati ovu rezoluciju. Dobro bi bilo, kažem, da je vrijeme bolje tempirano, kada je moguće dobiti ovu rezoluciju i mislim da bi bilo dobro neke stvari u samom tekstu prepraviti. Dakle, Rezolucija o važnosti osude genocida u Srebrenici i ratnih zločina u BiH za izgradnju trajnog mira. Ovo je rezolucija osude genocida. Nije to rezolucija o važnosti. Jer rezolucija o važnosti bi trebala da istakne razloge zašto je to važno... ovo je rezolucija osude. Ovo „o važnosti“ je suvišno. A zatim, kraj naziva – ratnih zločina u BiH za izgradnju trajnog mira. Pa nisu valjda ratni zločini u BiH u funkciji izgradnje trajnog mira? Pa ponovite onda tu stvar ili dajte lektoru da vam pomogne ovdje. Pa nije očigledno uradio. Rezoluciju o važnosti osude genocida u Srebrenici i ratnih zločina u BiH za izgradnju trajnog mira.

Četiri, prihvatanje Odluke Međunarodnog suda pravde i ispunjenje naloženih mjera. Puno je odluka Međunarodnog suda pravde. Navedite koja odluka Međunarodnog suda pravde. Zna se na koju odluku mislite. Zatim u tački 5., dvije tačke – da BiH kroz svoj pravni sistem i postupanje državnih organa jasno osudi i sankcionira svaki pokušaj relativizacije genocida u Srebrenici i ratnih zločina počinjenih u BiH, pa onda – da BiH kroz svoj pravni sistem i postupanje državnih organa jasno osudi svako poricanje genocida u Srebrenici i ratnih zločina u BiH. Dovoljno je bilo reći da svaki pokušaj poricanja i relativizacije genocida u Srebrenici i ratnih zločina, možete to staviti u jedno. Zatim, sljedeća tačka – da BiH ojača pravosudni sistem i stvori uslove za efikasnije gonjenje svih učesnika u krivičnim djelima, pa, između ostalog, (ratne propagande). Ne bih rekao da naš sud..., morate imati taksativno ovo pobrojano, za šta možete biti gonjeni. Da postoji krivično djelo ratne propagande. Ima u ratu ratna propaganda. U miru ima pozivanje na rat, ratnohuškačka neka vjerovatno... (nekva). Ovo je, vjerovatno, suvišno. Obraćam vam pažnju na tu stvar. Pa onda sljedeća – da BiH u svom obrazovnom sistemu insistira na ... osudi zločina koji su počinjeni u prošlosti i da sistem obrazovanja, između ostalog, zasnuje na potrebi da se mladi u BiH vaspitavaju u skladu, pa onda preskačem, u skladu sa gnušanjem prema svakom pokušaju opravdanja zločina. Mislim da se ovo može bolje formulisati.

Dakle, mislim da je trebao biti bolji tajming za ovo, koji omogućava da zaista ne doživimo ponovo da nam padne ovakva rezolucija, i u samom tekstu, molim vas, evo predlažem, ustvari, da unesete neke ispravke, popravke, a mi ćemo podržati i ovakvu rezoluciju.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeća je uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem.

Predsjedavajući, ja sam mislila da neće biti potrebe velike rasprave nakon izlaganja gospodina Ajanovića, koji je podsjetio prisutne kolegice i kolege i na ranije iznesene stavove kada su ova pitanja i slični dokumenti, uključujući i rezolucije istog predlagača, itd., bili pred nama.

Vidite, mi svi znamo ovdje u čemu je riječ. I nisam sigurna da sve ove korisne sugestije na tekst Rezolucije, o kojima je kolega Izetbegović govorio, mogu eventualno doprinjeti proći ovakvog jednog dokumenta. Isto tako kao što sam ubijedena da čak i predlagač, iako se ja ne bih u ovom slučaju uopšte referirala na to od koga dolazi prijedlog, što je nekome važno, važno je valjda šta dolazi, je li... Da ima iluzija da je baš sad pravo vrijeme za ovo. Međutim, ima nešto što je nekako u našem pristupu, ovim raspravama ovakve vrste, na neki način, malo iritirajuće.

Ja (neću, ja ću) pokušati da se oslobodim bilo kakvog emotivnog nastupa, ali, evo, da počem od diskusije ili nekoliko teza, više u pokušaju da se možda malo pokušamo bolje razumjeti. Šta je smisao ove rezolucije? Pitanje koje je postavio kolega Jovičić. Cilj i smisao. Vidite, ako vi gledate iz pozicije isključivo predlagača, pronalazite neki cilj, odnosno, smisao druge vrste. Onda nećemo nikada doći do onoga što je svrha ovakvog dokumenta, barem što je jasno, u njegovom nazivu, bez obzira što stoje možda neke sugestije da je opet možda i naziv jasniji bio, efektivniji. Smisao je da se mi suočimo sa, ja neću govoriti toliko ni sa prošlosti, ali hajmo se mi suočiti sa nama samim. A evo kako se suočavamo. Nisu ovdje tri istine, ako govorimo o Rezoluciji, dokumentu Evropskog parlamenta. Kakve tri istine? Tamo je u jednom dokumentu 27, istina, zemalja članica EU, ako ćemo pričati o takvim stvarima. Ili koje to tri istine kod nas imaju? Ili postoji istina ili ne postoji.

Je li ovo možda povod da se možda suočimo s nečim drugim? Hoćemo li mi to sada otvoriti pitanje istinitosti? Mi koji smo ovdje, na neki način, svi žrtve događaja, svi žrtve, bez obzira što neko misli da je neko veća žrtva, neko malo manja žrtva. Ja ne vagam žrtve. Ja govorim, svi smo žrtve. Prema tome, priče o tome da je 50 ili preko 50 ljudi sahranjeno na jednom groblju prije nego što je došlo do genocida apsolutno neće umanjiti težinu, ili ove tri istine, ili postavljanje pitanja o tri istine, presude suda o onome što se dogodilo u Srebrenici. Genocid je genocid, pa mi se možemo ponašati kao nojevi, zabadati glavu u pijesak, itd. Ovdje je samo pitanje hoćemo li mi ikada otvoriti neku priču o bilo čemu u BiH što će doprinijeti boljoj budućnosti svih građana BiH. Pa makar to bila kao povod Rezolucija Evropskog parlamenta o genocidu u Srebrenici.

Vidite, nije ovo rezolucija ni o groblju, ni Memorijalnom centru u Potočarima, ni o brojevima mezara tamo, niti je ovo rezolucija o Bošnjacima kao žrtvama u Srebrenici, što je i predlagač sam rekao na samom početku. Ali, evo, mislim, pokušavam samo da na neki način podstaknem neke teme koje mogu možda doprinijeti da mi otvorimo neka pitanja, ne mi personalno, možda Parlament BiH u narednom sazivu, s nekim drugim poslanicima, itd., da otvori priču koja će doprinijeti stvaranju uslova za bolju budućnost, ponavljam, svih građana BiH. Neka niko ovdje nema iluzija da će neko živjeti bolje zato što neko drugi živi lošije.

Vi ste, kolega Jovičiću, ja se izvinjavam što govorim, mislim, ovo mi je možda dalo samo šlagvort, vjerovatno nije kolega Jovičić govorio sam u svoje ime, niti i ja sama govorim u svoje ime. O tri razloga neprihvatanja, ukoliko sam Vas, iako sam se zaista dosta dobro trudila da Vas

pažljivo saslušam i profiliram koja su to tri razloga. Prvo je da to neće biti nikad. To nije nikakav razlog. I nikad ne reci nikad, kolega Jovičiću, nizašta, jer mi smo mogli i pretpostaviti i prije '92. da nikad neće doći do onoga do čega je došlo u BiH. (Pretpostavljam da smo svi to mogli, da nikad neće doći do onoga do čega je došlo). Možda je neko pretpostavio da će do nečeg doći, ali nisam sigurna da su svi mislili da nikad do toga neće doći. Drugo, to mi nije nikakav razlog.

Drugo, da se ovim neće postići mir, nego da mi idemo u konfrontaciju. Ako Vi moju diskusiju sadašnju razumijete kao konfrontiranje, onda je neko fulio i raspravu, itd. Ovo može biti bolno, može biti iritirajuće, ali, vjerujte, nije nikome više bolno, a nekom manje bolno. Nikome. Nemojte uopšte reći mislim, jer razloge bola možemo pronalaziti i u argumentima i na jednoj i na drugoj strani. Dakle, hajmo pokušati naći neki put koji će..., je li to Srebrenica kao povod? Možemo naći možda neki drugi povod pomirenja. Ali ako je pomirenje, onda je to i Srebrenica, onda je to i Sarajevo, onda je to i diljem BiH mjesta različitih stradanja. Ja ne mjerim ovdje žrtve ni količine žrtava. Ali, način na koji mi ovome pristupamo ili način na koji neko misli da će svojim odnosom prema dokumentima ovakve vrste makar to bila sutra, je li, u čistom obliku Rezolucija Evropskog parlamenta ili prijedlog neki naš autentični, prilagođeni, itd., neće umanjiti jednu činjenicu, a to je odluka suda i kvalifikacija onoga što se dogodilo.

Treći Vaš argument koji ste pomenuli, da nije vrijeme da tražimo pomirenje na Srebrenici, ja ne znam da li je akcenat ovdje bio da nije vrijeme ili da nije na Srebrenici. I bilo bi dobro da i to možda znamo. Da znamo je li vrijeme ili kad je to vrijeme. Pa možda i da pokušamo da se razumijemo, da doprinesemo da to vrijeme bude juče, jer ćemo prije krenuti brže. Je li to Srebrenica ili nije pomirenje, podrazumijeva, između ostalog, i osudu svih zločina sa svim kvalifikacijama specifične težine zločina, uključujući i genocid u Srebrenici.

Ja se potpuno slažem da mi trebamo selekcionirati teme koje nas približavaju, ali moramo biti spremni da ponašanje kao noj neće otkloniti da se nešto dogodilo. I neko će, kad tad, hoćemo li mi učiniti prvi korak pa će neko učiniti deseti, itd., pa će neko doći do onoga što će biti pretpostavka za bolje sutra, ja mislim da je bolje što prije da s tim počnemo.

Ja nisam sigurna da su, ako postoji uopšte ovakvih načina razmišljanja, da je preko 50 ljudi koji su sahranjeni tu, sahranjeni od '92. prije genocida ili 3.200 imena koje su bile žrtve prije genocida, itd., ako je to pristup da neko misli da ovdje ima specifične težine na jednoj žrtvi ili na jednom lokalitetu žrtava ili na jednom narodu ili na jednom entitetu, hajmo otvoriti sve žrtve, sve, itd., ali hajdemo to osuditi. To je vrlo važno, mislim, bježanjem od ovoga, iako mi svi savršeno dobro znamo kako će se ovo završiti, ali neće umanjiti uopšte osudu ili presudu nekoga ko je dao kvalifikaciju tome, bez obzira da li se ona nekome dopada ili ne dopada.

Ja u tom smislu želim pomenuti da ovdje nema razloga da iko bude ljut, kolega Jovičiću. Ja govorim u ime svih nas koji smo vrlo svjesni odnosa ovdje u BiH i, evo, kako ste Vi rekli, nemojte da budemo ljudi. Nećemo mi biti ljuti, nećemo biti ljuti, evo, ako je to prvi korak da počnemo pričati o ovim stvarima i o drugim stvarima...

NIKO LOZANČIĆ

Vrijeme.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

...i o svemu ostalom, u svrhu boljitka ili bolje budućnosti, evo, kažem odmah da nećemo biti ljuti.

NIKO LOZANČIĆ

Replika, uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Hvala, poštovani predsjedavajući.

Pa ja sam rekao 3.200 srpskih imena prije događaja 11. jula. Dakle, radi se o 3.200 Srba koji su stradali na tom području. Dalje, ne pada mi na um da sa 50 ovih koji su ranije..., a kada god je čovjek stradao, ubijen na bilo koji način, nije bitan datum, njega nema. Ali, eto, tako se desilo i to samo sam pomenuo, ne padajući mi na um da sa tih 50 umanjujem žrtve u Srebrenici. Ali imamo danas bezbroj stvari i to mislim da je velika..., a ne što ja nekom pameću vladam, da smo na pravi način razriješili II svjetski rat i vidjeli ko je kome šta uradio i na koji način, onda bih ja istinu koju sam saznao 2006. ili 2002., nije bitno, znao 1960. godine kad sam pošao u prvi razred. A to je ovako izgledalo, da je Vlado Šegrt znao doći u hercegovačko selo, čim je čuo da su otišla dva neka mladića u četnike, pobije sav ostatak srpske mladosti. Jesam li ja to, ljudi, mogao naučiti i čuti? Falsifikovana potpuno bila istorija. Zabetonirane ovdje – ondje jame, ostale traume, ostala sjećanja, svaki narod ima bolnu istoriju. I ne može se to po segmentima reći, evo, ovaj je onako, onaj onako. Svaki narod, pa onda kad to sa kolektiviteta skinemo, pojedinac samo..., Bog me je spasio da sa vama sjedim ovdje, a možda bolje ... jer da sam živ ostao prije nego što sam se kandidovao da budem ovo. Upravo zbog stradanja i onog što mi se desilo, moja je tragedija veća od svih mogućih, ali ja neću sam sebe porediti sa nekim većim tragedijama.

Druga stvar, jeste li ikada čuli u bezbroj mojih javnih istupa, govorim, naravno, u svoje ime, da sam ja štitio nekog ko je osuđen za ratne zločine? Nikad, nikad. Počinio zločin, neka odgovara, u moje ime, i u ime Boga, u ime srpskog naroda, niko nije smio počiniti zločin. Dakle, oni su već presuđeni. Ali, ja potpuno razumijem i da sam ja možda Bošnjak, možda bih ja radikalnije, ili ne znam ni ja još nešto predlagao više. Ja vas potpuno, ljudi, shvatam. Ali, shvatite vi mene i predstavnike srpskog naroda da ovo nije, profesorice, o tome sam govorio, (trenutak, ne za cijelu BiH, nego Rezoluciji o Srebrenici, da se mi zbližimo i kako tako povjerenje), jer, vjerujte, pratite li vi ..., ne mislim Vama, ne govorim Vama, ne, prati li ovaj narod izjave, šta samo jedna nečija izjava može da uradi u BiH? Da vas vrati u '92.godinu. Kaže vratiće, biće rat. Neće nikad više biti rat, nikad.

NIKO LOZANČIĆ

Vrijeme.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Dakle, shvatite nas da nije moguće dobiti podršku od predstavnika SNSD-a, nadam se i srpskih..., ali, evo, nema ih. Ne, nadam se, nego zato što je to takva situacija i kod srpskog naroda i u RS i nije vrijeme za ovu rezoluciju.

NIKO LOZANČIĆ

Sad ću ponovo sebi dati riječ, pošto moram izaći tamo za govornicu.

Dobro, dame i gospodo zastupnici, i ovo malo gostiju što nam je ostalo da nas prati,

Ovo je jedna tema koja je vrlo, vrlo i ozbiljna i osjetljiva. I tu se slažem sa svim prethodnim govornicima. Ja, za razliku od dosadašnjeg pristupa ovoj temi, i ranije i u današnjoj raspravi, pokušaću odabrati jedan lakši pristup.

Ja neću nikog uvjeravati treba li ili ne treba prihvatiti ovu rezoluciju. Ne mislim nikome navoditi razloge zašto bi eventualno trebao biti protiv ove rezolucije. Ja nemam pretenzije da ćemo mi ovom ili bilo kojom drugom rezolucijom utvrditi bilo kakvu povijesnu istinu ili eventualno neistinu. Neću komentirati, nastojaću bar da ne komentiram ništa što su moje kolegice i kolege rekle prije mene osim jedne stvari samo. Mislim da nije dobra rečenica u raspravi o Rezoluciji kad, prije nego što se okonča rasprava, bilo ko od nas kaže, znam ja kako će ovo završiti.

Ja uistinu imam očekivanja kako će ovo završiti, a kako će završiti, to ćemo mi svi skupa u ovoj dvorani danas, ja se nadam, odlučiti. O čemu se ovdje radi? Znači, mi imamo Rezoluciju koja je mogla imati i jednostavniji naziv. Već sam se bio prepao kako je predlagatelj ove rezolucije krenuo, kao da nas želi uvjeravati da ne prihvatimo rezoluciju. Ali, evo, ja ću sad reći nekoliko komplimenata na račun predlagatelja.

Mislim da je uistinu tekst Rezolucije, koliko god se on činio nesavršenim, možda se nekada i ponavljao, ovo što je uvaženi zastupnik Izetbegović govorio, možda imao i kompliciran naziv, vidi se jedna namjera i nakana da se nikoga ne iritira. Bar sam je ja tako iščitao i htio sam iščitati tako ovaj tekst Rezolucije.

Mi ovdje nećemo utvrđivati niti prebrojavati koliko se zločina dogodilo u BiH, koliko je zločinaca u BiH, pogotovo nismo ni u stanju da prebrojimo koliko je, nažalost, žrtava i grobova u BiH. Ali, sigurno se svi slažemo, previše grobova ili mezara za ovako malu zemlju. I tu ne trebaju nikakvi povjesničari, dovoljno se malo nekom cestom provozati bilo gdje kroz BiH i vidjeti puno, puno novih obilježja, da tako kažem, po različitim vjeroispovjestima, etničkim i drugim pripadnostima, ali se da prepoznati vrlo, vrlo, kako bih rekao, prenaseljenost globalja, mezarja u jednom, opet kažem, relativno kratkom periodu. I to je istina. Znači, to je istina koja, utvrđivali je mi ovdje ili ne utvrđivali, ona, nažalost, postoji.

Pred ovim ili nekim drugim sazivom Parlamenta BiH će biti čitav niz i drugih teških odluka, ako je ovo teška odluka. Evo, ja želim pristupiti na jedan način, ja mislim da ovdje uopće nije teška odluka. Koliko god se možda nekom od nas to učinilo, ja pokušaću u tom smislu nešto reći o ovoj rezoluciji.

Je li normalna, očekivana civilizacijska gesta danas u razvijenom svijetu, pa i u nerazvijenom, u demokratskom svijetu, pa i onom manje demokratskom, u urbanim sredinama, pa i u onim ruralnim, u kako god hoćete podjelama, da svi živi ljudi vrlo jasno prepoznaju šta je zločin. Zločin je zločin. Ko god ga činio, prema kome god ga činio. Mi smo se, nažalost, u ovoj zemlji suočili sa najtežom vrstom zločina koji je ljudska vrsta uopće osmislila i izmislila i realizirala. Znači, ono što se u pravu zove ratni zločin, čak smo se suočili i sa nečim unutar tih zločina i oni se, iako je njih teško gradirati, ima težih od težih, ima najtežih od najtežih, koji se zove genocid. I to ne zato što ja, ili neko od vas kaže da jeste ili da nije, to obično sudovi presude i kažu – jeste, ovdje se dogodio genocid. I to se nama može dopadati ili ne dopadati. I nama ovdje, i pogotovo žrtvama, evo, kojih ovdje, i slažem se sa, taman htjedoh reći, ovdje na svu sreću nema, ali, slažem se sa uvaženom kolegicom, jer tu ću jedino komentirati, svi smo mi na ovaj ili na onaj način žrtve. Možda ne mislimo da jesmo, ali jesmo. I način na koji razmišljamo o ovoj, naizgled, kažem, i teškoj i lakoj temi, pokazuje kolike smo žrtve. Jer da nismo žrtve, mi bismo lako o ovim pitanjima donosili odluku.

Ako je zločin, zločin. Ako mi kažemo za sebe da smo dio civilizacijskog svijeta, ako svako od nas pojedinačno kaže po sto puta kako se gnuša, kako osuđuje svaki zločin, zašto je problem onda osuditi ga javno, institucionalno, kroz instituciju koja se zove Parlament BiH, u kojem mi sjedimo? Meni nije problem osuditi bilo koji zločin, pogotovo što je teži, lakše mi ga je osuditi. Kad je lakši, onda mogu malo i kalkulirati, pa razmišljati ili ga možda teže prepoznamo, ali kad je težak zločin, onda se uistinu lako opredijeliti.

Ovdje u ovoj rezoluciji, kad sam rekao da su birane riječi, na nesreću, razmišljam kako bih sad rekao, taj genocid se dogodio, mislim, ovaj, i sad ja opet kažem, ovaj, a uvjetno nasreću, samo u Srebrenici, uvjetno ne bih volio da me niko krivo razumije. Znači, jer je presuđen, sud ga je presudio da mi ne bismo ulazili u te rasprave. U Rezoluciji se kaže da se osuđuju svi zločini. I ja sam na ovaj način raspravljao i u povjerenstvu kada smo raspravljali ovu rezoluciju i šta sad još reći? Svi, pa opet svi, pa opet svi, tri puta, pet puta svi, ali dovoljno kad kažemo svi zločini. Ja mislim da je dovoljno jasno. Sućut svim žrtvama, svim žrtvama. Znači, one nemaju, osim što ih, kad mi hoćemo malo političari manipulirati i tim, onda one imaju i nacionalni i vjerski predznak i zemljopisni predznak, sve imaju drugo, ali su u biti samo žrtve. Znači, oni su samo žrtve i mi možemo koliko god hoćemo bježati od toga, kad hoćemo da manipuliramo, ali činjenica da se time i manipulira.

Da bi se i ta kategorija manipulacije izbjegla, složiću se sa svima onim koji kažu da je trebalo davno donijeti jednu ovakvu sličnu..., što se mene tiče, možemo na svakoj sjednici donositi po jednu rezoluciju kojom ćemo osuđivati sve zločine, sve zločince, tražiti da budu privedeni pravdi, a pogotovo sve genocide u svijetu, gdje god se oni dogodili, a, evo, nažalost i kod nas. Znači, možemo na svakoj sjednici..., pitanje je naše spremnosti da iskažemo jednu civilizacijsku gestu. I to je pitanje za svakog od nas pojedinačno. Svako od nas ima svoju svijest i savjest i prema njoj će se on određivati. Ja ne mislim nikoga uvjeravati, de ti sad zbog mene ovo prihvati. Ili nemoj zbog mene prihvatiti. Neka svako odluči kako misli, ali ja uistinu mislim da ovdje u ovoj rezoluciji, (slažući se da bi sretnija varijanta bila da smo mi imali dovoljno sluha i spremnosti pa da napravimo jednu..., da bi bila još bolja, samo to, znači, ne mislim ja da ova..., ova ne iritira nikoga, to je sigurno, ali da bi bila još bolja, jasnija, da bi bila možda, iako ni ova nije nešto predvosmislena, ja ću reći ovako, znači, evo, u tom smislu). Međutim, mislim da i ovaj

tekst, ovakav kakav jest, bi bio jedna odlična gesta ovog saziva Parlamentarne skupštine BiH, odnosno, Zastupničkog doma da iskaže, prije svega pijetet, sućut prema svim, opet ponavljam, svim žrtvama i da osudi sve zločine i da to bude poruka da u ovoj zemlji i ovom dijelu svijetu nikad i nikad zločini neće biti prikrivani, sakrivani, veličani, nego da će uvijek i uvijek biti osuđivani na ovaj ili onaj način.

Hvala vam lijepo.

Zahvaljujem se uvaženom dopredsjedatelju Lozančiću.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Remzija Kadrić.

REMZIJA KADRIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Na tragu ovoga o čemu je govorio poslanik Izetbegović, kad je u pitanju ovaj stav 4., još možda da se malo više precizira, moglo se precizirati – Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH ocjenjuje da prihvatanje presuda, ima skraćeni naziv ovog tribunala za bivšu Jugoslaviju, svih presuda Tribunala za bivšu Jugoslaviju i presude Međunarodnog suda pravde u Hagu u predmetu tužbe BiH protiv Jugoslavije. U tom dijelu, to bi mogla da bude kao neka vrsta dodatka.

Drugo, svaka rezolucija ima neku svoju formu. Mogla se isto tako, ima ona svoju formu, preambulu, polazeći od ovoga, onoga, to tako otprilike sve rezolucije imaju u sebi tu neku svoju formu i tako se mogla, na neki način, ta forma i ovdje unijeti i zadovoljiti.

Dakle, još samo želim da kažem da je, kad govorimo ko je sve do sad predlagao, i Adem Huskić je do sad svaki put u Parlamentu BiH predlagao ovu Rezoluciju i znamo kakva je sudbina tih njegovih inicijativa i zaista on je bio taj koji je upućivao Rezoluciju o Srebrenici u evropske parlamente i razne parlamente i zahvaljujući takvoj intervenciji i inicijativama, mnogi su parlamenti prihvatili rezoluciju.

I šta se još moglo ovdje dodati, Bećiroviću, na neki način, treba prozvati ponovo kroz rezoluciju, moglo se prozvati međunarodnu zajednicu koja je mogla, zaista, međunarodna zajednica je mogla spriječiti genocid, ratne zločine na prostoru BiH, jer su znali ko je sve šta isplanirao, znali su, mogli su spriječiti da se zločini i genocid u BiH ne dese. I da su to uradili, ne bi ni donosili ni predlagali ove rezolucije koje imaju svoju tako jednu sadržinu. Bez obzira na sve to, ovu rezoluciju, kao nešto najmanje što možemo da uradimo, treba kao takvu prihvatiti.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeća je uvažena zastupnica Azra Alajbegović.

AZRA ALAJBEGOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege.

Ja ću probati da budem vrlo kratka. Ja zapravo mislim da bi prihvatanje Rezolucije o Srebrenici, kako je to uradilo i Vijeće Evrope i Evropski parlament, bio, zapravo, na neki način, jedan dobar materijal da stradanja građana BiH iz ovoga zadnjeg rata '92. – '95. ne budu osnov za tzv. fenomen transgeneracijskog prenosa traume, kao što to imamo, evo, iz II svjetskog rata o čemu smo imali priliku već u nekoliko navrata da čujemo od gospodina Jovičića i, na neki način, bi zapravo usvajanje jedne ovakve rezolucije značilo prekid mogućnosti da iz generacije u generaciju prenosimo nešto što će donijeti sigurno psihičku traumu, ne samo nama nego i našim generacijama ubuduće. To je sociološki fenomen poznat u svijetu, zove se transgeneracijski prenos traume i mislim da ne bismo trebali budućim generacijama i generacijama naše djece podariti takvu vrstu traume ili, ako je već imaju, da ona bar u svom kvantitetu bude manja, a, naravno, u kvalitetu bi sigurno značajno bila umanjena.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.
Nema više prijavljenih.

Svi koji imaju namjeru da predlože moguće korekcije u tekstu Rezolucije, zamolio bih da to dostave u pisanoj formi.

Evo replika, uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ

S obzirom da smo, evo, vjerovatno na kraju diskusije po ovoj tački dnevnog reda, ja sam mislio štošta reći na ovo o čemu je govorio prvo gospodin Jovičić, međutim, odustao sam od bilo kakvog komentara u ovom trenutku ovdje dok raspravljamo. U sali nema nijednog poslanika SDS-a. Vidim da ni iz SNSD-a niko od glavnih ljudi koji predstavljaju taj Klub nije želio da diskutuje. Zašto je gospodin Jovičić sam izletio pa da daje ovakve ocjene, to je već drugo pitanje. Možda je bolje da mu ni ja ne pridajem neku veću pažnju, osim što treba ponoviti jednu normalnu činjenicu koju je svako ko ima ovaj tekst Rezolucije mogao da vidi.

Pa prva rečenica kaže da se u ovoj rezoluciji odaje počast, i evo piše, svim žrtvama, i u svakom članu govori se o svim žrtvama. Kad kažemo, valjda svim žrtvama, mislimo na sve žrtve svih naroda. Nije ova rezolucija bila posvećena jednom narodu. I šta ćete, kad i to napišete, ljudi govore opet nešto sasvim drugo što ne piše i tu nema pomoći.

Gospodin Izetbegović je u svom dijelu diskusije govorio i o određenim lektorskim stvarima. Uz put da samo kažem da je ovo, nakon procedure, prošlo lektorsku proceduru ovdje u Parlamentarnoj skupštini BiH i volio sam da je malo veći akcenat stavio na suštinske poruke u ovoj rezoluciji, o njihovoj važnosti i potrebi njihovog donošenja nego na te sitne stvari, koje, kažem, prošle su kompletnu proceduru uključujući i tu, da ne bi bilo nikakvih zabuna. Ovo je tako ozbiljna tema da treba do kraja precizno govoriti. I zato sam se potrudio da svaku stvar koju kažem, do kraja je precizno postavim.

Radi istine, radi stenograma i ovog parlamenta treba reći da nije tačno ovo što su neki ljudi govorili, da je do sad bila neka rezolucija ovdje o Srebrenici. Do sada, imam ovdje sve

stenograme pripremljene, bio je, nakon usvajanja Rezolucije Evropskog parlamenta, zaključak gospodina Ahmetovića i isto tako i moj jedan zaključak, ali zaključak da podržimo tu rezoluciju. Tačno je ovo jedino o čemu je kolega Ajanović govorio da je bio Zakon o zabrani genocida, minimiziranja, itd. Tekst posebne rezolucije i deklaracije nikada još nije bio u Parlamentarnoj skupštini BiH. To je činjenica.

Vrlo je važno reći da je ovaj tekst Rezolucije, i to ja moram reći ovdje svim prisutnim, njega su, zajedno sa klubom koji ovo predlaže, gradila i sastavljala sva udruženja žrtava genocida, sva. I ona, takođe, stoje iza ovog teksta. I ako mene pitate šta je najbitnije, najbitnije je da te žrtve stoje iza ovog teksta.

O tome šta je depresivno u svemu ovome bilo bi dobro da ne otvaramo temu. A moram reći, depresivno je 15 godina od Dejtona do danas bilo slušati.

NIKO LOZANČIĆ

Vrijeme.

DENIS BEĆIROVIĆ

Svake godine, od '95. do danas, obećanja ljudima, najave, itd., i svake godine nova razočarenja, nova iznevjerena obećanja kod tih ljudi.

Zbog toga da zaključim i predložim Vama jedan zaključak

NIKO LOZANČIĆ

Ne morate meni, predložite samo Domu.

DENIS BEĆIROVIĆ

Mislim da bi ovo mogao biti prihvatljiv zaključak za sve, a on je vrlo jednostavan. Ja mislim, ako postoji želja da ovu rezoluciju zaključimo, da je danas razmatramo u prvom čitanju, i ako postoji političke volje i spremnosti da ostavimo svim klubovima da dostave svoje prijedloge i amandmane na ovaj tekst, da o njima ozbiljno raspravimo svi zajedno i da onda u drugom čitanju dođemo do teksta rezolucije iza kojeg ćemo stati svi.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sve što imate prijedloga napišite, dostavite i Dom će se izjasniti o svakom prijedlogu. Sljedeća replika, Slavko Jovičić.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Uvaženi kolega Bećiroviću, ne morate Vi meni pridavati nikakvu važnost, ja Vama pridajem veliku važnost. Dalje, nema glavnih ljudi iz SNSD-a. Kojih, na koje ste mislili glave? Valjda da dođu neki iz Banja Luke, na koga, na koje ste mislili? Ovdje sam Vam glavni ja, Kalabić, ovaj red i ovo što vidite. Ja ne znam koji su glavni. Dakle, mi pritišćemo dugmad o nečemu za i protiv.

Drugo, ljudi ja ne znam, možda Vi mene nećete shvatiti, ali pratite li Vi slučaj gospodina Ganića. Nije čovjek još ni optužen, ni izveden na sud, sva je RS, srpski narod na nogama da je on zločinac. Svo je Sarajevo, bošnjački narod na nogama da je on heroj. Jedan slučaj koji je bezazlen, koji veze nema s ovom rezolucijom, koji je minoran u odnosu na ovakav tekst, na ovaj naziv. Ja ne mogu, zaista, da shvatim da vi nas ne možete da razumijete da mi ne možemo ovo podržati na način... Ja razumijem kad gospodin Bećirović kaže da u Rezoluciji piše osuđuje se stradanje svih. Ali, gospodine Bećiroviću, pa zna neko ovdje čitati. Čim pomenete Srebrenicu, svi su drugi tekstovi pali u vodu. Svi su pali nastavci. Svaka je pala žrtva. Ona se izgubila u tom imenu samo jednog naziva, znate.

Kad sam bio u Kongresu američkom, ne znaju gdje je BiH. Veze nemaju na kojem je kontinentu. Kad su me pitali iz kojeg si grada, rekoh Pale, a, Pale, OK., čuli valjda zbog Mladića i Karadžića. Znaju gdje su Pale, a veze nemaju gdje je BiH. E tako Vam je to, gospodine Bećiroviću. Nemojte nas ubjeđivati, nije moguće ljudi, nije vrijeme. Zašto nas ne shvatite? Evo mi vas shvatamo i legitimno je što to predlažete. Ali nije moguće da to podrže Srbi. Nećemo, ljudi, ovim doprinijeti ništa, tom pomirenju kako stoji u nazivu. Neće se desiti, samo će gora situacija biti. I naveo sam vam primjer gospodina Ganića. Pa, pratite li, čitate li novine, gledate li šta se dešava? Gledate svi. Cijela Republika je na nogama da Ganića treba odmah danas poslati u Beograd. Cijelo Sarajevo, bošnjački narod da ga treba vratiti ovdje u Sarajevo i pustiti heroja. Vidjet ćete kad dođe da će biti dočekan kao heroj. Dakle, jedan slučaj koji veze nema sa ovim. Ovo je nešto posebno. Nanio je ogromnu štetu BiH, pa su nakon toga počele razne reakcije, i političke, naravno. Ne znam što sam se i ja suzdržavao, trebao sam i ja nešto izvaljivati u onoj gužvi, pa se primijeti to. Jer kad je lonac fino, vatra potpaljena, samo treba malo još dodati vatre i gori sve. Ali ja neću da gori ova država. Hoću da ovdje bude mir, normalno da živimo. I nije demagogija, nikom se ja ne ulagujem.

Ali, ljudi, vjerujte, nije vrijeme i ne znam hoće li ikad biti da se na ovakav način, praktično, prisiljavamo mi da biste Vi sutra imali priliku da sva moguća udruženja koja ste Vi naveli, ja ne osporavam.... Ima li ijedno udruženje predstavnika Srba da ste ih konsultovali? Nema nijedno, gospodine Bećiroviću, niti će dati Vama podršku i Vašem prijedlogu. Ne postoji takvo udruženje. I onda nije moguće da dođemo do kompromisa kako se Vi zalažete, zalažem se i ja. Nije moguće. Vrijeme je bilo, gospodine Bećiroviću, 4 minute, ali, evo, ja ću skratiti.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Prije nego što dam sljedećem govorniku riječ, samo da citiram odredbe Poslovnika koje govore da svaki Poslovnik (?) može podnijeti prijedlog rezolucije. Prijedlog rezolucije razmatra se na sjednici Doma, osim ako Dom ne odluči da je potrebno da ga prethodno razmatra komisija.

Mi smo to učinili, prethodno ga je razmotrila komisija i sad razmatramo Prijedlog rezolucije nakon što ga je komisija razmotrila. Predlagatelj dobija riječ u trajanju od 20 minuta, dok svi ostali učesnici u raspravi mogu dobiti riječ u trajanju do 10 minuta. Amandmani na predloženu rezoluciju podnose se u pisanoj formi u bilo koje vrijeme sjednice. Predsjedatelj može zaključiti raspravu kada je pitanje, prema njegovom mišljenju, dovoljno razjašnjeno. Kada se rasprava zaključi, glasa se o predloženoj rezoluciji.

Stoga, ono što sam već nekoliko puta rekao, pozivam vas sve koji imate bilo kakvih prijedloga, primjedbi, sugestija, amandmanskog djelovanja na prijedlog rezolucije, da to dostavite do mene kako bismo se mogli o tome izjasniti.

Replika, uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Dakle, gospodinu Bećiroviću, bio je normalno tekst rezolucije, to je taj tekst sveobuhvatan i kompletan koji je usvojen u EU, u Parlamentu EU. Dakle, mi smo htjeli taj identičan tekst ovdje da usvojimo. A to što stoje žrtve iza teksta ove rezolucije je dobra stvar, ali im treba pomoći da imaju stilski i lektorski dobar tekst, Denise. Mislim, zaslužuju to, ova stvar to zaslužuje.

Ja ću vam ponovo samo dvije, samo tri stvari ponoviti. Dakle, ona se zove Rezolucija o važnosti osude genocida u Srebrenici, ratnih zločina u BiH za izgradnju trajnog mira. Ili, pak, da BiH u svom obrazovnom sistemu, kaže, da sistem obrazovanja zasnuje na vaspitavanju u skladu sa gnušanjem prema... Mislim, ova rezolucija zaslužuje bolji tekst, bolje urađen tekst. Ako se Vaš zaključak usvoji da se odgodi danas, u tom slučaju, ja, evo, predlažem da se odloži izjašnjavanje. Jer Rezolucija zaslužuje da se o njoj izjasni veći broj ljudi. Ovdje, zaista, malo ljudi iz RS ima. Imam pravo na takav prijedlog da se odloži izjašnjavanje. Ako mi se bude pružila prilika da djelujem amandmanski ili korektivno, ja ću Vam vrlo rado ove stvari ponovo napisati.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Replika, uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ja sam samo htjela podsjetiti, izuzetno cijenim Vaše počesto podsjećanje na Poslovnik, da se svi odnosimo, ipak, prema tome koje su nam mogućnosti, a koje nisu. Međutim, ima nešto, ja sam uvažavala i argumente predlagača da eventualno odgodimo raspravu, odnosno, uopšte, ne samo izjašnjavanje, nego i raspravu o ovoj tački dnevnog reda.

Dakle, razumijem sve. Ali jedno ne razumijem, da se mi koji smo ovdje prisutni u 18.20 časova, drugi dan napornog rada ovdje, na neki način, argumente za odlaganje ili bilo koji naš potez nalazimo među našim kolegicama i kolegama, uz puno uvažavanje onih koji su službeno

odsutni, koji su napustili današnje zasjedanje jer im je nešto drugo bilo važnije. Ja ću se, zaista, izvinuti, ali ja se prema takvima ne bih odnosila. Ja uvažavam odsustvo kolege Živkovića, kolege Belkića, znam da su kolega Jukić, Bahtić i Lazo, takođe, na službenom putu, ali zašto da se ja..., ja nisam Jerku Lijanovića vidjela mjesec dana. Mislim, izvinite, ali, evo, slučajno pominjem. Kolega Sefer je bio tu, nema ga, kolega Dolić je bio tu, nema ga, iz SDS-a nema. Mislim, kome mi to da idemo u prilog, ko nije smatrao..., ja uvažavam druge razloge i druge argumente kojima bi se mogli, eventualno, opredijeliti.

Ali, molim vas, da bi smanjili važnost i vrijednost, da ne kažem i legitimitet i legalitet onoga o čemu mi ovdje odlučujemo, što je manje važna informacija o koridoru Vc ili, ne znam, što je uopšte jedna tačka važnija od druge za ovaj parlament i za sve one koji ovdje imaju puno pravo da odlučuju? Ja ovo govorim samo iz jednog razloga, da malo, ja uvažavam odsustvo službeno odsutnih, ali ako su dva člana Kolegija smatrala da možemo mi nastaviti sjednicu i bez njihovog današnjeg prisustva, zašto mi sami sebe devalviramo ovdje? Izvinite, ja sam ovako morala reagovati samo na prijedloge, da bi malo više bilo nekih poslanika za koje i ne znamo zašto su otišli. Uostalom, imali su možda pravo i da odu, svako je pravio svoje opredjeljenje. Ali zašto da se prema njima odnosi....?

Izvinite, ja sam morala reagovati. Hvala.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Husein Nanić, replika.

HUSEIN NANIĆ

Samo jedna rečenica na izlaganje Azre. Nažalost, u Zapisniku sa 74. sjednice će biti da su ti ljudi bili prisutni na sjednici, jer su bili ujutru evidentirani, itd. Takvi su naši zapisnici.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Nemam ništa dodati, slažem se apsolutno s vašim ocjenama.

Uvažena zastupnica Mirjana Malić.

MIRJANA MALIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege.

Ja sam namjerno pritisla stavku prijave, a ne replike, jer zaista nemam namjeru bilo kome da repliciram, ja sam samo htjela da podsjetim da je prijedlog, uprkos poznatom sadržaju Poslovnika i Klubu SDP-a upravo zbog dobronamjernih sugestija kolega koji su sasvim relevantno danas diskutovali o predloženom tekstu Rezolucije, mi predlažemo, dakle, da bi došlo do poboljšanja teksta, bez obzira što je tekst jezički korigovan i u našoj lektorskoj službi, moguće je da se neke poruke i semantički preciznije definišu.

U tom smislu je bio prijedlog i autora inicijative da se danas ovakva rezolucija razmatra, da možemo pretvoriti ovo danas u prvo čitanje, da bi se kolegama i klubovima dala šansa da se, u ovom smislu profiliranja još preciznijeg teksta, nešto napravi. U tom smislu sam ja htjela da napravim prijedlog zaključka. Ali, ako vi sad stvarno tvrdite da to moramo da napravimo večeras, onda ja molim da sve kolege makar večeras pokušaju da intervenišu da bismo striktno poštovali Poslovnik, iako je stvarno moj apel i prema predsjedavajućem i prema kolegama da se probamo izjasniti tako da, makar oni koji imaju dobru volju da učestvuju u kreiranju ovog teksta, da im damo šansu da učestvuju.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ

Ja vas moram podsjetiti na ono što sam rekao prilikom otvaranja ove točke dnevnog reda. Zastupnik Denis Bećirović je 3.0.2010. godine dostavio u parlamentarnu proceduru ovu rezoluciju, rano, prije 21 dan. Mi smo se na Domu jednom izjasnili da je uputimo u komisijsku fazu, svi su sudjelovali u tome. Bila u komisiji. Došla iz komisije. Imali smo je, i što se mene tiče, svaki prijedlog možemo staviti na izjašnjavaње, ali i vama i meni je jasno, ja nisam htio nikog pojedinačno ni uvjeravati niti prozivati ni da prihvati ni da ne prihvati Rezoluciju. Ako će neko prihvatiti Rezoluciju, prihvatit će je danas, ako je neće prihvatiti, neće je prihvatiti ni za 7 dana. Znači, da mi sebe jednostavno ne opterećujemo, ne znam ni ja, da ne kažem neki teži termin, ne bih volio, evo, već smo malo duže u ovim raspravama, pa malo koncentracija pada.

Znači, mi ćemo prijedloge staviti, ja sam već rekao na Proširenom kolegiju da je moguće, evo, imamo prijedlog jednog zastupnika da se odgodi izjašnjavaње o Rezoluciji, to ćemo staviti na dnevni red, odnosno, na odlučivaње pa ćemo vidjeti šta će Dom reći i o tom prijedlogu. Nema nikakvih problema. Do vremena izjašnjavaња, mi ćemo se dogovoriti, kad okončamo sve točke dnevnog reda, kad ćemo se izjašnjavati. Znači, postoji vrijeme i mogućnost. Ono što sam ja čuo u raspravi ovdje, nema tu negdje prezahtjevnih intervencija, da tako kažem. Ako se želi intervenirati, svi možete dostaviti intervencije, mi ćemo se izjasniti, ako treba malo dužu stanku do izjašnjavaња, sve možemo uraditi. Znači, uistinu da pokušamo olakšati da ovu točku, ja ću reći ovako, u najmanju ruku, dostojanstveno završimo, da dalje ne komentiram.

Uvaženi zastupnik Denis Bećirović, replika.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja želim samo reći kolegi Izetbegoviću da ne postoji tekst rezolucije koji neko može napraviti, a da istovremeno neki od poslanika ovdje, pogotovo od iskusnijih poslanika, svaku riječ promijeni da se nešto malo drugačije govori. A ovdje, podsjećam, bitna je suština.

Igrom slučaja, u Parlamentu Republike Srbije, prije tri godine, upravo sam našao i taj dokument u pripremi ovoga, poslanici, dakle, u Skupštini Srbije, Žarko Korač, Čedomir Jovanović, Nataša Mičić, da ih ne pobrajam dalje, su predložili, citiram „Deklaraciju o obavezama državnih organa Republike Srbije u ispunjavanja odluka Međunarodnog suda pravde“. Ti ljudi u Skupštini Srbije u Beogradu su dostavili jedan, takođe, cjelovit tekst njihovog viđenja deklaracije. U toj deklaraciji, oni su smogli snage da u Beogradu upotrijebe ovaj termin „gnušanje“. Ja ne vidim nijedan razlog, a slažem se s kolegom da je uvijek moguće naći i neku

drugu riječ, da mi u Sarajevu, ovdje u Parlamentu BiH, ne možemo upotrijebiti riječ „sa gnušanjem“.

Isto tako, završit će se ova sjednica, neće mi biti jasno, zašto kolega Izetbegović nije prihvatio preporuku, i moju i nekih drugih kolega i prije Kolegija i na Kolegiju i poslije Kolegija, da sačekamo, s obzirom da Republika Srbija raspravlja o sličnoj temi, ona ima obavezu prema Međunarodnom sudu pravde da kaže svoj stav o ovome, a da mi u BiH, mi nemamo međunarodnu obavezu da donesemo, ali imamo moralnu obavezu za jednu ovakvu rezoluciju, da vidimo šta će se uraditi i u susjednoj državi jer je to njihova međunarodna obaveza. Nažalost, kolega Izetbegović je bio uporan da mi to danas trebamo po svaku cijenu završiti i možda i prejudicirati neke stvari koje će se dogoditi u Srbiji.

NIKO LOZANČIĆ

Replike, opet ću prvo sebi dati repliku.

Ja pokušavam uistinu da maksimalno sam sebe kontroliram, nastojat ću tu jednu mirnoću prenijeti na vas, izgleda nisam uspio, priznajem svoj neuspjeh.

Moram reći, uvaženi kolega Bećiroviću, moj dojam, znači, da se Vi uporno trudite da one koji bi i ovakvu, pa makar i nesavršenu rezoluciju podržali, uvjerite da to ne učinite. Eto, ja moram reći. Moj dojam je da se uporno to trudite. Pazite, kako god prošao ovaj tekst Rezolucije, evo, ja ću Vam vrlo otvoreno reći, ja ću dati svoj glas za ovu rezoluciju, hoće li proći ili neće, ne znam. Ali, to je moja rezolucija. Ako je prihvatimo, ona će biti rezolucija ovog doma. Neće ona biti vlasništvo ni Denisa Bećirovića, ni Nike Lozančića, ni Bakira Izetbegovića, nego vlasništvo ovog parlamenta. I dajte da to shvatimo. Nemojte se truditi i uvjeravati i nas koji mislimo podržati, da ne prihvatimo.

Znači, evo, nemate više replika, ja sad zloupotrebljavam, pošto znam da nemate više replika i nećete nas više uvjeravati da ovo ne prihvatimo. Znači, ja ću prihvatiti, znam da će i Klub HDZ BiH prihvatiti ovu rezoluciju, a svi ostali, šta god procijene, to je dio njihovih odluka i ja ne mislim nikome bistriti pamet ovdje. Mislim da bi nekad bolje bilo neke prijedloge ne obrazlagati, više bi šanse imali da prođu.

Uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović, replika.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Kratko ću ja, dakle, odustajem od svih... Denise, evo, ja odustajem, zadržite tekst ovakav, neka stoji da ratni zločini u BiH za izgradnju trajnog mira, kao ostaje takva formulacija. Neka ostane krivično djelo ratne propagande koje nemate propisano u Krivičnom zakonu. Neka ostane da se djeca trebaju vaspitavati u skladu sa gnušanjem. Bujrum. Sviđa Vam se to tako. Evo, ja odustajem od svoje primjedbe.

A što se tiče Srbije, pa dobro znate zadnjih mjesec, dva dana, da se tamo priprema njihova rezolucija. Znate da se o jednoj riječi zakačilo, da li će biti spomenut genocid ili ratni

zločin. Pa zašto ste onda dali ovu rezoluciju sad, ako Vam je stalo da ta tamo prođe? Zašto ste to sad uradili? U zadnjih mjesec dana je to vrlo aktuelno u Srbiji. Zašto trošite ovu temu na ovakav način? Ovu važnu i bolnu temu.

NIKO LOZANČIĆ

Uvaženi zastupnik Šefik Džaferović, replika.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo.

Ja ne trebam trošiti puno riječi da kažem koliko je ovo važna tema za BiH, radi nas samih i radi ukupnih odnosa u našoj zemlji. I zbog toga ja pozivam sve nas da mi podržimo tekst ove rezolucije, bez obzira ko je predlagač ovdje. Posebno apelujem na one koji su se do sad izjasnili da neće glasati za ovaj dokument. Mislim da je i u njihovom interesu i u interesu svih nas u BiH da se ovaj dokument podrži.

Što se tiče, ovo sam htio da kažem u ovoj jednoj minuti, replika neće preći ukupno vrijeme trajanja, replika je reakcija, zapravo, na posljednji istup gospodina Denisa Bećirovića. Imam osjećaj da se u tom istupu pokušava, za eventualni neuspjeh, osim onih koji će glasati protiv, optužiti i neki koji će glasati za. To je moj osjećaj i jako mi je žao zbog toga. Ja sam zastupnik koji svaki dan radi u ovom parlamentu, ujutro od 7.30 pa naveče ne znam ni ja do koliko, ali ovakav dokument nisam predložio i ne bih predložio bez šire parlamentarne podrške, i ne samo jedne političke stranke, ovo je strateški dokument za državu. Ali, kolega je smatrao da treba da to uradi, on je to uradio i to je legitimno, i ja ću to podržati. Ali bih ga zamolio onda, kada neko od nas ustane i iznese svoje mišljenje vezano za dokument, pogotovo kada je to neko iz SDA, koja danas sjedi u punom sastavu ovdje cijelo vrijeme i pogotovo kada je to predsjednik Kluba te SDA, da to shvati krajnje dobronamjerno. Ako ima iko, a puno je nas u BiH koji smo zainteresirani da se usvoji ova rezolucija konačno i u Parlamentu BiH, onda je to SDA sasvim sigurno.

Toliko, hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Selim Bešliagić.

SELIM BEŠLAGIĆ

Nisam mislio replicirati, ali htio bih samo da kažem da ovo tema nije za trošenje, ona je istina koja mora doći do vidjela, i u tom smislu, dozvolite mi samo da kažem nekoliko riječi.

Postoji jedna molitva kod nas Bošnjaka – Gospodaru moj, nauči me da je tolerancija najveći stepen moći, a želja za osvetom prvi znak slabosti. I još jedan samo dio te molitve – Gospodaru moj, kada mene neko uvrijedi, podari mi snagu oprosta, kada ja uvrijedim druge, podari mi snagu izvinjenja. Izvinjavamo se svakome koga smo uvrijedili. Ali, moramo reći da

tražimo da, istina, ono što je gospodin Jovičić rekao, iz II svjetskog rata, iz I svjetskog rata, iz ne znam čega, se otvori. I ovo je istina o kojoj ćemo, bez razlike danas usvojili ili ne usvojili, mi tražiti... To što se još ima presuda, ona je takva. I iz tih razloga, evo, još jednom, sve koje smo uvrijedili, ja molim za oprost, a koji su mene uvrijedili, halal im bilo. Halal im bilo što su uvrijedili i SDP. Jer ovo je Parlament u kojem iznosimo stvari, samo nemojte da se vrijeđamo.

Hvala vam velika.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Nemam više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na sedmu točku dnevnog reda

Ad. 7. Izjašnjavanje o Inicijativi zastupnika Sefera Halilovića sa 71. sjednice Zastupničkog doma, održane 3.2.2010. godine, koja glasi: Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH zahtijeva od Vijeća ministara BiH da dostavi kompletnu informaciju o stanju pripadnika Oružanih snaga BiH kojima u toku 2010. godine ističe ugovor i predložena rješenja ovog pitanja, kako bi se na narednoj sjednici Doma obavila rasprava o ovom važnom pitanju i donijele odluke

NIKO LOZANČIĆ

Na 71. sjednici Doma, zastupnik Sefer Halilović je uputio Kolegijumu Doma ovu inicijativu. Nadležna Zajednička komisija za odbranu i sigurnost je 9.3. dostavila Mišljenje o inicijativi koju je podržala i djelomično preformulirala, sa čim se usaglasio i predlagatelj, te predlaže Domu da je prihvati, te po dostavljanju kompletne informacije obavi raspravu.

Evo, ja sam dužan otvoriti informaciju, ali mislim da nema..., samo se izjašnjavamo o inicijativi.

Zaključujem raspravu.

Sad vas pitam, koliko vam treba vremena da napravimo stanku prije izjašnjavanja.

Znači, u 18.45 počinjemo sa izjašnjavanjem o odrađenom dnevnom redu.

/PAUZA/

NIKO LOZANČIĆ

Dobro, ja se nadam da ste pripravnici da nastavimo rad.

Prelazimo na izjašnjavanje po utvrđenom dnevnom redu, točka 2.

– Prijedlog Strategije razvoja sporta u BiH – predlagač Vijeće ministara BiH, broj: 01,02-35-372/10 od 24.2.2010. godine.

Prvo ćemo glasovati o **zaključku Ustavnopravnog povjerenstva** koji glasi: Zadužuje se Ustavnopravno povjerenstvo da o Prijedlogu strategije organizira javnu raspravu, te da Domu dostavi izvješće radi konačnog usvajanja Strategije razvoja sporta u BiH.

Pripremite se za glasovanje i glasujte sad.

24 glasa za, bez glasova protiv.

Dovoljna entitetska većina. Konstatiram da smo prihvatili Prijedlog zaključka.

Prelazimo na izjašnjavanje po 3. točki dnevnog reda – **Rasprava o Izvješću i aktivnostima Vijeća Evrope u 2009. godini – prijedlog za razmatranje: Delegacija PSBiH u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope, materijal broj: 04/1-05-5/10 od 12.2.2010. godine.** Glasujemo o zaključcima Povjerenstva, dorađenim.

Ima li potrebe da ih čitam? Hoćemo li pojedinačno? OK.

Idemo izjašnjavati se o prvom zaključku, **Zaključku broj 1.**

Pripremite se za glasovanje i glasujte sada.

25 glasova za, bez glasova protiv, 1 suzdržan glas.

Konstatiram da smo prihvatili Zaključak broj 1.

Pristupamo izjašnjavanju o **Zaključku broj 2.**

Spremite se za izjašnjavanje.

Glasujte sada.

20 glasova za, bez glasova protiv, suzdržanih 5.

Nedovoljna entitetska većina.

O rezultatima usuglašavanja Dom će biti blagovremeno obaviješten.

_____ (?)

Hajdemo odmah sad.

NIKO LOZANČIĆ

Dovoljno sam uzurpirao ovlasti za danas, mislim da ne treba više.

Pristupamo izjašnjavanju o prijedlogu **Zaključka broj 3.**

Molim da se pripremite za izjašnjavanje i glasujte sada.

25 glasova za, bez glasova protiv, 1 suzdržan.

Dovoljna entitetska većina.

Konstatiram da smo prihvatili Zaključak broj 3.

Pristupamo izjašnjavanju o **Zaključku broj 4.**

Pripremite se za glasovanje.

Glasujte sada.

25 glasova za, bez glasova protiv i suzdržanih.

Dovoljna entitetska većina.

Konstatiram da smo prihvatili Zaključak broj 4.

Pristupamo izjašnjanju o **Zaključku broj 5.**

Spremite se izjašnjanje i glasujte sada.

25 glasova za, bez glasova protiv i bez glasova suzdržanih.

Dovoljna entitetska većina.

Konstatiram da je Zastupnički dom prihvatio i Zaključak broj 5.

Pristupamo izjašnjanju po točki 4. – **Izvjješće o aktivnostima na projektu „Autoput na Koridoru Vc“ i Plan narednih aktivnosti – materijal Ministarstva komunikacija i transporta BiH broj: 01,02-01/5-371/104 od 24.2.2010. godine**

Glasujemo o usvajanju Izvjješća i Plana narednih aktivnosti.

Spremite se za izjašnjanje i glasujte sada.

25 glasova za, bez glasova protiv, 1 suzdržan.

Uz dovoljnu entitetsku većinu.

Konstatiram da smo prihvatili Izvjješće o aktivnostima na projektu Koridora Vc i Planu narednih aktivnosti.

Pristupamo izjašnjanju o točki 5. – **Izvjješće o radu Ureda za razmatranje žalbi u 2009. godini – materijal Ureda za razmatranje žalbi, broj: 01,02-50-3-386/10 od 26.2.2010. godine**

Glasujemo o usvajanju Izvjješća.

Pripremite se i glasujte sada.

19 glasova za, 1 protiv, 4 suzdržana.

Dovoljna entitetska većina.

Konstatiram da smo prihvatili Izvjješće o radu Ureda za razmatranje žalbi u 2009. godini.

Imamo prijedloge dva zaključka uvaženog zastupnika Bajazita Jašarevića.

Ima li potrebe da ih čitam? Ima.

Čitam **Zaključak broj 1.** Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži od Ureda za žalbe da pripremi i realizira program mjera za rješavanje svih žalbi u postupku javnih nabava u propisanom roku i

Zaključak 2. U godišnjem Izvjješću o radu Ureda za žalbe potrebno je u posebnom poglavlju obraditi žalbe koje nisu riješene u propisanom roku, s precizno iznesenim razlozima za produljenje vremena rješavanja u odnosu na propisano vrijeme.

Želite li pojedinačno izjašnjanje ili u paketu?

Izjašnjavamo se o oba zaključka u paketu.

Spremite se za izjašnjanje i glasujte sada.

25 glasova za, bez glasova protiv, 1 suzdržan.

Dovoljna entitetska većina.

Konstatiram da su oba zaključka prihvaćena.

Pristupamo izjašnjanju o točki 6. – **Prijedlog rezolucije o važnosti osude genocida u Srebrenici i ratnih zločina u Bosni i Hercegovini za izgradnju trajnog mira – Predlagač: zastupnik Denis Bećirović, broj: 01-02-12-261/10 od 3.2.2010. godine**

Imamo **prijedlog Kluba zastupnika SDP-a** koji glasi: Rezolucija o važnosti osude genocida u Srebrenici i ratnih zločina u BiH za izgradnju trajnog mira tretirati kao prvo čitanje, da se kroz amandmansku fazu omoguće, eventualno, popravke i poboljšanje teksta.

Pripremite se za izjašnjanje i glasujte sada.

19 glasova za, 5 protiv, 2 suzdržana.

Nedovoljna entitetska većina.

Naknadno ćete biti obaviješteni o usuglašavanju na Kolegiju.

Imamo prijedlog uvaženog zastupnika Bakira Izetbegovića da se odgodi izjašnjanje o istom dokumentu.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ

Povlači. Zahvaljujem.

Prelazimo na izjašnjanje o točki 7. – **Izjašnjanje o Inicijativi zastupnika Sefera Halilovića sa 71. sjednice Zastupničkog doma, održane 3. veljače 2010. godine, koja glasi: „Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH zahtijeva od Vijeća ministara BiH da dostavi kompletnu Informaciju o stanju pripadnika Oružanih snaga BiH kojima u toku 2010. godine ističe ugovor i predložena rješenja ovog pitanja, kako bi se na narednoj sjednici Doma obavila rasprava o ovom važnom pitanju i donijele odluke“.** Glasujemo o usvajanju ili neusvajanju Inicijative.

Spremite se za izjašnjanje i glasujte sad.

24 glasa za, bez glasova protiv i suzdržanih.

Konstatiram da je Inicijativa prihvaćena.

Prije nego što, molim vas, samo malo pažnje, zaključimo današnje zasjedanje, napominjem da je 75. sjednica Doma, zakazana za 7.4.2010. godine, te da svoje obaveze prilagodite ovom terminu.

Molim vas za malo pažnje. Maloprije sam na Proširenom Kolegiju rekao da je sjednica završena kad predsjedatelj kaže da je završena, a još nisam to rekao. A molim za strpljivosti malo.

Kako se ovaj Dom neće sastajati prije 7.4., ja koristim ovu prigodu da svim vjernicima koji u narednom razdoblju proslavljaju blagdan Uskrsa, poželim sretan i blagoslovljen Uskras i da ga provedu u miru, zdravlju, raspoloženju sa svojim najbližim i sa svojim susjedima i svim ljudima dobre volje.

Zaključujem 74. sjednicu Doma.

Sjednica je završena u 19.00 časova.